

NOTAGANAGAXI ANE IDÍ JOÃO

João judeu. Libakedi me nomiigomi ijaan nioxoa anodita Tiago. Neğeniditediogi Jesus modiotibece, odaa joçoika me nomiigomigipi, odaa jogodiotibece. Jesus isolatedicoace niçijo neğeniditediogi dooze şoneleegiwadi anodiotibece. João jiçijaa niçica Jesus ane dağaxa me yemaa, caticedi niçijo eledi anodiotibece. Liwigotigi niçijo dooze anodiotibece, ijokijo João baadoşoyeloadi mijo minaaçina ane diotibece Jesus. Alatiticogi nigotaşa Éfeso, odaa jiçidia lemağadi dağaxa moxiığodi. João ijoa eletidi ane idí itiwatadıgidi liwakateditigi loiigi Cristo codaajęçepaa idí lotaşanağaxi Apocalipse. (Awiniteloco miditaga Mateus 4.21; Marcos 1.19; Lucas 5.10; João 13.23; 19.26; 21.7,20,24).

João idí naçadi notaşanağaxi eotibige niçina oko moyakadı moyiwağadi Jesus me Lionigi Aneotedoğoji, Niçijo a ne niğe Aneotedoğoji me Gonewikatitoğodi. João iciaceeketege Jesus lotaşa Aneotedoğoji, niçijo Aneotedoğoji maleekoka diğenatakate mowote inoatawece niçinoanaleeşinoanatigide. João yalaşata Aneotedoğoji Godiodi me yexogotetege Jesus ane Lionigi. Coda João eliodi me yalaşata niçica Liwigo Aneotedoğoji. Ijoawaanigi şodoxiceğetedi ane yalaşatalo João, Jesus loenataka anoikee ane leğodi me icoşotedibigimece ditibigimedi odaa jeğenagi digoina iişo. João aagaşa yalaşata niçica ane liğaxinağaneğegi Jesus niçina meote

anigida godoxiceğedi, codaa yalağata Jesus me ikee me niğijaa Gonewikatitogodi, codaa Jesus me diniciaceeketetege niğica paon aneo mewi me yewiğa oko, codaa me nilokokena nigina iiğo. João aağaga yalağata Jesus me niğijaa iwi anigoteta codaa me iloikatidi inatawece oko ane doğonakatoteda nivicota owidijegi noko. Eledi yalağatalo lawikodico Jesus, lemeğegi, codaa anodaagee naşa yewiğatace.

Jesus oyatedigi me Lotaga Aneotedogoji

¹ Niğijo anoyatedigi me Notaşa akaağiniwa aniğicatibige dağa igo inoatawece niğino ane jinataşa. Odaa iniwa Niğijo anoditalo me Notaşa miniwataşa Aneotedogoji, codaa iniaağiniwa Aneotedogoji. ² Akaağiniwa miniwataşa Aneotedogoji maleedığicoateda inoatawece niğino ane jinataşa. ³ Aneotedogoji iiğe meote inoatawece niğino ane jinataşa. Ağica idi ane dağa loenatagiteda. ⁴ Okanicodaağica ane yewiğa, yewiğa leeğodi Iniaağiniwa. Nigina meote lewişa oko, liciagi naşana lokokena ane ikeeta oko anewi. ⁵ Naşani lokokena ídi miditaşa nexocaşa. Codaa nexocaşa ayakadi dağa ipeedi.

⁶ Niğijo eledi João anodita João Batista. Niğijo şoneleegiwa liğexegi Aneotedogoji. ⁷ Aneotedogoji iiğe João me yalağata anodaagee naşaca lokokena, eotibige minatawece oko oyakadi moyiwağadi naşaca lokokena, leeğodi lotaga João. ⁸ Pida João aniğijaa lokokena, pida enagi me yalağata naşaca lokokena. ⁹ Niğijo

anepegeowi me lokokena, ane nalotedeloco inatawece oko, jegenagi digoina iiço.

10 Odaa jiçinaağitedice digoina iiço. Codaajęepaa eote niçina iiço, pida niçina okotigi digoina iiço açoyowooğodi. **11** Enagi miditağa niçidi epaa nipodigi, pida niçidi loiigi açodibatege. **12** Pida ijotawece niçijo anodibatege Niçijoa ane lokokena, anonakato, Aneotedoğoji başa yajigote naçatetigi me lionigipi. **13** Aleegodi ane licoğegi eliododipi, codaalaleegodi eliododipi moyemaa lionigipi, eleditace aleegodi lowooko şoneleegiwadi, pida ida aneetetege leegodi miniaağiniwa Aneotedoğoji eote me gela lewığa.

14 Niçijoa anewi me Notaşa dinanatedigi me şoneleegiwa, odaa ja inaaşite mokotaşa. Idioka limedi meletedoğodomı, codaalame nikeyetedoğowa inoatawece anewi niçinoan ane ikee anodaägeeteda Aneotedoğoji. Jinataşa mida loniciwaşa, leegodi mokiniwatece me Lionigi niçijoa Eliodi ane ideite ditibigimedi.

15 João Batista ijo me yalağatalo, mee, “Joaniçiniaağiniwa anejitece niçijo meji, ‘Odaa nigidiaağidi nige leecawaanigi me jan, enagi ane dağaxa me şoneğegi, aiciagi, leegodi akaağiniwa jotigide maleedaşa janitini’”.

16 Idioka limedi mokotawece jibağatege ane icoğotibigimece miniwataşa ane dağaxa mele, leegodi dağaxa meletedoğodomı. **17** Moisés najigotedoğowa liiğenatakaneğeco Aneotedoğoji, pida Jesus Cristo başa nikeyetedoğowa me şodemaa Aneotedoğoji, codaal eleditace nikeyetedoğowa anewi niçica anodaägeeteda

Aneotedogoji. ¹⁸ Ağica ini oko baanağa nadi Aneotedogoji. Pida oniniwatece Lionigi anidioka limedi me ipegitetege Eliodi, baanığiniae nikenetedogowa anodaägeeteda Aneotedogoji.

Latematigo João Batista

¹⁹ Joaniğidaägee João eetece anodaägeeteda Jesus, niğica naşa oniğe icoa lacilodi judeutedi midatağa João niğijo sacerdotitedi ijaağijo Leviitatedi. Niğexedi oicoğoticogi manitaşa nigotaşa Jerusalém. Niğijo noğotota João, odaa joğoige modita, “Amakaami ida makaami?”

²⁰ João iğenaga me dinelogoği, adiwitaka, neğeetiogi, “Aneğemeğee Cristo, Niğijo ane niğe Aneotedogoji me godewikatidi”. ²¹ Odaa joğoigetace, modita, “Enice, amakaami? Akaami Elias?” Naşa ninığodi meetiogi, “Aneğemeğee”. Noğoigetace, modita, “Anağakamağakaami ica aña yelogoğitedibece lowooko Aneotedogoji, aña yalağata Moisés?” Odaa ja ninığodi meetiogi, “Aneğemeğee”. ²² Odaa joğoigetace, modita, “Enice igame eni makaami? Jopooğatibige me jowoogotaşa anakaami me ininiğotaşa niğijo anetiğodiiğe”.

²³ Igaanaga ninığoditiogi João, eetece niğijo lotaga Isaías, niğijo liotagi Aneotedogoji aña yelogoğitedibece lowooko Aneotedogoji. Odaa jeğee,

“Ee niğina aña datematika midi nipodigi aña yadilo,
aña diğica niğeladimigipi, anee,
‘Niğina bogoenitiwaji naigi aña igotetece Goniotagodi’ ”.

²⁴ Niğidi ane igotibeci liğexedi fariseutedi joğoige João, ²⁵ Modita, “Meni dağakaami Cristo, niğicoa liğexegi Aneotedogoji me şodewikatidi, codaa oteğexaağaga akaami Elias, oteğexaağaga akaami niğijo ane yelogoditedibece lowooko Aneotedogoji, ane yalağata Moisés. Enice, igaamee manilegenitiniwace oko?” ²⁶ Naga igidi João, meetiogi, “Ee başa jilegenağata ninyoğodi. Pida digoina şadiwigotitiwaji ini şoneleegiwa ane diğica mowooğotitiwaji. ²⁷ Nige leecawaanigi me jan, odaa jağagenagi ane dağaxa me şoneğegi, aiciagi, oteğexaağaga jakadi daga ee liotagi me jowilece leejetedi liwelatedi”. ²⁸ Niğica noko monigetice João idei digoida manitağa aca nigotakawaana ane liboonağadi Betânia, ane ideitice daato akiidi Jordão, aneite João me nilegetiniwace oko.

Waxacoco ane niwakatee Aneotedogoji

²⁹ Neğeledi noko João ja naditege Jesus migo midatağa. Odaa João jegee, “Digawinitege! Niğinoa joanığinaağinoa Waxacoco ane niwakateetedigi Aneotedogoji, ane noşa libeyaceğeco inatawece oko digoina iigo. ³⁰ Jiğijo me idalağatalo, niğijo meji, ‘Nige leecawaanigi me jan, odaa jağagenagi şoneleegiwa ane dağaxa me şoneğegi, aiciagi, leeğodi akaağiniwa maleedığicatibige me janitini’. ³¹ Emeğeeta aägepece jowooğodi aniniwa. Pida janagi inilegetiniwace oko jatitiogi ninyoğodi, jaotibige loiigi Israel moyakadi moyowoğodi anijoa”.

³²⁻³³ João eğidaa diitigi me yalağatalo Cristo, mee, “Ee ajowoğodi niğica anijoa. Pida

Aneotedoğoji, ane idiiğe me jinilegetiniwace oko, jatita ninyogodi, nelogotediwa, meetediwa, ‘Icota manati Liwigo Aneotedoğoji me dinikateloco lacilo ęoneleegiwa. Odaa niğidoa ęoneleegiwa jiğidaağidoa ane ixotediwece oko Aneotedoğoji Liwigo me yajigota loniciwağa’. Ee jinadi Liwigo Aneotedoğoji me dinikatelogo Jesus icoğotibigimece ditibigimedi macatağa yotibi.
³⁴ Ewi me jinadi niğida niciagi, odaa ewi niğijaagijoa Lionigi Aneotedoğoji”.

Odojedi anodiotibece Jesus

³⁵ Neğeledi noko, idiaağitace João icaağicoa itoataale anodiotibeci. ³⁶ Niğica nağa naditece Jesus me ixomağatedijo, odaa jeğeetiogi João, “Digawinitiwaji. Niğijoa digoida, niğijoa Waxacoco ane niğe Aneotedoğoji”. ³⁷ Noğowajipata niğijo itoataale anodiotibeci, odaa joğoigaalatece Jesus. ³⁸ Nağa nilokotetege Jesus, odaa ja naditetegi moigaalatece. Odaa ja nigetediniwace, meetediogi, “Amiina ica anoleetibigliwaji?” Odaa joçoigidi moditalo, “Rabi, igamei ica ęadigeladi?” (“Rabi” niğina anejinağa “Goniğaxinoğodi.”) ³⁹ Jesus meetediogi, “Anagitiwaji, awini ane yotokağadi”. Odaa jiğigotibeci, joğonadi ane lotokağadi Jesus. Odaa jiğidiaaği miniwatağa niğijo noko. Nağa doletibige me deez lakata me nigoitijo.

⁴⁰ Onijoteci niğijoa itoataale ane wajipatalo lotağa João, ane igaalatece Jesus, liboonağadi André, nioxoa Simão Pedro. ⁴¹ Ağica ane yopağadi André jiğigo doletibige Simão niğijo nioxoa. Nağa yakadi, odaa jeğeeta, “Ja jakatağa Niğijoa ane niğe

Aneotedoğoji me ęodewikatidi, ane liboonağadi Cristo.” ⁴² Odaa André ja yadeegi Simão miniwatağa Jesus. Naşa iwiteta Jesus, meete, “Niğida makaami akaami Simão, akaami lionigi João. Odaa natigide ja ęabooнаğadi Cefas”. (“Cefas” idaağıda me “Pedro”, niğina anejinağata “wetığa”).

Jesus eniditeta Filipe ijaa Natanael modiotibece

⁴³ Neğeledi noko, Jesus ja lowoogo migo eledi nipodigi ane liboonağadi Galiléia. Odaa ja dakapetetege Filipe, odaa jeğeete, “Anagi, aniwitibici!” ⁴⁴ Filipe elatibige nigotağa Betsaida, ane liçeladi André ijaa Pedro. ⁴⁵ Filipe ja doletibige Natanael, igaanağa yakadi, odaa meeta, “Jakatağa iniwa ęoneleegiwa ane liboonağadi Jesus, niğijo lionigi José, niğelademigitigi nigotağa Nazaré. Moisés akaa idı niğica anodaägeeteda maditağa lotağanağaxi liiğenatakaneğeco Aneotedoğoji, codaan me niğijo anoyelogoditedibece lowooko Aneotedoğoji oidi anodaägeeteda miniwa.” ⁴⁶ Odaa mee Natanael, “Anığica jinadi oko anele anelatibige nigotağa Nazaré”. Odaa Filipe ja niniğodi, meeta, “Anagi, awini”.

⁴⁷ Naşa naditetege Jesus Natanael menagi miniwatağa, odaa mee, “Digawiniticogitiwaji digoida. Niğina ęoneleegiwa yeloğو melatibige Israel, codaan niğina ęoneleegiwa ainaale eledi oko”. ⁴⁸ Natanael ja ige Jesus, meetalo, “Amiica ica madowooğoti?” Jesus naşa igidi, meeteta, “Anığicatibige Filipe degeniditągawa, jinaditągawa midiaağoni anicooti libatadi nağada

niale ‘fiigoigo’ ”. ⁴⁹ Natanael meetalo Jesus, “Iniotagodi, niçida makaami, akaami Lionigi Aneotedogoji, jaçakamaçakaami ninionigi-eliodi godoiigi Israel”. ⁵⁰ Odaa Jesus meeteta, “Mige adadiwaçati leeçodi mejitaçawa me jinaditaçawa libatadi naçajo niale? Pida niçida makaami icota manati eletidi yoenataka ane daçaxa me libinienäga yayoketice niçida ananati”. ⁵¹ Eledi meeteta Jesus, “Ewi mejitaçawatiwaji, icota manati me domoke ditibigimedi, odaa anatitiwaji niaanjotedi Aneotedogoji igotibeci ditibigimedi, naça dinikatiniwace meetaga ane Ee, Gonleegiwa ane jicogötibigimece ditibigimedi”.

2

Jesus onode migo ica nadonegegi

¹ Naça ixomaçatedijo itoataale nokododi meniditediogi niçijo anodiotibece, jiçijo ica nadonegegi manitaça nigotakawaana Caná, midi nipodigi Galiléia. Naçajo eliodo Jesus eledi idiaagi miditaça niçidi nalokegi. ² Odaa Jesus ijaagijo anodiotibece eledi onodetiogi me igotibeci miditaça nadonegegi. ³ Igaanaça dinelio viinyo, odaa jiçigo naçajo eliodo Jesus miniwataça, meetalo, “Aęeegica viinyo, ja ma”.

⁴ Odaa meeteta Jesus, “Eiodo. Aleeditibige madiigeni. Leegodi aniçicota limedi me jikee ane Ee”. ⁵ Odaa naçajo eliodo Jesus jegeetiogi niçijoa niotaka, “Nigica ane i-iigetedağawatiwaji, odaağawii”. ⁶ Onidiwa icoa seete bootitedi nelecoli, idoatawece oyatita wetiga lamogo moyoe. Onadatecibeci yalitedini onaniteci

taalia liitilo ninyoğodi. Niğidi noiigi oibake nigida ninyoğodi niğidoa bootitedi me diniwilegi lodox Aneotedoğoji, mina epaa lakatigi.

⁷ Niğidiaağidi meetediogi Jesus niğijo a niotaka, “Anoleenağati ninyoğodi niğidoa bootitedi”. Odaa joğonoleenağadi neğepaa niolakatedi niğidiwa bootitedi. ⁸ Odaa ja iğetace Jesus, meetediogi, “Natigide okatecığica anogaa, adeegita ane dowediteloco nalokegi”. Odaa joğoyadeegita. ⁹ Odaa niğijo ninyoğodi ja viinyo. Igaanağa ici niğijo ane dowediteloco nalokegi, ayowoogodi niğica ane icoğotigi niğida viinyo. Pida ijokijoa niğijo a niotaka anonoga niğijo ninyoğodi boğoyowooğodi ane icoğotigi niğijo viinyo. Odaa niğijo ane dowediteloco nalokegi jeğenidita niğijo ane wado. ¹⁰ Meeta, “Niğida moko şodakatigi modoejegi me jacipağata niğina viinyo ane dağaxa mele. Igaanağa eliodi me nacipağanı niğina şododenigipi, odaa jağaga jajicaga niğina viinyo ane degewi ina mele. Pida akamaağakaami ja moteteni niğida viinyo anele, odaa natigide ekajici.”

¹¹ Joaniğidaa niciagi digoida nigotakawaana Caná, midi nipodigi Galiléia, neğeote Jesus odoejegi şodoxiceğedi. Ikeem nimaweneğegi ane icoğotigi miniwataşa Aneotedoğoji. Odaa niğijo anodiotibece jeğepaanaga oyıwağadi.

¹² Niğidiaağidi Jesus ja lixigağawa, nağajo eliodo, nioxoadip, ijaağijo niğijo anodiotibece me dinikatiniwace manitaşa nigotaşa Cafarnaum. Odaa jiğidiaaği onatecığijo nokododi.

*Jesus igo Aneotedoğoji ligeladi
(Mateus 21.12-13; Marcos 11.15-17; Lucas 19.45-46)*

¹³ Naşa nipegi ica lalokegi judeutedi anodita Páscoa, odaa Jesus joğopitacedibigimece manitağa nigotağa Jerusalém. ¹⁴ Igo minitaşa Aneotedoğoji ligeladi. Joaniğidiaaşı niğicotediogi ęoneleegiwadi anoyaa ęodinadi, waxacocoli, yotipitedi. Eledi icotediogi ica ane nicotiniwace moiikoagetema ninyeelo niğidi noiigi. ¹⁵ Odaa Jesus jeğeote lalakenağanağadi waca-lolaadi, ja niticoitedice iditawece digoida we niogó Aneotedoğoji ligeladi. Eletidi nixotedice niğijoa waxacocoli ijaaglija ęodinadi. Odaa jağaşa ilaagağaditedice niğijoa dinyeelo, ninyeelo niğijoa ęoneleegiwadi ane nicotiniwace moiikoağe dinyeelo. Yamağatedini ijoa nameejatedi.

¹⁶ Odaa meetediogi niğijoa nanaanoğododi yotipitedi, “Adeegitedicogi niğidiwa yotipitedi digoida wetice. Jinaşa domağaleeğawiitetiwaji ęanoojetekegi digoina catiwedi Eiodi ligeladi micataşa daşa oojetekaxi eloğodo.” ¹⁷ Odaa niğijo anodiotibece joğonalagatibige niğijoa notaşa maditaşa lotağanağaxi Aneotedoğoji, niğijoa notaşa anee, “Dağaxa me jemaa ęadiđeladi, Inoenogodi. Niğida yemaanağaneğegi ideloadi, micataşa noledi daşa yalegi catiwedi yaaleğena.”

¹⁸ Odaa icoa lacilodi judeutedi joğoige Jesus, moditalo, “Awii ęodoxiceğedi me anikeenitoğowa ęanağatetigi mawii niğida ęadoenatagi?” ¹⁹ Naşa igidi Jesus, meetediogi, “Niganikanititiwaji ligeladi Aneotedoğoji, odaa inawacetacibige catiwedi itoatadiğida nokododi”. ²⁰ Odaa

moditalo, “Niğini diimigi, ligeladi Aneotedoğoji, yadeegi 46 nicaağape noğoigodi moyoe. Odaa niğida makaami ağakati dağanawacenitacibige catiwedi itoatadığida nokododi”. ²¹ Pida Jesus ağıetetece niğini diimigi, Aneotedoğoji ligeladi. Pida eeteta epaa lolaadi ane liciagi niğini Aneotedoğoji ligeladi. (Leeğodi Aneotedoğoji Liwigo me diğeladetigilo.) ²² Igaanağa yewiğatace Jesus, odaa niğijo anodiotibece joğonalağatibige mijo me yalagate niğijoa notaga. Odaa jeğepaanoğoyiwağadi Aneotedoğoji lotaşa, codaan moyiwağadi niğijoa notaga aneete Jesus.

Jesus yowoogodi anee oninitecibeci oko

²³ Niğijo me ideite Jesus digoida Jerusalém midi nalokegi anodita Páscoa, eliodi oko oyowoogodi me Niğiniaağınıwa ane niiğe Aneotedoğoji me godewikatidi, leeğodi monadi godoxiceğetedi aneote. ²⁴ Pida Jesus anakatotediogi, leeğodi me yowoogodi anodaağee niğidi noiigi. ²⁵ Leeğodi miniwa ayopotedibige eledi oko dağa yelogoditalo anodaağee niğidi noiigi, Iniaağınıwa yowoogodi niğica ane lowoogo okanicodaağica oko.

3

Jesus dinotağaneğetetege Nicodemus

¹ Ica şoneleegiwa liboonağadi Nicodemus, one fariseu, codaan me lacilo judeutedi. ² Odaa ica enoale, jiğigo dalitalo Jesus, odaa oneetalo, “Goniığaxinoğodi. Jowoogotaga makaami niğaxinaganaga ane niiğe Aneotedoğoji, igaataşa ağica ane yakadi meote niğinoa godoxiceğetedi

libinienaga ane oeni, daaditigicoateda Aneotedogoji makaamitaşa”.

³ Naşa igidi Jesus, meeteta, “Ejitaşawa nişina anewi, anida ane jaoşa. Ağica ane yakadi me nadi ninioxigi Aneotedogoji nige daşa gela menitacini.” ⁴ Odaa jegee Nicodemus, “Igame nimaweneşegi ina şoneleegiwa oxigodi me yakadi menitacini? Ayakadi mopitaciwece le eliodo oditaşa jeğenitacini.” ⁵ Naşa ninigodi Jesus, meeteta, “Ejitaşawa nişina şogegi şoneşegi. Nişina oko idoka yakadi me dakatiwece ninioxadi Aneotedogoji nige dinilaatece nişicoa loenataka ane beyagi, codaan nigeo Liwigo Aneotedogoji me yewiştatice liwigo. Odaa ini Aneotedogoji Liwigo minitaşa, odaa micataga nişina oko daga gelatace menitini. Nige dinilege, ja ikee me dinilaatibece, coda ja ika meote loenataka ane beyagi. ⁶ Nişina şodolaadi dinoe leeşodi şodiododipi. Pida şodoliwigo aağaşa dinoe leeşodi Aneotedogoji Liwigo. ⁷ Enice jinaşa domoşopoo mejitaşawa me leeditibige me gelatace maniitiniwace. ⁸ Micataşa nişina niocodi. Igo ane yemaa me diiticogi, codaakaami akati majipaata layaageşegi niocodi. Pida aşowooşoti nişica ane icoşoticogi, oteşexaaşaşa nişica ane diiticogi. Joanişidaağee inatawece nişina oko Aneotedogoji Liwigo aneo me gelatace menitini liwigo”.

⁹ Naşa ige Nicodemus meetalo, “İgamodaağee?” ¹⁰ Naşa ninigodi Jesus, meeteta, “Nişida makaami akaami niişaxinaganaga şoneşegitigi şodoiigi Israel. Aşowooşoti inoa anejitedağawa? ¹¹ Ejitaşawa nişina

anewi. Ejinaqatece niçina ane jowooqotağa. Codaa jatematiïga niçina ane jinatağa. Pida akaamitiwaji ağabaatege niçinoaq godotağa. ¹² Codaa aqiwagatitewaji niçinoaq yotaşa niçina mejitece niçinoaq aninoatigi digoina iigo. Odaa amiida ica qanimaweneqegitiwaji madadiwaqati nigejitece aninoatigi digoida ditibigimedi? ¹³ Aqica oko baaniqica migo ditibigimedi. Emoka Ee, me Ee, Goneleegiwa midiaaägejo digoida ditibigimedi, codaa jişidaa jicogotibigimece ditibigimedi.

¹⁴ Analakitibige Moisés niçijo jotigide me nanyaketi niçijo lakeedi qapileceğe noenatagi, nanyaketi ditibigimedi iwogo digoida nipoğigi ane yadilo. Odaa joanıqidaaägeee leeditibige Ee, Goneleegiwa ane jicogotibigimece ditibigimedi, mağaga etidayoketinece iwogo. ¹⁵ Amaleeqaşa inatawece niçina ane idadiwaqadi, ida lewiga ane daqadiaaqcica liniogo miniwatağa Aneotedoqoji.

¹⁶ Aneotedoqoji eliodi me yemaa okotigi digoina iigo, joanıqidaa leeğodi me yajigo niçijoa oniniwatece me Lionigi lemaanigi, eotedibige minatawece niçina anoyiwaqadi ağalee nigo, pida jişida lewiga ane daqadiaaqcica liniogo miniwatağa Aneotedoqoji. ¹⁷ Aneotedoqoji niije Lionigi me yewikatidi inatawece oko. Aniije Lionigi me iwi, oditaga iloikatiditeda oko leeğodi loenataka ane beyagi.

¹⁸ Niçina oko aneyiwaqadi Aneotedoqoji Lionigi, Aneotedoqoji ağalee iwi codaa ailoiqatidi niçini oko. Pida niçina oko ane deqetiwaqataka, başa iwi Aneotedoqoji, codaa başa iloikatidi,

leegodi aqeyiwagadi Liboonaqadi oniniwatece me Lionigi Aneotedogoji. ¹⁹ Niçijoa ane lokokena enagi minatağa oko digoina iigo. Pida niçina oko dağaxa moyemaa nexocaga, aqoyemaa lokokena, leegodi mowote niçino aane beyagi. Odaa leegodi me doğoyemaa lokokena, Aneotedogoji iwi, codaa iloikatidi niçidi oko. ²⁰ Niçina oko aneo ane beyagi, ayemaa lokokena. Codaa aqenagi manitaşa lokokena, leegodi ayemaa diçica ane nadi niçino aloonataka ane beyagi. ²¹ Pida niçina oko aneo niçina ane içenaga, joaniginiaaqenagi manitaşa lokokena eotibige me yelogotelogo loonataka, leegodi eo ane yemaa Aneotedogoji”.

Jesus iniaa João Batista

²² Niçidiaaqidi Jesus iijaaqijo anodiotibece jiçigotibeci miditaşa nipoğigi Judéia. Odaa jiçidiaeägi onateciçijoa semaanatedi, Jesus ja iige niçijo anodiotibece monilegetiniwace oko. ²³ João başa idei digoida Enom, ipegitege Salim, leegodi digoida beşeliodi ninyogodi. João aqagaq nilegetiniwace oko anodiita. ²⁴ Maleediçicatibige doqoniwilo.

²⁵ Ica eledi anodiotibeci João joşodinotigimadetege icoa şoneleegiwadi judeutedi. Odinotigimadetigi lakanigi judeutedi me dinibinie lodee Aneotedogoji. ²⁶ Odaa niçijo anodiotibeci João anodinotigimadetege judeutedi jiçigotibeci midataşa João, modita, “Goniçaxinoğodi. Niçijoa ane ideite makaamitaşa daato akiidi Jordão, niçijoa ane şadalakitalo, jiçidaağidoa digoida nilegetediniwace oko, codaa eliodi oko anodiitalo”.

²⁷ Naşa ninigodi João, meetiogi, “Niçina oko idoka yakadi ganigica nige Aneotedoğoji yajigote. ²⁸ Akamaqakaamitiwaji owoogoti leeğodi jiğijo mejitağawa, ‘Maleedeğemeğee Cristo, Niçijoa ane niğe Aneotedoğoji me godewikatidi. Pida ee başa idiğe Aneotedoğoji maleedigicatibige menagi Cristo me joetece naigi’. ²⁹ Niçina ane wado, nağani awicije ane liomağata, ja nebi. Niçina lokaagđedi niçina ane wado ninitibece niçina naga yowoogoditege lotağaneğegi ane wado. Odaa ee idiniciaceeketege niçina lokaagđedi niçina ane wado, eliodi me idinitibeci. ³⁰ Igaatağa leeditibige me leegitibigimece nağatetigi Cristo, odaa eemoda başa leeditibige me naxaceti iboonaağadi”.

Ica ane icogotibigimece ditibigimedi

³¹ Niçijoa ane icoğotedibigimece ditibigimedi dağaxa me şoneğegi, ağica ane nağaxatelogo. Pida niçina anelatibige iğo, ida aneetege iğo, codaa eetece aninoatinigi digoina iğo. Pida Niçijoa ane icoğotedibigimece ditibigimedi başa dağaxa me şoneğegi, ağica liciagi, leeğodi icoğotedibigimece ditibigimedi, ağelatedibige niçina iğo. ³² Niçiniwa eetetece niçinoanadi, codaa ane wajipate. Pida ağewi ina mica ane dibatege lotağa. ³³ Niçina oko ane dibatege lotağa ikee mewi niçinoa Aneotedoğoji lotağa. ³⁴ Niçijoa ane niğe Aneotedoğoji, eetetece Aneotedoğoji lotağa, leeğodi Aneotedoğoji ağica liniogo me yajigote Liwigo. ³⁵ Aneotedoğoji, ane Eniodi, yemaa Lionigi. Odaa yajigoteta nağatetigi me iğe inoatawece. ³⁶ Niçina aneyiwağadi Aneotedoğoji

Lionigi jiġida lewiġa ane daġadliaaqica liniogo miniwataga Aneotedoġoġi. Pida niġina ane daġa dibatege Aneotedoġoġi Lionigi aqica lewiġa miniwataga Aneotedoġoġi, codaan Aneotedoġoġi biġidioka limedi me yelatetema niġini oko, codaan iloikatidi.

4

Jesus yotaganeġe aca iwaalo samaritaana

¹ Icoa fariseutedi ja nibodicaġa Goniotagodi Jesus mepaġa eliodi anodiotibece, codaan nilegetediniwace eliodi oko caticedi João. ² (Pida aniqiniae Jesus nilegetediniwace oko, pida niġijo anodiotibece baaniġijaa onilegetiniwace oko.) ³ Igaanaġa yowooġodi Goniotagodi niġijoa fariseutedi naġa nibodicaġa, odaa ja noditedicogi nipodigi Judéia, odaa joġopitedicogi nipodigi Galiléia. ⁴ Odaa anigotetece leeditibige me yakagiditedeloco nipodigi Samaria.

⁵ Odaa jiġicotedicogi aca nigotaġa anodita Sicar, ane idei nipodigi Samaria. Nagani nigotaġa ipeġiteġe niġijo nipodigi jotigide ġonelokodi Jacó ane yediatece niġijo lionigi ane liboonaġadi José. ⁶ Joaniġidiaaqi naġaca nalice ocaġataġa loenata Jacó. Odaa ejime seis lakata me ġocidi niġicotedicogi Jesus manitaġa nalice, odaa ja nicotedini liniogtibece naġani nalice, leeġodi Jesus ja dinigaaxe me diniwiaje.

⁷⁻⁸ Odaa niġijo anodiotibece Jesus jiġigotibeci manitaġa nigotaġa odinoojetetibige anoyeligo. Odaa aca iwaalo nigeladimatiġi Samaria jiġi noġa ninyoġodi manitaġa nalice. Odaa jeġeeteta

Jesus naqajo iwaalo, “Adedianita qaninyogodi, jacipoda”.

⁹ Naqajo iwaalo naqa niniqodi, meetalo, “Iniwa-aagodi. Ica mabo-oo qadaalegena manipokitiwa ininyogodi, igaataqa a-aami judeu, beqeyo iwaalo samaritaana?” Naqajo iwaalo meetalo Jesus niqida ligegi, leeqodi niqidi noiigi judeutedi ailaagatege noiigi samaritaanotedi.

¹⁰ Naqa niniqodi Jesus meeteta, “Doqowooqotawaanigi niqica ane yajigo Aneotedoqoji, codaq doqowooqoti ane Ee, ane jipokotaqawa ninyogodi me jacipe. Doqowooqoti, daqanagawini anipokitiwa odaa ja jajigotaqawa ninyogodi aneo lewiga oko”.

¹¹ Odaa naqajo iwaalo ja niniqodi Jesus, meetalo, “Iniwa-aagodi, agaca qadeo daga anogowaa ninyogodi, igaataqa naqani nalice le-eeginenece. Igame icoqoteeniticogi ica ninyogodi aneo godewiqa? ¹² Domige daqaxa ma-aami goneqegi, agodaga qadi-iiciagi jotigide gonelokodi Jacó, ane nenyaqaditoqodomni naqani nalice? Ijaaglijo waakata ninyogodi naqani nalice, li-oonigipi, codaq me neijedi”.

¹³ Naqa niniqodi Jesus naqajo iwaalo, meeteta, “Okanicodaqica ane wacipeta ninyogodi naqani nalice, icotaca me yeloadi ecibi. ¹⁴ Pida nigica ane wacipeta niqida ninyogodi ane jedianagatece, aqaleegica daga yeloadi ecibi. Igaataqa niqida ninyogodi ane jedianagatece liciagi nigina lacilotibige ninyogodi ane diqica me ipe, ideite catiwedi oko laalegena, aneo lewiga oko ane dagadiaqica liniogo miniwataga Aneotedoqoji”.

¹⁵ Odaa naqajo iwaalo ja dipokotalo Jesus, meetalo, “Iniwa-aagodi, adedianita ica ninyogodi, amanagawi-iini aqe-ee ide-eemadi ecibi, odaa aqe-ee le-eeditibige daqa janagoda jowedi digoina nalice”.

¹⁶ Odaa meeteta Jesus, “Emiita qadodawa, odaa adopilitijo”. ¹⁷ Odaa naqajo iwaalo ja igidi Jesus, meetalo, “Aqicoda yodawa”. Odaa jegeete Jesus, “Analiki qagegi menitiwa, ‘Aqica yodawa’.

¹⁸ Igaataqa niqida makaami jiqijoa ciinco qadodawadi, codaan niqini anini makaamitaga natigide aqadodawa. Joaniqidaa manaliiki meni me diqica qadodawa”.

¹⁹ Meetalo Jesus naqajo iwaalo, “Iniwa-aagodi. Amina natigide ja jowoogodi ma-aami niqina anoneologoditoqowa lowooko Aneotedogoji. ²⁰ Jotigide qodaamipi odoqowetetaloo Aneotedogoji ditibigimedi naqadi wetiga. Pida a-aamitiwaji judeutedi me-eenitoqowa me le-eeditibige me jogowegatalo Aneotedogoji idokida digoida nigotaqa Jerusalém”.

²¹ Naqa igidi Jesus, meeteta, “Digawini liciagi. Iwaqati anejitaqawa. Icota noko nige daqadiaa ogeetetaloo Aneotedogoji ditibigimedi naqadi wetiga, oteqexaaqaga manitaqa nigotaga Jerusalém. ²² Nigina akaamitiwaji samaritaanotedi aqowooqoti niqica anogeeteta. Pida niqida moko anoko judeutedi baqa jowoogotaqa ane jogeeqata. Igaataqa Aneotedogoji baqa ikeetediogi judeutedi niqica anodaagee me yewikatidi oko. ²³ Pida enagi niqica noko codaan jiqicota mina anodogetetaloo Aneotedogoji catiwedi laaleqena, joaniqidiaagidi

anodogetetalo Aneotedoğoji odatika liwigo, codaa jiğidaağida anepeğewi mejinaga. Igaataga Aneotedoğoji ane Godiodi joaniğinaa doletedibige oko liciagi modoğetetalo. ²⁴ Aneotedoğoji Niwigo. Joaniğidaa leegodi me leeditibige niğina ane doğetetalo, me datika liwigo me doğetetalo, joaniğidaa niğica ęonimaweneđegi anepeğewi mejinaga me jogeeğatalo Aneotedoğoji”.

²⁵ Odaa meetalo nağajo iwaalo, “Bağa jowooğodi menagi Niğicoa ane libo-oonaqadi Cristo, Niğicoa ane ni-iğe Aneotedoğoji me godatamağateetetege niğinoa ęodaxakawepodi. Niğina nigenagi, odaa ja nelogoditedoğowa inoatawece ane daga jowooğotagateda.” ²⁶ Nağa igidi Jesus, meeteta nağajo iwaalo, “Jeğemeğee ane ęadotađaneđeni, Ee Cristo”.

²⁷ Acaaqaca nağaca lakata joğonotalo niğijo anodiotibece. Odaa eliodi moyopo Jesus me yotaganeğe nağajo iwaalo. Pida aqica ane ige, değeetalo, “Amiini anoleetibige?” Oteğexaraqağa oditalo, “Igame leegodi motağaneğeni ajo iwaalo?”

²⁸ Odaa nağajo iwaalo ja yoya niboote. Odaa jiğigo manitaga nigotağa, igo me yatematiğogi niğidi niğeladimigipitigi nağani nigotağa, meetiğogi, ²⁹ “Diganagi, awi-iinitiğaji ini aaginaga eetece ijoatawece niğijo baanağa jowee! Maniginiağiniwa icoa Aneotedoğoji ane ni-iğe?” ³⁰ Odaa eliodi oko ja noditicoaci nigotağa, jiğigotibeci miniwatağa Jesus.

³¹ Maleedogototalo niğijo niğeladimigipitigi nigotağa, odaa niğijo anodiotibece joğoditalo Jesus, “Goniğaxinoğodi, ele mecoğotace aniodi”.

32 Pida naşa ninigodi, meetediogi, “Ida ane jeligo, ane diğicata mowooğotitiwaji”. 33 Odaa ja dinigetiwage, modi, “Manigicaa ane nadeegitalo liweenigi?” 34 Odaa ja yeloğoditediogi Jesus anodaa diitigi nişijo ligegi, meetediogi, “Iweenigi anejita, nişina me jao Aneotedoğoji ane yemaa, ane idimonyatedicogi digoina iiğo, codaa nişina me jigodi ibakedi ane najigotediwa. (Joaniğidaa dağaxa me jao niwaló odaa ja micataşa daşa iweenigi). 35 Joaniğidaa aneeta nişijo nigegi, anee, ‘Eğidiwateda cwaatolo epenaitedi nigepaa limedi monopilağaditedio nawodigijedi’. Pida ejitağawatiwaji anoleetibigimoace digawini nipodaşa, nawodigijedi jegei, jegele me inopilağatağatedio. 36 Nişijo ane libakedi me nopilağaditedio nawodigijedi dibatege nedianeğegi. Idaagee nişina ane nadeegi oko moyakadi lewişa ane dağadiaağica liniogo miniwataşa Aneotedoğoji liciagi nişina ane nopilağaditedio nawodigijedi. Odaa idaagee nişina aneyatedi Aneotedoğoji lotaşa, inaağina nişina ane yatecoğotee oko moyakadi lewişa idokida linikegi. (Leeğodi monadeegi oko miniwataşa Aneotedoğoji). 37 Ewi nişida nigegi anodita, ‘Ini oko anetanaşa, iniaa eledi başa nopilağaditedio nawodigijedi.’ 38 Natigide gadiiğenitiwaji memii anopilağaditedio nişidiwa ane daşa gatanigijegi. Eledi oko ane enanaganaşa, odaa akaamitiwaji aniboloiteeni nişidi libakedi”.

39 Eliodi samaritaanotedi nigeladimigipitigi nağani nigotaşa jogoyiwagaği Jesus leeğodi lotaşa nağajo iwaalo, negeetiogi, “Eetetece ijoatawece

niçijoa baanağa jowee”. ⁴⁰ Igaanağa onotalo Jesus niçijoa samaritaanotedi, odaa joğodipokotalo midiaağıte miditaşa. Odaa jiġidiaağıte itoataale nokododi.

⁴¹ Odaa jiġijotace eliodi oko anoyiwağıadi Jesus leeġodi mowajipatalo lotaşa. ⁴² Odaa modita naqajo iwaalo, “Niżina natigide jeġejiwagaṭata ga igaataşa ja jajipaağatalo me dotaşa, odaa aġejiwagaṭata ga diġidoka leeġodi manatemiitedogowa. Pida ja jowoogotaşa mewi niġiniaaqiniwa niġicoa Cristo, Niġicoa anenagi me Gonewikatitogođi”.

Jesus icilatidi lionigi ica ȝoneleegiwa ȝoneğegi

⁴³ Naşa ixomagaṭedice niçijoa itoataale nokododi, Jesus ja noditedice nipodigi Samaria, odaa jiġi nippodigi Galiléia. ⁴⁴ Igaataşa mee Jesus, “Niżina ane yelogoditedibecce lowooko Aneotedogoji aġodeemitetibige miditaşa epaa nippodigi”. ⁴⁵ Igaanağa icotedicogi Jesus digoida Galiléia, niçijo niġeladimigipi ele modibatege. Leeġodi niçidi oko eledi oicogoticogi mijotaşa niçijo nalokegi anodita Páscoa digoida nigotaşa Jerusalém, joaniġidiaağıonadite ijoatawece niçijoa Jesus loenataka.

⁴⁶ Odaa Jesus joğopitacedicogi digoida nigotaşa Caná nippodigi Galiléia. Joaniġidiaaa yelite neżeote ninyoġodi me viinyo. Oninica ȝoneleegiwa ȝoneğegi niġeladimigitigi nigotaşa Cafarnaum. Niġini ȝoneleegiwa liotagi inionigi-eliodi. Niçijo lionigi niçini ȝoneleegiwa deelotika digoida nigotaşa Cafarnaum. ⁴⁷ Wajipatibece Jesus me icoğotedicogi Judéia, odaa jiġiniwatedigi Galiléia.

Odaa jiſigo miniwatağa Jesus, dipokotalo migo digoida Cafarnaum me icilatidi lionigi, leeġodi jona doletibige me yeleo. ⁴⁸ Odaa meeteta Jesus, “Idoka adadiwaġatitiwaji niġina manati niġinoa ġodoxiceġetedi libinienaga aniniokiniwateda Aneotedoġoġi me yakadi meote”. ⁴⁹ Odaa niġijo ġoneleegiwa ja dipokotacalo Jesus, meetalo, “Iniotagodi. Adinageni managi maleedaġa yeleo ionigi”. ⁵⁰ Naġa ninigodi Jesus, meeteta, “Opiliticogi gadiġeladi. Gadionigi ayeleo.” Odaa niġijo ġoneleegiwa jeġeyiwaġadi niġijoa lotaġa Jesus, odaa joġopiticogi liġeladi. ⁵¹ Igaanaġa opiticogi liġeladi, naigatece ja dakapetege liotaka. Odaa modita, “Gadionigi ja icí.” ⁵² Odaa ja digikatece naġaca lakata naġa icí lionigi. Noġoniniġodi, modita, “Jotigi-noko, seete lakata menoale naġa ika dapicoġo-lolaadi”. ⁵³ Odaa niġijo ġoneleegiwa ja nalaġatibige naġajo lakata neġeeteta Jesus, “Gadionigi ayeleo.” Odaa niġijo ġoneleegiwa codaa me iditawewece loiigiwepodi joġoyiwaġadi Jesus.

⁵⁴ Jiġitoataale Jesus meote ġodoxiceġetedi digoida Galiléia, neġeno me icoġotedicogi Judéia.

5

Jesus icilatidi ica alejaado ane daġadiaa ditineġe

¹ Niġidiaağidi jiġijo ica nalokegi, lalokegi judeutedi. Odaa Jesus ja dowicetedibigimece nigotaġa Jerusalém. ² Catiwedi naġani nigotaġa onani aca niwilana ane nolee ninyoġodi. Anitawewece diniwotaa, idoa ciinco lapoaco aninoa liwalajoli. Naġani niwilana ipegitege niġica

lapoagi-nelegi nigotağa, ane liboonağadi “Lapoagi waxacoco.” (“Betesda” liboonağaditigi nioladi judeutedi nağani niwilana.) ³ Owidi eelotaginadi ane iwotinigi iiğó midoataga lapoaco nağani niwilana. Idiwa ǵoladi, idiwa alejaadotedi, codaa inoa ane dağadiaa mewaligi. Iditawece oibeo niğini ninyoğodi me ditineğe. ⁴ Igaatağa modi mida noko me dinikatini niğica aanjo aneote me ditineğe niğini ninyoğodi. Odaa niğina eelotaginağa anepaşa odoejegi me waxoditinigi ninyoğodi ja icí okanicodağica ane latopagi leelotagi. ⁵ Idiaağiwo ica ǵoneleegiwa eelotaginağa. Joneğeote 38 nicaağape me deelotika. ⁶ Jesus naşa naditedeloco niğidi ǵoneleegiwa, odaa ja yowooğodi naşa leegi midi me deelotika. Odaa ja ige Jesus, meeteta, “Emaani me ǵadicili?”

⁷ Odaa meetalo Jesus, “Iniotagodi. Ağica ane idokoletinigi ninyoğodi niğina niğicota me ditineğe. Niğina naşa domeğeji me jaxoditini, pida jiğidi eledi eelotaginağa odoejegi me waxoditini”.

⁸ Meeteta Jesus, “Adabititi. Abaata ǵagelate, odaağawaligi”. ⁹ Odaa ağica daşa leegi niğijo ǵoneleegiwa ja icí. Naşa dibata liğelate, odaa jeğewaligi. Niğijo noko saabado naşa icilatidi Jesus niğijo ǵoneleegiwa alejaado.

¹⁰ Odaa niğijo lacilodi judeutedi modita niğijo ǵoneleegiwa, “Niğina noko me saabado. Gonajoinağaneğeco ağadıkani moyağati ǵagelate niğina me saabado”. ¹¹ Naşa niniğodi niğijo eelotaginaga baanaga icí, meetiogi, “Niğijo ǵoneleegiwa ane idicilatidi joanığijaa idiüğe,

meetediwa, ‘Abaata gaġelate, odaaġawaligi’ ”.
12 Odaa modita, “Amiijo ica ane gaġiġeni
 mabaata gaġelate, odaaġawaligi?” **13** Pida niġijo
 għoneleegiwa aywooġodi ane icilatidi. Igaataġa
 daqaxa meliodi oko, codaaj Jesus agaleegicoa,
 joġop.

14 Niġidiaaqidi Jesus jiġicote niġijo għoneleegiwa
 catiwedi Aneotedoġoġi liġeladi. Odaa jeġeeteta,
 “Digawini, niġida makaami ja gaċċili. Odaa
 jinaġa domaġaleegawii gağoenatagi ane beyagi,
 adiġicatace gaġinyaagi caticedi niġijo aneni”.
15 Odaa niġijo għoneleegiwa ja noditice, jiġi
 midiwataga niġijoa lacilodi judeutedi. Odaa
 ja yelogħoditiogi me Jesus niġijo ane icilatidi.
16 Odaa jiġidaa oyatedigi moiatetedibecji Jesus,
 odoletibige nimaweneġġi moyeloadi leeġodi
 me icilatidi niġijo għoneleegiwa me saabado.
17 Meetediogi Jesus, “Eiodi diba codaaj niġina
 natigide, joanġidaa leeġodi maġaġa jiba”.

18 Joaniġidaa leeġodi niġijoa lacilodi judeutedi
 neġepaanaġa odoletibige moyeloadi Jesus.
 Igaataġa odilettibige daataġa yoteteteda
 niġijo niġenatakaneġġi leeġodi saabado,
 eleditace leeġodi niġina mee me Eliodi
 niġicoa Aneotedoġoġi, odaa diniciaceeketetege
 Aneotedoġoġi.

Ica naġatetigi Jesus

19 Odaa Jesus ja igidi niġijoa lacilodi judeutedi
 anodakapetege, yalaġate me Aneotedoġoġi
 Lionigi, neġeetediogi, “Ejitaġawatiwaji niġina
 anewi. Aneotedoġoġi Lionigi doġokiniwatece
 ayakadi meote ganigica. Pida eote inokina niġina

ane nadi Eliodi meote. Inoatawece niğinoa Eliodi aneote, Lionigi eledi eote. ²⁰ Igaatağa Eliodi yemaa Lionigi, ikeeteta inoatawece niğinoa aneote. Codaa icota me ikee eletidi loenataka ane dağaxatace me libinienaga caticedi niğinoa eletidi loenataka, anopootiwaji. ²¹ Digo mijoatağa Eliodi me yewikatidi niğinoa émağaga, meotace me newığa, Lionigi idaagee eote me yewiğatace niğina ane yemaa me yewikatiditace. ²² Iniaağiniwa Eliodi aiwi ane igote oko, pida yajigote Lionigi idatawece nağatetigi me iwi oko anee, odaa jeğepaa yowooğodi anigote. ²³ Eotedibige minatawece oko odeemitetibige Lionigi, liciagi anodigotalo Eliodi modeemitetigilo. Niğina ane dağa deemitetigilo Aneotedoğoji Lionigi, odaa adeemitetigilo Eliodi ane niîge.

²⁴ Ejitağawatiwaji niğina anewi. Niğina ane wajipatalo yotaga, odaa eyiwağadi Niğijo ane idimonya, joaniğinia ida lewiga miniwatağa Aneotedoğoji ane dağadiaağica liniogo. Aneotedoğoji ağalee iwi ane igote, oteğexaağaga icata lawikodigi, pida ja iwoko némağ, ja yewiğ. ²⁵ Niğida anejitağawatiwaji, ewi. Enagi noko, codaa jiğicota niğinoa émağaga mowajipata ligegi Aneotedoğoji Lionigi, odaa ja newiğatace. ²⁶ Eiodi liciagi niğina lacilotibige ninyoğodi, leeğodi jiğiniaağeote oko me yewiğ. Joaniğidaa me najigotediwa Ee Lionigi me jao oko me yewiğatace. ²⁷ Najigotediwa inağatetigi me jiwi anejigota oko, igaatağa Ee, Gonleegiwa ane jicoğotibigimece ditibigimedi. ²⁸ Jinağa

adinopootiwaji leeġodi niġinoa anejitedağawa. Igaataġa icota niġica noko mowajipata igeġi inoatawece niġinoa émaġaga. ²⁹ Noditicoaci libecoli. Niġijo anowo anele, newiġatace, coda aidiokaanaġa limedi me newiġa miniwataġa Aneotedoġoġi. Pida niġijo anowo ane beyagi eledi newiġa, pida biġidioka limedi me nawikodeega.” (Odibatege lawikodico ane diġica liniogo.)

Ica anoikee aniniwa Jesus

³⁰ Egidaaġee me notaġanegetediniwace Jesus, meetediogi, “Ajakadi me jao ganigica moka eetece. Pida idioka limedi me idiwoditema Eiodi ligegi niġina modinigetiwa niġina oko me jiwi anodaagejigotiġi. Niġina me jiwi anejigota niġina oko, jao niġina ane iġenaga, leeġodi ajoletibige daga jao ane emaġa jemaa. Pida joletibige me jao ane yemaa Eiodi, ane idimonya.

³¹ Deġemokee mejitece ane Ee, daġanagawini niġina oko aġodibatege yotaga. ³² Pida jiġiġo eledi oko ane yelogoditibece anodaageji. Jowoogodi mewi niġinoa ane yelogoditedibece anodaageji. ³³ Akamagħakaamitiwaji iżżeġi oko moige Joāo. Odaa Joāo jeġeetiġi niġica anewi. ³⁴ Ajopotibige eledi oko daga yelogodi anodaageji. Pida ejitece niġinoa yotaga, amaleeġaga eote Aneotedoġoġi għadewiġa miniwataġa.

³⁵ Joāo liciagi naġana noledağaxi ane ibake giliojeenio, anoyalegi, odaa jiġídi. Odaa onateciġiġoja nokododi jegħemaani maniniitibeciti-waji leeġodi niġiġoja liiġaxina qaneġeco, ane liciagi naġana noledağaxi. ³⁶ Pida ini eledi aneetece anodaageji, coda a baġa dagħaxa me għoneġġegi

nagaxatelogo nişijoa João lotaşa aneetece anodaägeji. Igaataşa nişida ibakedi Eiodi ane najigotediwa nigepaa jígodi, joanişidaa ikee nişiniaağiniwa ane idimonya, codaa ikee ane Ee. ³⁷ Iniaağiniwa Eiodi ane idimonya, eledi eetetece anodaägeji. Pida nişida makaamitiwaji aniğica dağajipaatalo me dotşa, oteğexxaağaga icoateda manati anodaägeeteda. ³⁸ Lotşa Eiodi ağicoa catiwedi gadaalegena, igaataşa ağadadiwağatitiwaji, ane Ee liğexegi. ³⁹ Eliodi malomeğenitelogotiwaji Aneotedoğoji lotaşa, odaa jağaleetibigetiwaji diğidioka limedi me gadewiki leeğodi meliodi malomeğenitelogo Aneotedoğoji lotaşa. Idiaağidiwa Aneotedoğoji lotaşa oyalağatiwa anodaägeji. ⁴⁰ Pida nişida makaamitiwaji ağemaani managi meetaşa, dağanagi dağanagawini ida gadewığa ane dağadiaağica liniogo.

⁴¹ Ajoletibige doğodeemitetibiji nişina oko. ⁴² Eliodi me gadowooğotitiwaji. Codaa jowooğodi me değemaanitedatiwaji Aneotedoğoji catiwedi gadaalegena. ⁴³ Nişina me janagi, Eiodi idiğe, pida ağabaatigitiwaji. Pida degenagi eledi ane ibake anepaa nagatetigi, odaa bağabaategetiwaji. ⁴⁴ Igame ganimaweneğegitiwaji me iwağatakani? Ane gademaanigi midokida madiniwenişidenitiwagetiwaji. Pida nişida makaamitiwaji ağoleetibige Aneotedoğoji me gadiwenişidenitetiwaji. Aniniokiniwateda me Aneotedoğoji, ağica eledi. ⁴⁵ Jinağaleetibigetiwaji dağakaami yakapetedipi, daga jotağatibigağaji miniwataşa Eiodi. Pida Moisés baanıgijaa

gadajicitiwaji, leeġodi manibeoonitegetiwaji liiġaxinaganeġegi meo gadewiga. ⁴⁶ Igaataġa digiwaġatitetiwaji niġijoa Moisés lidiko, daġanagawini adinakatonitiwaji, igaataġa Moisés jeġepaa idí anodaageji. ⁴⁷ Pida nige daġa iwaġatitedatiwaji niġijoa ane iditedini Moisés, odaa idaagee aġiwaġati niġinoa yotaga”.

6

*Jesus niodeġetediniwace noiigi-nelegi
(Mateus 14.13-21; Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17)*

¹ Niġidiaaqidi ja diġetedita Jesus ica weiiginelegi anodita “Niweiġi Galileia”. Eledi liboonaġadi niġidi weiġi me Tiberiades. ²⁻⁴ Ica lalokegi judeutedi anodita Páscoa jiġipegiteloco. Odaa ica noiigi-nelegi joġoigaalatece Jesus, leeġodi monadi niġijoa għodoxiceġetedi aneote niġijo me nicilatiditediniwace eelotagħinadi. Odaa Jesus ja dalaġatetedibigimece ica lojotaqadi, odaa jiġidiaa nicote ijaaġijo anodiotibece.

⁵ Igaanaġa noletedini Jesus, odaa ja naditetege ica lapo-nelegi ane odiitalo. Odaa Jesus jeġeete Filipe, “Igametaġa jakataġa liweeniġi ina noiigi-nelegi?” ⁶ Pida eote Jesus niġida ligegi onidaaqida me dineeteta Filipe, igaataġa Iniaaqiniwa ja ywooġodi niġica aneote.

⁷ Odaa jeġe Filipe, “Onidaaqida me inedianaqatiniwace mokateciqinitibige, odaa domaġa jopoqqatibige caticedi miniwata taalia beexotedi me jinoojeteeġatigi paon”.

⁸ Odaa niğijo ane-diotibece, ane liboonağadi André, nioxoa Simão Pedro, meetalo Jesus,
⁹ “Ini lioneega digoina idiya ciinco nipaontedi noenataka oyatita ‘cevaada’, idiaağidiwa itiwataale noğojedawaanağa. Pida onatecığidiwa ağabotema niğina noiigi-nelegi”.

¹⁰ Odaa jegeetediogi Jesus niğidi anodiotibece, “Enitiogi iditawece niğidi noiigi-nelegi monicoteloco nadegocawaanigi”. Eliodi nadegocawaanigiteloco anei. Odaa ijotawece ja nicotiniwace. Onicoa ciinco miili şoneleegiwadi minitaga niğijo lapo (we iwaalepodi inaa nigaanigipawaanigi). ¹¹ Igaanaga iditawece nicotiniwace, odaa Jesus ja dibate niğijoa ciinco paontedi, odaa ja diniotagodetedibigimece Aneotedogoji. Naşa ninoketedini niğijoa paontedi, odaa ja yajigotediogi niğijo anodiotibece monediatiniwace iditawece niğijo oko ane nicotiniwace. Odaa idaaşigote niğijoa itiwataale noğojedawaanağa. Odaa neşepaa lica me niodaşa niğijo oko. ¹² Igaanaga nitiminaşa, odaa jegeetediogi Jesus niğijo anodiotibece, “Atecoğoteeni inoa liwailidi ane iğotedice adağaniadi”. ¹³ Odaa joğoyatecoğotee niğijoa liwailidi paontedi ane iğotedice lapinaşa niğijo noiigi-nelegi. Odaa niğijoa liwailidawaanaşa anonioda niğijo anodiotibece Jesus noleenagadi dooze etacanitedi nelecoli.

¹⁴ Niğijo oko anonadi niğijo şodoxiceğedi libinienigi aneote Jesus, modi, “Odaa ağalee jawienatakanşa niğiniaağiniwa, Niğicoa ane yelogoditedibece lowooko Aneotedogoji, ane niğetedicogi Aneotedogoji digoina iigo”.

¹⁵ Igaanağa yowooğodi Jesus mewi modoletibige moyadeegi me domoğowo me inionigi-eliodi, odaa ja dinogatedice, joğopitacedibigimece niğijo lojotağadi, pida onanığijoatece.

*Jesus ewalightedeloco ditibigimedi ninyoğodi
(Mateus 14.22-33; Marcos 6.45-52)*

¹⁶ Igaanağa dawike, niğijo anodiotibece Jesus ja dinikatiniwace negepaa miditağa weiigi. ¹⁷ Odaa joğowaxoditinigi niwatece, jiğigotibeci diğetitacicoace manitaşa nigotaşa Cafarnaum. Ja leegitece ęcidi, ijaa Jesus aniğicoa micotediogi. ¹⁸ Odaa joğodakapetege ica niwocotaşa, jeğeote ebekadi nelecoli. ¹⁹ Ejinaşa domaşa seis leegoa me nolaakanşa, odaa jogonaditege Jesus. Ewalightedeloco ditibigimedi ninyoğodi. Nişipegit nağajo niwatece, odaa jeğepaanaşa doitibigiwaji, leğgodi agóywooğodi me Jesus. ²⁰ Neğepaağeetediogi, “Jeğemeğee. Jinağadoiitiwaji!” ²¹ Odaa ja nixomağatice laadi, joğoyexaqatedi catinedi liwatece. Odaa ağica dağa leegi nağajo niwatece jiğicoticogi daato anoyemaa me diiticogi.

Ica noiigi-nelegi odoletibige Jesus

²² Naga nigoi niğijo oko ane nenyagatiniwace daato weiigi, niğidi noiigi oyowoğodi mokajotece nağajo niwatece anidiaağı miditaşa. Codaan oyowoğodi me diğicoateda Jesus me waxoditedini mijotaşa niğijo anodiotibece, codaan ağicoa Jesus mijotaşa niğijo anodiotibece naşa noditice nağajo niwatece. ²³ Pida icoa eletidi niwateceli anokaşa, ane icoğoticogi nigotaşa Tiberíades. Niğidiwa niwateceli joğodipegi niğijo anei niğijo lapo-nelegi

moyeligo paontedi ane yediatetece Goniotagodi Jesus, naqa igodi me diniotagodete Aneotedogoji. ²⁴ Igaanoqonadi me diqicoateda Jesus ijaaglijo an-odiotibece niqijo aneiticoace, odaa niqijo lapo-nelegi joqowaxoditinigilo niqijoa niwateceli, odaa jiqigotibeci nigotaqa Cafarnaum odoletibige Jesus.

Jesus diiqaxinaqatetece ica niqiniaaginiwa ica paon aneo oko me newiga

²⁵ Odaa niqijo lapo-nelegi joqoyakadi Jesus daato weiji. Odaa joqoige, moditalo, “Goniqaxinoqodi. Igaatigi ica naqanooticogi ina?” ²⁶ Naqa niniqodi Jesus, meetediogi, “Ejitaqawatiwaji niqina anewi. Niqida makaamitiwaji aqoleetibigiji leeqodi manati niqijoa godoxiceqetedi ane jaote (oditaqa jeqemaanitiwaji madinakatoni ane idimonya Aneotedogoji). Pida niqida makaamitiwaji oleetibigijitiwaji leeqodi melici niqijoa paontedi ane jediataqadicitiwaji, odaa ja qaditiminitiwaji. ²⁷ Jiniqinoka adineloati mabaa makati qaweenigi anepaga ma. Pida adinoniciwaqatitiwaji makati qaweenigi anepaga daga dinelio, aneo qadewiga miniwataqa Aneotedogoji ane daqadiaaqica liniogo. Ee, Goneleegiwa ane jicogotibigimece ditibigimedi, jeqemaqa jajigotaqawatiwaji niqida niweenigi, igaataqa Eiodi, Aneotedogoji, ja ikee me najigotediwa inaqatetigi.”

²⁸ Odaa joqoige Jesus, moditalo, “Amiini ica ane leeditibige me jaoga ica ane yemaa Aneotedogoji?” ²⁹ Naqa niniqodi Jesus, meetediogi, “Nigica nibakedi ane leeditibige mawii, ane yemaa Aneotedogoji, yemaa niqina

me iwağatitiwaji niçiniwa Aneotedoğoji ane nimonyatedağawa”. ³⁰ Odaa moditalo, “Amiida ica əodoxiceğedi libinienigi anawii, odaa jegejiwağatağa niçinoa ədotağa? Amiida ica anawii me jinatağa? ³¹ Jotigide əodaamipi me idei midi niplodigi ane yadilo, oyeligo niçijo paon ane icoğotibigimece ditibigimedi anodita ‘maná’. Igaatağa mee Aneotedoğoji lotaşa, ‘Ja yajigotediogi loiigi paon ane icoğotibigimece ditibigimedi analee oyeligo’ ”.

³² Odaa jegeetediogi Jesus, “Ejitağawatiwaji niçina anewi. Aniçijaa Moisés ane yajigo paon ane icoğotibigimece ditibigimedi moyeligo jotigide əodaamipi. Pida Eiodi baaniçiniaa yajigo paon anewi me icoğotibigimece ditibigimedi. ³³ Igaataşa paon ane yajigo Aneotedoğoji jiçiniaqiniwa niçiniwa ane dinikatedini icoğotedibigimece ditibigimedi, aneote lewiga oko digoina iiço”. ³⁴ Odaa joğodipokotalo, moditalo, “Goniotagodi. Enice əodedianeğegitece inoatawece nokododi niçica paon anenita”.

³⁵ Odaa jegeetediogi Jesus, “Jeğemeğee paon aneo lewiga oko. Odaa niçina anenagi meetaşa ja micataşa daaditağadiaa nivicile. Codaan ane idadiwağadi ja micataşa daaditağadiaa yeloadi ecibi. ³⁶ Odaa jeğejitağawatiwaji me dağadadiwağati, idaağıda naga domağadati. ³⁷ Inatawece niçina oko ane najigotediwa Eiodi, enagitibeci meetaşa. Niçina anenagitibeci meetaşa, ajiticoiticoace. ³⁸ Igaataşa aidinikati me jicoğotibigimece ditibigimedi daga janagi jao inokina niçica ane emaşa jemaa, pida idinikati

me janagi jao ane yemaa Aneotedoğoji, leeğodi jiğiniaa idimonya. ³⁹ Codaa jiğidaa yemaa Eiodi, ane idimonya. Yemaa me diğicata ane jiniaditema inatawece niğina ane najigotediwa. Pida yemaa me jewikatiditace iditawece nigicota owidijegi noko. ⁴⁰ Joaniğidaa ane yemaa, Niğija ane idimonya. Yemaatedibige minatawece niğina anonadi Lionigi Aneotedoğoji, odaa oyiwagağadi, modibatege lewiça miniwatağa ane dağadiaağica liniogo, codaa me jaotace me newiğa nigicota owidijegi noko”.

⁴¹ Odaa icoa judeutedi ja notağanağateloco odakapetege Jesus leeğodi niğijo meetediogi, “Ee paon ane icoğotibigimece ditibigimedi”. ⁴² Odaa modi, “Idoa aniğidaağidoa ijoa Jesus, lionigi José? Godowoogotagipi niğijo eliododipi. Igaamee ina me yakadi mee me icoğotibigimece ditibigimedi?”

⁴³ Igaanağa niniğodi Jesus, meetediogi, “Jağabo motağanitibecetiwaji. ⁴⁴ Inoka yakadi menagi meetağa, niğina Eiodi ane nadeegitediwa. Eiodi ane idimonyatedinigi niğina iiğo. Odaa niğina anenagi meetağa jewikatiditace nigicota owidijegi noko. ⁴⁵ Niğijo jotigide niğijo anoyelogağitedibece lowooko Aneotedoğoji, oiditini, ‘Aneotedoğoji iiğaxi inatawece oko’. Inatawece niğina anowajipatalo Eiodi liiğaxinağaneğeco, joaniğinaağenagitibeci meetağa. ⁴⁶ Ağeji daantiğica ane nadi Eiodi. Pida emoka Ee ane jicoğotibigimece miniwatağa Aneotedoğoji, bağa jinadi Eiodi.

⁴⁷ Jemaa mejitağawatiwaji niğina anewi.

Nığina ane idadiwağadi idiokaanaağā limedi me yewığa miniwataağā Aneotedoğoji. ⁴⁸ Jeğemeğee paon aneo oko lewığa ane dağadiaağica liniogo. ⁴⁹ Jotigide şadaamipi oyeligo maná midi nıpodigi ane yadilo. Pida bigidokee me nigo. ⁵⁰ Pida niğina ane yeligo paon ane icoğotibigimece ditibigimedı baadağadiaa yeleo. ⁵¹ Ee jeğemeğee paon ane icoğotibigimece ditibigimedı aneo oko lewığa ane dağadiaağica liniogo. Nigica ane yeligo niğidi paon, odaa idiokaanaağā limedi me yewığa miniwataağā Aneotedoğoji. Niğidi paon ane jajigo, yolaadi, jaotibige okotigi niğina iiğō moyakadi lewığa.”

⁵² Odaa niğijo judeutedi ja dinotigimadetiwage, modi, “Igamodaağee idoa şoneleegiwa ina mee me yakadi me najigotedoğowa lolaadi me jel-icaga?”

⁵³ Odaa jeğeetediogi Jesus, “Ejitağawatiwaji niğina anewi. Nige değelicitatiwaji lolaadi Gonaleegiwa ane icoğotibigimece ditibigimedı, ane Ee, codaa nige dağacipetalo yawodi, niğida makaamitiwaji ağica şadewığa ane dağadiaağica liniogo miniwataağā Aneotedoğoji. ⁵⁴ Pida niğina ane yeligo yolaadi, codaa me wacipetalo yawodi, bigidiokaanaağā limedi me yewığa. Codaan jewikatidi nivicota owidijegi noko. ⁵⁵ Igaataağā yolaadi bağā paon anewi me yaağadi me şodigicile, codaa yawodi şodacipağadi anewi me yağadi me şodeloadi ecibi. ⁵⁶ Niğina ane yeligo yolaadi, codaa ane wacipetalo yawodi, idiokaanaağā limedi mini meetağā, codaa ite Ee minitaağā. ⁵⁷ Eiodi anida nimaweneğegi meote

me yewiغا okanicodaağica oko, joaniğinia a ne idimonya. Odaa jiğiniaağaşa leeğodi me idewiغا. Odaa idaägee niğina a ne yeligo yolaadi, codaa me wacipetalo yawodi, idiokaanağa limedi me yewiغا miniwatağa Aneotedoğoji, Ee leeğodi. ⁵⁸ Joaniğidıaa paon a ne dinikatini icoğotibigimece ditibigimedi. Aliciagi niğijo paon anoyeligo jotigide ğadaamipi, igaatağa ağaleegica me newiغا. Pida niğina a ne yeligo paon a ne Ee biğidiokaanağa limedi me yewiغا”. ⁵⁹ Jesus eetetece niğino a notağa niğijo me diiğaxinağa manitağa liiakanagaxi judeutedi digoida nigotağa Cafarnaum.

Notaga aneo lewiga oko

⁶⁰ Eliodi niğijo oko anodiotece noğowajipatalo niğijoa lotaşa, modi, “Niğino a lotaşa galadi, dakaketibige me jibağatege. Amiijo a ne yakadi me dibatege inoa lotaşa?” ⁶¹ Ağica a ne yelogoditalo Jesus, pida ja yowoğodi niğidi noiigi anodiotece moyalomeğe, dinotigimadetiwage leeğodi niğijoa lotaşa. Joaniğidıaa leeğodi me nigetediniwace, meetediogi, “Manigicaa jao mileenitomi leeğodi ijo a yottağa? ⁶² Amiida ica gadowoogotiwaji dağadati Ee, Gonleegiwa a ne jicogotibigimece ditibigimedi, nige jopitibigimece ditibigimedi anejo maleedağa icatibige dağa janagi digoina iigo? ⁶³ Liwigo Aneotedoğoji jeğepaağeo oko me yewiغا. Niğida ağica oko anida nimaweneğegi meo. Pida yottağa, loniciwağawa Liwigo Aneotedoğoji meo oko me yewiغا. ⁶⁴ Odaa idi niğina akaamitiwaji agetidadiwağadi me idimonya Aneotedoğoji”. Meetediogi Jesus niğida

ligege liegodi niçijo maleekoka eniditediogi niçijo anallee odiotibece, akaa yowoogodi ane doçoyiwaçaditeda, codaa akaa yowoogodi niçijo ane yajigo modibatalo niçijo nelogododi.

65 Eşidaa diitigi Jesus me notaçanegetediniwace, meetediogi, “Joaniçidaa mejitaçawatiwaji niçina oko idoka yakadi menagi meetaga, nigeote Eiodi me yakadi menagi”.

66 Niçidiaagidi eliodi niçijo oko anodiotece Jesus ja dinoçaticoace, odaa aqaleeçodinadeegitege.

67 Odaa Jesus jaçaga nigetediniwace niçijo dooze anodiotibece, meetediogi, “Akaamitiwaji aaçaga emaani mopili?”

68 Naça niniçodi Simão Pedro, meetalo, “Goniotaçodi. Amaleeçagijo ica ane jiiçata? Igaataça niçinoa çadotaça onikeetögowa anodaagee me jakataga çodewiça ane dagadiaaçica liniogo miniwataça Aneotedoçoji.

69 Ejiwaçatakanaga codaa jowooçotaça naçakamaçakaami ane niç Aneotedoçoji mawii çodewiça. Akaami Lionigi Aneotedoçoji ewikegi”.

70 Odaa ja niniçodi Jesus, meetediogi, “Ja çadixipeniticiwiçi akaami dooze. Pida oniniteci niçina akaamitiwaji, niçini diaabo”. **71** Niçina meote niçida ligegi, eeteta Judas niçijo lionigi Simão Iscariotes. Leeçodi Judas, idaaçida mida aneetege niçijo dooze anodiotibece, pida jiçijaa yajigo Jesus modibatalo niçijo nelogododipi.

7

Nioxoadipi Jesus oyajoi

¹ Niğidiaağidi Jesus igotedeloco nipoğigi Galiléia. Ağidiaağite nipoğigi Judéia, leeğodi niğijo lacılıodi judeutedi digoida Judéia odoletibige moyeloadi. ² Jiğipegiteloco lalokegi judeutedi, anodita “Lalokegi nopecetiidi”. ³ Odaa niğijo nioxoadipi Jesus moditalo, “Anotitice Galiléia, emii Judéia amaleeğaşa onadi niğina anodiotibigaağadici niğinoa şodoxiceğetedi anawiite. ⁴ Igaataşa niğina ane yemaa me yelogo, ayağaditini niğina loenatagi. Genaşa awiite niğinoa ane libinienşa, odaa ele mikeenitiogi inatawece oko”. ⁵ Pida oteğexaaşaşa niğidi nioxoadipi așoyiwaağadi.

⁶ Odaa jegeetediogi Jesus, “Anığicota limedi me jikee ane Ee. Pida akaamitiwaji boğokanicodaağaca lakata noko yakadi memii. ⁷ Niğina okotigi digoina iigo ağica leeğodi doğoyelataağadomitiwaji, pida Ee boğoyelatomi. Igaataşa jikeetiogi niğinoa loenataka ane beyagi. ⁸ Emiitiwaji miditaşa nalokegi. Ee bağaleededeğejigo igaatasa anığicota limedi me idinikee ane Ee”. ⁹ Joaniğidaa ligegitediogi, odaa jiğidiaeağitedice Galiléia.

Jesus igo miditaşa nalokegi

¹⁰ Igaanaşa leecawaanigi migotibeci niğijo nioxoadipi miditaşa nalokegi, odaa Jesus jağaga igo. Pida dinaağaditedini migo, ağica ane yowoogodi. ¹¹ Icoa lacılıodi judeutedi joğodoletibige Jesus miditaşa nalokegi. Modi, “İgamige diğetedigi?” ¹² Ica lapo-nelegi miditaşa niğijo nalokegi, eliodi oko oxatiniwace niğina me notaşanşa oyalaağatalo Jesus. Idi oko

anodi, “Nişijoa şoneleegiwa doane mele”. Odaa idiaägeledi modi, “Amitiğica ica mele, mina ninaalediniwace oko”. ¹³ Pida ağica ane yalağatalo me lodoxe oko-nelegi, leeşodi odoitiogi nişidiwa lacilodi judeutedi.

¹⁴ Igaanaşa ixomağatedijo liwigotigi nişijoa nokododi me nalooşo, odaa jaşaşa icotedio Jesus, ja dakatediwece Aneotedoşoji ligeladi, odaa ja niigaxitediniwace oko. ¹⁵ Nişijoa lacilodi judeutedi eliodi moyopo, modi, “Igaamee ina me yowooşodi inoatawece? Igaataşa nişinoşa şoniigaxinoşododi ağica doşoişaxi”.

¹⁶ Naşa ninişododi Jesus, meetediogi, “Nişinoşa ane jiigaxinaşatece aşemaga yowooko, pida icoşotedibigimece miniwataşa Aneotedoşoji, ane idiişe. ¹⁷ Nişica ane yemaa meo ane yemaa Aneotedoşoji, joanişiniaa yowooşodi migewi me icoşotedibigimece miniwataşa Aneotedoşoji nişinoşa iişaxinaşaneşeco, oşoa domige emaşa yowooko. ¹⁸ Nişina ane diiğaxinaşatece epaa lowooko, nişini doletibige me dinikeenaşaneş. Pida nişina ane doletibige meo me yeloşo Aneotedoşoji, nişini beşewi, codaa me iğenasa. ¹⁹ Moisés yajigotedaşawatiwaji liişenatakaneşeco Aneotedoşoji. Pida ağica nişina akaamitiwaji aneyiwaşadi liişenatakaneşeco. Igaataşa idioka limedi moleetibigliwaji madeloati.”

²⁰ Noşoninişododi nişidi oko-nelegi, moditalo, “Nişida makaami ejime dakatiwaşajı niwigó abeyaceşegi. Igaataşa ağica ane doletibige me şadeloati”. ²¹ Meetediogi Jesus, “Nişijo me jao şodoxiceşedi libinienigi, odaa akaamitaweceti-

waji joęopoo. ²² Digawini! Niçina me saabado akagititiwaji lolaadogo nigaanigawaanigi me ikeeni meledi ida aneetege Aneotedođoji loiigi, leeđodi lajoinađaneđegi Moisés. Codaan iñijaađijotace Moisés lijenatakanegęgi, pida jotigide gadaamipi maleedigicata Moisés nađakaagida me lakatigi. ²³ Akagititiwaji nigaanigawaanigi lolaadogo niçina me saabado, noko ane daga domađa yakadi mica gabakedi, me iwitece lajoinađaneđeco Moisés. Enice, igaamee ina me gadelatomi, leeđodi me jicilatiditece niđijo goneleegiwa ijoatawece libeyaceđeco me saabado? ²⁴ Ikanitiwaji me gadićoati oko leeđodi anee mida moko, pida oleetibige ane iğenaga codaan anewi niçina mawini eledi oko anee.”

Niçica aniniwa Jesus

²⁵ Onica ica niğeladimigipitigi nigotaşa Jerusalém, anodi, “Niğidoa jiğidaağidoa niğicoa goneleegiwa anodoletibige moyeloadi. ²⁶ Pida digawini! Događatedibece lodox niçina noiigi, niğinoa godacilodi ağıca mowote, ağıca ligegi doğodakapetege. Migoyowoođodi mewi niğidoa goneleegiwa niğidaağidoa Icoa ane niije Aneotedoğoji meote godewiça? ²⁷ Pida Niğicoa ane niije Aneotedoğoji nigenagi, ağıca ane yowooğodi niçica ane icoğotedicogi. Igaataşa başa jowoogotaşa ane icoğotedicogi niğidoa goneleegiwa. (Odaa niğidoa goneleegiwa ayakadi daantiğidaağidoa Niğicoa ane niije Aneotedoğoji.)”

²⁸ Eğidaağee me diigaxinaşa Jesus catiwedi Aneotedoğoji ligeladi, ja yawice me dotaşa,

mee, “Migewi madowooğotitiwaji, codaan migewi mowooğoti ane jicogoticogi? Ajanagi daga jibake emaga inağatetigi. Nişijoa ane idiiğe ewi. Pida nişida makaamitiwaji ağıcoa mowooğoti. ²⁹ Pida Ee başa jowooğodi, igaataşa ida anejitege, codaan jeğepaa idimonya”.

³⁰ Odaa joğodoletibige moniwilo Jesus, leeğodi nişijoa lotaşa. Pida ağıca ane dibatalo, leeğodi aniğicota limedi me yeleo. ³¹ Eliodi oko nişijo lapo-nelegi joğoyiwağadi. Odaa modi, “Ajawienatakanşa nişina nigenagi Nişicoa ane niğe Aneotedoğoji meote şodewiğä, ażeote şodoxiceğetedi ane nağaxatelogo nişinoa aneote nişidoa şoneleegiwa.”

Oüğe icoa iodağawadi moniwilo Jesus

³² Onatecığijo nişijo fariseutedi owajipata ligegi nişijo lapo-nelegi moyalağatalo Jesus, pida oxatiniwace. Joanişidaa leeğodi nişijo fariseutedi ijaağıjo nişijo anoiğe sacerdotitedi moiğe niodağawadi me domoğodibatalo Jesus. ³³ Odaa jeğeetediogi Jesus nişijo oko, “Aleegi minaağejo makaamitağatiwaji. Nigidiaağidi jopiticogi miniwataşa Nişijoa ane idiiğetedinicogi digoina iigo. ³⁴ Icota moleetibigijitiwaji, pida apinitibigiji ağadakati, igaataşa ağıakati değemiitiwaji ane jiiticogi”.

³⁵ Odaa modi nişijo lacilodi judeutedi, “Igamige diitedicogi ina nige dağadiaağicoa me jakataşa? Domige igo miditasa şodoiigi judeutedi ane idei midiwataşa nigotadi noiigi greego? Ogoa, mige igo me niğaxitediniwace idi ane daga şodoiigi? ³⁶ Ajowoogotasa nişica ane diitigilo nişijoa lotaşa

niçijo negeetedogowa, ‘Oleetibigijitiwaji, pida agaleegee madakati, apinitibigiji leeğodi ağakati değemiitiwaji ane jiiticogi’.”

Lacilotibige ninyogodi aneo godewiga

³⁷ Niçijo owidijegi noko me naloogo, jiçijaaçijo niçica noko ane dağaxa me şoneşegi. Odaa niçijo noko dabiditedini Jesus, ja yawice me dotaşa, mee, “Nigica ane yeloadi ecibi, anagi meetaşa, acipe! ³⁸ Mee Aneotedogoji lotaşanagaxi, ‘Laaleğena niçina oko ane idadiwağadi liciagi niçina lacilotibige ninyogodi. Latoağegi ninyoğodi aneo şodewiğe icogotiwce laaleğena’”. ³⁹ Jesus eeteta Liwigo Aneotedogoji modibatege niçina anoyiwağadi. Pida aniçica doğodibatege Liwigo Aneotedogoji, igaataşa Aneotedogoji anegeote Jesus me dağaxa me şoneşegi, leeğodi anaşa yeleo codaan anaşa yewiştatce.

Dawalacetiwage oko

⁴⁰ Igaanaşa owajipatalo lotaşa Jesus niçijo noiigi-nelegi, eliodi oko modi, “Dicewi niçidoa şoneleegiwa niçidaağidoa niçicoa ane yelogoditedibece lowooko Aneotedogoji”. ⁴¹ Pida idi ica eledi oko anodi, “Jiçidaağidoa Niçicoa ane niije Aneotedogoji meote şodewiğe”. Pida ica eledi oko modi, “Niçicoa ane niije Aneotedogoji aicogotedicogi nipodigi Galiléia. ⁴² Igaataga mee Aneotedogoji lotaşanagaxi, ‘Niçicoa ane niije Aneotedogoji meote şodewiğe ida aneetetege licögeli Davi, codaan idiaağaga lanikadi manitaşa nigtakawaana Belém, ane ligeladi Davi’”. ⁴³ Odaa niçijo noiigi-nelegi ja dawalacetiwage

leegodi Jesus. ⁴⁴ Odaa idi ica anodoletibige moniwilo, pida aqica ane dibatalo.

Lacilodi judeutedi aqeniwaqatakanaga

⁴⁵ Odaa niqijoia iodaqawadi anoiiqe ja dopiticogi minitaqa niqijo lapo fariseutedi ijaaqijo niqijo anoiiqe sacerdotitedi. Odaa jogonigetiniwace niqidiwa iodaqawadi, moditiogi, “Igaamee ina me digicoateda manadeegitewaj?” ⁴⁶ Noqoigidi, moditiogi, “Aniqica daga jinataqa ane dotaqa liciagi niqijoia qoneleegiwa me dotaqa”. ⁴⁷ Odaa niqijoia fariseutedi moditiogi niqijoia iodaqawadi, “Naqaga etiqadinaalenitiwaji? ⁴⁸ Aqica aneyiwaqadi niqijoia qoneleegiwa niqinoa lacilodi judeutedi, oteqexaaqaga niqidiwa fariseutedi. ⁴⁹ Pida niqidi noiigi aqoyowooqodi qonajoinaqanegeco ane najigotedogowa Moisés, odaa Aneotedogoji icota me iloikatidi”.

⁵⁰ Onijoteci fariseu ane liboonaqadi Nicodemus, niqijo ane igo dinotaqanegetege Jesus niqijo enoale, meetiogi, ⁵¹ “Gonajoinaqanegeco anikatogodici daga jiiqenatakanaga motacidetibigo okanicodaqica qoneleegiwa nige doqodoejegi me jajipaagata, codaan nige daga jowooqotaga ane loenatagi”. ⁵² Noqoniniqodi, modita, “Domige akaami eledi elatibige nipodigi Galiléia? Awiniteloco Aneotedogoji lotaqanaqaxi, odaa joqowooqoti me digica ane yelogoditedibece Aneotedogoji lowooko ane icoqoticogi nipodigi Galiléia.” ⁵³ Odaa niqidiaagidi ijotawece niqijo oko joqopiticogi niqinoa ligelatedi.

8

¹ Odaa Jesus jiçigo minitağa lojotağadi anodita me “Lojotağadi Oliveira”.

Aca iwaalo ane dogolağataka

² Igaanaşa eledi noko, naşa yapacağatege nigoi, jiçigotace Jesus minitaşa liçeladi Aneotedoçoji. Ijotawece niçijo oko-nelegi odilapodetelogo. Naşa nicotedini, odaa ja niçaxitediniwace.

³ Niçijo anodiiçaxinagatece lajoinaganegeco Moisés ijaaçijo fariseutedi oyadeegitalo Jesus aca iwaalo, odaa joçowo me dabidite lodee niçidi noiigi-nelegi. Naşa iwaalo odibateloco me dogolağataka. ⁴ Odaa moditalo Jesus,

“Niçaxinaganaga. Naşa iwaalo odibateloco me dogolağataka. ⁵ Odaa gonajoinaganegeco, Moisés ane iditedini, oniçigetoçowa me inigidaaqatice jatiigata wetişa naşana iwaalo ane dogolağataka me jeloataşa. Pida bağakaami, amaşa ida ica anakati me leeditibige me eniqata?” ⁶ Moditalo Jesus niçino a lotaşa onidaaqida modineetalo, domogodolebitibige ane leeçodi modakapetege. Pida aniniçodi. Naşa dakagitedini, odaa ja iditedinigi iigo datikate nibedona.

⁷ Odopitibigelogo moige Jesus. Odaa ja dabiditedini, odaa jegeetediogi, “Nigica niçina akaamitiwaji ane diçica meo anigetiçida loenatagi ane beyagi, jiçiniaan leeditibige modoejegi me yokoleteloco wetişa naşada iwaalo”. ⁸ Naşa dakagitacedini, odaa ja iditacedinigi iigo. ⁹ Igaanaşa owajipatalo niçijo Jesus lotaşa, odaa ijotawece opitibeci oninitecibeci dinilotice, leeçodi odeemitetece

maqaga inoa libeyaceg eco. Odoejedipi niqijo laxokodipi lacilodi me noditicoaci. Odaa yeyaqatedice iniokaaniginiwateda Jesus ajaagajo iwaalo ane dabidite lodox niqijo noiigi-nelegi. ¹⁰ Igaanaqga dabiditedini Jesus, odaa ja nadi naqajo iwaalo mokanaqadatece. Odaa jegeeteta, “Igaataqa ijo anodakapetaqagi, anetiqadatamegenitice? Agica ane nenyagati ijoa anodi me leeditibige metigadiloikatiti?” ¹¹ Naqa niniqodi meetalo, “Agica ane nenyagati, Iniwa-aagodi”. Odaa jegeeteta Jesus, “Ee agakaami ilaagete. Emii opili, pida jinaqaleegawii qadoenatagi ane beyagi”.

Jesus nilokokena inatawece oko

¹² Odaa Jesus jegeetacediogi, “Niğida mee Ee iciagi macatağa nağana lokokena ane naloteloco inatawece oko digoina iiğo. Niğina oko ane niotici ani nilokokena aneo me yewiğa oko, aliciagi niğina oko anigotigi nexocaşa”.

¹³ Odaa moditalo niğijoja fariseutedi, "Akamaağ
ağadalaki anakaami. Joaniğidaa leegodi ağadotaağ
ağica niwaló." ¹⁴ Naşa niniğodi Jesus, meetediogi,
"Idaağida nige emegejitece ane Ee, pida yotaga
baağ diniwaloe, ejitece anewi. Igaataağ
jowooağodi ane jicögoticogi codaa jowooağodi ane
jopiticogi. Pida niğida makaamitiwaji ağowoogoti
ane jicögoticogi, oteğexaaağaga niğica ane
jopiticogi ağowoogoti. ¹⁵ Niğida makaamitiwaji
ağadıgoati oko inokina anee mini me yelogo, ane
lakatigi, pida Ee aidığoadita oko. ¹⁶ Anaşa jiwi oko
natigide, pida nige jiwi anodaägeeta jao niğina
ane iğenaeä, codaa anewi. Igaataağ ağoka eetece

me jiwi oko anee. Pida Eiodi ane idimonya iniwa meetaga. ¹⁷ Maditağa notağanağaxi ane iwotelogo şonajoinağaneğeco diniditeloco nişina iniwataale oko me niwoditiwage, odaa nişina ane ligegi ewi, leegodi niwoditiwage. ¹⁸ Ee ejitece ane Ee, codaa Eiodi ane idimonya eledi eetetece anodaağejî”.

¹⁹ Odaa joğoige, moditalo, “Igame diğetedigi icoa əadiodi?” Naşa igidi Jesus, meetediogi, “Nişida makaamitiwaji ağadowooğoti, oteğexaağaga icoateda mowooğoti Eiodi. Dağadowooğotitiwaji, dağanagawini aağaga owoogoti Eiodi”.

²⁰ Meetetece Jesus nişinoa lotaşa nişijo me diiğaxinaga catiwedi Aneotedoğoji ligeladi, ipegitetegeaca niwokodağaxi anoyate nişinoa dinyeelo anoyajigotalo Aneotedoğoji. Ağica ane dibatalo Jesus me niwilo, igaataşa aniğicota limedi me yeleo.

Odigikatece aniniwa Jesus

²¹ Odaa jeğeetacediogi Jesus, “Nişida me Ee icota me jopi. Domogoleetibigijitiwaji. Pida nişida makaamitiwaji idokeeta me əademağawadi əabeyaceğeco. Ağakatitiwaji değemii ane jopiticogi”. ²² Odaa nişijo lacilodi judeutedi dinotağaneğetiwage, modi, “Meetetedoğowa me dağa jakataşa minığa ica anopitedicogi. Migigo dineloadi?”

²³ Odaa jeğeetediogi Jesus, “Akaami nişeladimigipitedigitiwaji digoina iişo. Pida Ee başa işeladi digoida ditibigimedi. Akaami nişeladimigipitedigitiwaji nişina iişo, pida Ee baadaga işeladi. ²⁴ Joanığidaa leegodi mejitagawatiwaji malee əademağawadi

gabeyaceğeco. Nige dağa iwağatitatiwaji ane Ee, odaa nige gadelewitiwaji gademagawadi gabeyaceğeco”.

²⁵ Odaa joşoige, moditalo, “Ida makaami amakaami?” Odaa jeğeetediogi Jesus, “Nişijo maleeka idinojogotini me jiba neğejitağawatiwaji ane Ee. ²⁶ Owidi inoa anejitece me jakapetağagitiwaji, codaan akaami ilaagetedipi. Pida jajipatalo lotaşa Nişijoa ane idimonya, codaan jiğinokinoateda mejitiogi nişina oko digoina iişo. Igaataşa Nişijoa ane idimonya, ewi”.

²⁷ Aşoyowooğodi Jesus me yalağate Aneotedogoji, ane Eliodi. ²⁸ Joanişidaa leegodi meetediogi Jesus, “Nigotoniteditiwaji meloati Gonleegiwa ane icoğotibigimece ditibigimedi, odaa joşowooğotitiwaji ane Ee. İcota mowooğotitiwaji me diğica ane jao ane emaşa inağatetigi. Pida ejitağawa inokinoateda ane idiığaxitetece Eiodi. ²⁹ Nişijoa ane idimonya etiniwa meetaşa. Ağica daşa idika doğoka eetece, igaataşa idioka limedi me jao ane yemaa”. ³⁰ Nişijo neğee Jesus nişinoa lotaşa, eliodi oko joşoyiwağadi mewi me Aneotedogoji ane nimonya.

Ica niotagi iniaa ica ane daga niotagi

³¹ Odaa jeğeetediogi Jesus nişijoa judeutedi anoyiwağadi, “Nigidioka limeditatiwaji me iwağati yotasa, odaa jağakaami nişina anewi moniotici. ³² Odaa joşowooğotitiwaji anewi, codaan nişida anewi gadikaniticetiwaji”. ³³ Odaa joşoninişogi, moditalo, “Nişida moko ida anejinağatege licoğegi Abraão. Anığica daşa

etigodiotage. Igame leeğodi ina menitogowa metigodikatice? Igaataga ağoko niwilogojegipi.”

34 Odaa jegeetediogi Jesus, “Ewi mejitagawatiwaji, niçina anidioka limedi meo ane beyagi, joanığiniaa liotagi nibeyacağa. **35** Niçina niotagi ağidioka limedi me yakadi midiaaçitigi ligeladi niotagodi. Pida niçina nionigi biçidioka limedi me itiogi loiigiwepodi. **36** Nige Aneotedoğoji Lionigi gadowilecenitetematiwaji ęabeyaceğeco me ęadikanitedice, odaa beğewi madinikaniticoace. **37** Jowoogoditiwaji mida anenitege licoğegi Abraão, pida oleetibigetiwaji madeloati, leeğodi ağabaategetiwaji iiğaxinağaneğeco. **38** Ejitece niçinoa ane nikeetediwa Eiodi. Odaa akaamitiwaji jağaga iwitece niçina anağaga iiğaxitağadici ęadiodi”.

39 Odaa joçoigidi, moditalo, “Ewi me ęodiodi Abraão”. Odaa jegeetediogi Jesus, “Dağakaami lionigipitewaji Abraão, dağanagawini awii liciagi niçijo loenataka. **40** Pida jegejitağawatiwaji anewi, yajipakegitalo Aneotedoğoji. Pida eğıdaağenitiwaji moleetibige madeloati. Abraão ağica degeo liciagi. **41** Niçida makaamitiwaji bağawii liciagi niçijo ęadiodi”. Noğoniniğodi, moditalo, “Iniwa oniniwatece Godiodi, ane Aneotedoğoji. Mina oko lionigipi, anewi me lionigipi.”

42 Odaa jegeetediogi Jesus, “Digawinitiwaji, değewi me Gadiodi Aneotedoğoji, dağanagawini ademaani, igaataga Ee Lionigi, codaajigidaa jicögoticogi miniwatağa. Aneğemaşa

yoniciwağa me janagi, pida jiġiniaa idiiġe.
43 Aġowooġotitiwaji ane diitigi niġinoa yotaġa, leegodi aġemaani mabaatege iżiġaxinaqaneġeco.
44 Akaami lionigipitiwaji diaabo, codaa inoka emaani mawii niġica ane yemaa. Niġijo maleeka igo niġina iiğgo, naġakaa qonematagodi. Aġica aneetege niġica anewi, igaataġa minitaġa aġica anewi. Niġina me diwitaka, eo niġica anepaa lakatigi, igaataġa awitakegi. Codaa eliodi inoatawece niwitakeco. **45** Aġiwaġatitiwaji niġinoa anejitedaġawa, igaataġa ejitece niġina anewi. **46** Aġica niġina akaamitiwaji ane yakadi me nikeettiwa mida ibeyacegħegi. Nigejitece anewi, igame leegodi me daġa iwaġatidatiwaji yotaġa?
47 Niġina ane nebi Aneotedoġoġi, watacotece Aneotedoġoġi lotaġa. Odaa niġida makaamitiwaji aġatacolitece Aneotedoġoġi lotaġa, igaataġa aġica ane enitegetetiwaji”.

Aniġicatibige diġica Abraão niginiwa Jesus

48 Odaa niġijo lacilodi judeutedi moditalo Jesus, “Ja jowooġotaġa mewi niġijo anejinaqata, makaami elatibige noiġi samaritaano, codaa niġida makaami ejime dakatiwaġaji niwigo abeyacegħegi”. **49** Naġa niniġodi Jesus, meetediogi, “Aġica niwigo abeyacegħegi meetaġa. Pida joġetetalo Eiodi, pida akaamitiwaji baadaġa eemiteetibigji, leegodi otaġanitibigji. **50** Aidinabaketibece daġa emaġa joletibige me idelogo. Pida ini anepaġa doletibige me dogetetiwa, codaa me ikee anewi. **51** Ewi mejitaġawatiwaji, niġina aneyiwaġadi yotaġa, aġalee yeleo”.

⁵² Odaa moditalo niqjoa judeutedi, “Niçina natigide agalee jawienatakanaga me dakatiwaqaji niwigo abeyaceggegi. Abraão akaa yeleo, niqjo anoyelogoditedibece Aneotedogoji lowooko eledi akaa nigo. Pida akaami meni niçina aneyiwaqadi gadotaga me daqadiaa yeleo. ⁵³ Domige daqaxa makaami goneggegi, agodaqa gadiciagi godiodi Abraão anakaa yeleo? Ereditace domige anaqaxaateloco niqjo anoyelogoditedibece Aneotedogoji lowooko baanaga akaa nigo? Meni manaqaxaateloco, pida awitaka!”

⁵⁴ Naşa niniqodi Jesus, meetediogi, “Deqemaqa jao me idelogo, aqica jao. Pida Eiodi doqetetediwa. Odaa akaamitiwaji meni me Ganoenogodi.

⁵⁵ Pida aqica doqowoogotitiwaji. Pida Ee baqa jowooqodi. Deqejitaşawatiwaji me diqicoateda me jowooqodi, odaa jegee awitakegi, digo anenitiwaji mawitaka. Pida jowooqodi Eiodi, codaa mejiwaqadi lotaqa. ⁵⁶ Jotigide şanelokoditiwaji Abraão ninitibece naşa yowooqodi micota noko me janagi niçina iiğo. Naşa yowooqodi niqjo noko, odaa ja ninitibece”.

⁵⁷ Pida moditalo, “Niçida makaami aniqicoya oteqexaaqaga meya-taalia şanicaaqape. Igamodaägee ica makati manati Abraão?” ⁵⁸ Naşa niniqodi Jesus, meetediogi, “Ejitaşawatiwaji anewi. Aniqicatibige Abraão degenitini, naşa Ee, codaa idioka limedi me Ee”. ⁵⁹ Odaa niqjoa judeutedi joqodibatalo wetiadi me domaqa oyokoletelogo, pida Jesus ja dinaqaditedi. Igotedigi liwigotigi niqjo noiigi-nelegi ane dilapode, odaa ja noditedice Aneotedogoji

liigeladi.

9

Jesus icilatidi ica golaga

¹ Ica noko ewalightedibece Jesus, odaa ja nadi ica şoneleegiwa ane lanikoa me şolaga. ² Odaa jõgoige Jesus nişijo anodiotibece, moditalo, “Goniişaxinoğodi. Igaamee ini şoneleegiwa me lanikoa me şolaga? Mige leeşodi epaa libeyaceşeco, oşoa domige libeyaceşeco eliododipi?” ³ Naşa ninişodi Jesus, meetediogi, “Aleeşodi libeyaceşeco, oteşexaaşaşa libeyaceşeco eliododipi me şolaga. Pida şolaga eotibige me yakadi Aneotedoşoji me ikee mida nimaweneşegitetece nişini şoneleegiwa. ⁴ Leeditibige me jao libakedi Nişijoa ane idimonya, malee noko. Igaataşa nigenoale aşaleeşica ane yakadi me diba. ⁵ Codaa maleeşinaaşşojice digoina iişo, Ee ane jajigota nilokokena inatawece oko”.

⁶ Igaanaşa nigotedini Jesus meote nişijoa lotaşa, odaa ja yawaletedinigi iişo, jegeote napaloakawaanigi yatite lawale. Naşa dibate nişijo napaloakawaanigi, odaa ja yocelate ligecooşe nişijo şoneleegiwa şolaga. ⁷ Odaa jegeeteta nişijo şolaga, “Emii, anapiladiti manitaşa ninyoşotaşaxi niwilana ane liboonaşadi Siloé”. (“Siloé” amina anejinaşata “Nişijo anonişge”). Odaa nişijo şolaga jişigo, anapiladiti. Noşopiticogi liigeladi, ja yatetibece.

⁸ Ijoa lipecaşawadi nişijo şolaga, codaa nişijo anelioditibece monadi me dipokotibece,

modi, “Anığiniaağıni ijo ǵolaǵa ane nicoti, dipokotibece?”⁹ Odaa onica anodi, “Joaniğiniaağıni”. Pida ica eledi modi, “Anığiniaağıni, latopiwa”. Pida ijaaǵijo niǵijo ǵoneleegiwa mee, “Jegemegee niǵijo ǵolaǵa, pida ja idici”.¹⁰ Odaa joǵoige, modita, “Ame nimaweneǵegi aneo matenitibece?”¹¹ Naǵa niniǵodi, meetiogi, “Niǵijoa ǵoneleegiwa ane liboonağadi Jesus oneote yatecogotee onateciǵını napaloağa, odaa ja yocelate igeckoǵe, odaa jeǵetediwa, ‘Emii manitaǵa niwilana liboonağadi Siloé, anapiladiti’. Odaa jeǵejigo, naǵa inapiladiti, odaa ja jatetibece”.¹² Odaa joǵoigetace, modita, “Igame diǵetedigi icoa ǵoneleegiwa?” Naǵa niniǵodi, meetiogi, “Ajowooǵodi analee diǵetedigi”.

Icoa fariseutedi onigetice niǵijo ǵoneleegiwa anijo me ǵolaǵa

¹³ Odaa joǵoyadeegi niǵijo ǵoneleegiwa ane gela me icí me ǵolaǵa midiwataǵa fariseutedi.
¹⁴⁻¹⁵ Odaa joǵoigetece niǵica ane nimaweneǵegi me yatetibece. Naǵa niniǵodi, meetiogi, “Yocelate napaloağa igeckoǵe. Naǵa inapiladiti, odaa ja jatetibece”. Niǵijo noko saabado Jesus meote lat-egocawaanigi napaloağa, naǵa yateneǵetedibece niǵijo ǵoneleegiwa.

¹⁶ Ijo onateciǵijo fariseutedi anodi, “Niǵijoa ǵoneleegiwa aneote niǵida loenatagi aicögötedigi miniwataǵa Aneotedoǵoji, igaataǵa dibatedigi saabado”. Odaa ica eledi modi, “Niǵijoa ǵoneleegiwa daga agopeloagi doğowidi libeyaceǵeco daǵanagawini ayakadi deǵeote

niğinoa godoxiceğetedi.” Odaa ja dawalace niğijo lapo fariseutedi, leeğodi Jesus.

¹⁷ Odaa joğoigetace niğijo şoneleegiwa, modita, “Amiida anakatitece ijoa aneote matenitibece?” Naga niniğodi, meetiogi, “Jakadi minaağına niğina ane yelögöditedibece Aneotedoğoji lowooko”.

¹⁸ Niğijo lacilodi judeutedi oyakadi niğijo şoneleegiwa me dağa şolaşa niğijo jotigide, analee yatetibece natigide. Joaniğidaa leeğodi moniditiogi eliododipi. ¹⁹ Odaa niğidiwa lacilodi joğoige eliododipi, moditiogi, “Ini gadionigitiwaji? Meni me şolaşa maleekenitini. Odaa igamodaağee ica naşa yatetibece natigide?”

²⁰ Odaa modi niğijo eliododipi, “Godionigi, codaajowoogotaga me lanikoa me şolaşa. ²¹ Pida ajowoogotaga niğica ane nimaweneğegi naşa yatetibece niğina natigide, codaajowoogotaga anigijo ica aneo me yatetibece. Pida ağalee nigaanigi. Dige ageetiwaji. Iniaağını yakadi me yelögodi”. ²² Owote niğida ligegi niğijo eliododipi leeğodi odoitiogi niğijo lacilodi judeutedi. Igaataşa niğijo lacilodi jiğijo modinotağaneğetigi me dağadiaa oikatio midiwa niiakanagaxiidi okanicodaağica oko anee Jesus me niğijaağijo Niğicoa ane niğe Aneotedoğoji meote şodewiğä. ²³ Joaniğidaa leeğodi modi niğijo eliododipi, “Ağalee nigaanigi. Ageetiwaji”.

²⁴ Odaa joğoniditace niğijo ane icí me şolaşa, modita, “Oleetibige moğeetetalo inioskiniwateda Aneotedoğoji ane şadicilatiti. Igaataşa jowoogotaga niğijo şoneleegiwa ane şadicilatiti minaağına anowidi libeyaceğeco”.

²⁵ Naşa niniqodi, meetiogi, “Ajowooqodi migowidi libeyacegəco. Başa jowoogodi me ee əolaga nişijo jotigide, pida natigide ja jatetibece”. ²⁶ Odaa joşoigetace, modita, “Amiini ica aneote? Igamodaaqigotedağawa neşeote matenitibece?” ²⁷ Naşa niniqodi, meetiogi, “Ja jelögöditağawatiwaji, pida aqemaani madadiwağati. Igamawii memaani majipaatace? Migakaami eleditetiwaji emaani me iwitibece?”

²⁸ Odaa joşoniwotibige modita, “Akapaşa iwitece. Pida oko, başa jiwağatece Moisés. ²⁹ Igaataşa jowoogotaşa Aneotedoqoji me yotaganeşetedibece Moisés. Pida nişijoa şoneleegiwa agopeloagi ajowooqotaşa nişica ane icögotedicogi”.

³⁰ Naşa niniqodi nişijo şoneleegiwa, meetiogi, “Eliodi me şadopootiwaji! Aşowooqotitiwaji ane icögotedigi, pida baaneşete me jatetibece.

³¹ Jowooqotaşa Aneotedoqoji me daşa wajipatediogi nişina anidioka limedi mowo ane beyagi. Pida wajipate nişina anoiwenişide, codaa anowo ane yemaa. ³² Nişijo maleeka yoeteda Aneotedoqoji nişina iişo, aqica daşa jajipaağata doğodi ijoa yateneşetedibece oko ane lanikoa me əolaga. ³³ Nişijoa şoneleegiwa ane idicilatidi daaditaşa lişexegiteda Aneotedoqoji, dağanagawini ayakadi deşete loenatagi”.

³⁴ Odaa modita, “Nişijo maniitini naşakaa şadoleeni nişicoa şabeyacegəco. Enige ja şadeedi me şodiişaxineşegi?” Odaa joşoyamağatijo, joşonogaticogi wetice liiakanağaxi judeutedi.

Ica oko anetoinaşa catiwedi laalegena

³⁵ Odaa Jesus ja wajipatedibece moiticoitice niçijo goneleegiwa ane icilatidi. Igaanaga dakapetetege, odaa ja ige, meeteta, “Ida makaami iwaçati Aneotedogoji Lionigi?” ³⁶ Naşa niniçodi, meetalo, “Iniotagodi. Igoatağa icoa Aneotedogoji Lionigi anikeenitediwa amaleegaga ejiwagadi?” ³⁷ Odaa jegeete Jesus, “Jaçanati. Jeğemegee ane ağadotaganeğeni”. ³⁸ Naşa igidi, meetalo, “Iniotagodi, ağadadiwaçati”. Odaa ja yamağatedini lokotidi lodox Jesus me doğetetalo.

³⁹ Odaa jegeete Jesus, “Janagi niçina iiço me jiwi anejigota oko, me inoleketicoace ağoladi, odaa niçina anodi me yatetibigiwaji jeğetoinadi”. (Goladi niçina ane doğoyowoogodi ane yemaa Aneotedogoji.)

⁴⁰ Niçijoa fariseutedi anidiaağı midoatağa Jesus owajipatalo niçijoa lotaşa. Odaa joçoige, moditalo, “Oko domigoko ağoladi?” ⁴¹ Naşa niniçodi Jesus, meetediogi, “Dağakaami ağoladi, dağanagawini ağakaami laagetedipiteti waji Aneotedogoji. Pida menitiwaji matenitibece, codaa mowooğoti inoatawece. Odaa joanığidaa leeğodi makaami laagetedipiteti waji Aneotedogoji leeğotedi ağabeyaceğeco”.

10

Lapo waxacocoli

¹ Eğidaagee Jesus me dotaşa, odaa mee, “Ejitağawatiwaji niçina anewi. Niçina ane dakatiwece liotaanigi waxacocoli, ane daşa diotiwece epoagi, pida dağaxatio me dakatio, joanığiniaa abejeweğegi, oliceğegi.

² Pida niçina ane diotiwece epoagi me dakatio, joaniginiaa begewi me nowienogodi waxacocoli. ³ Odaa niçina ane yowie epoagi yomoketege niçijo nowienogodi waxacocoli me dakatio, codaa niçidiwa niwaxacocoli jogoyowooğoditege lotağaneğegi. Niboonağateetiniwace niwaxacocoli niçina meniditege me ixoticogi we liotaanigi. ⁴ Odaa ja yadeegitedicogi we idiwatawece niwaxacocoli, ijaağijo igo odoe, odaa jogodilokoteloco niçica ane diiticogi, leeğodi oyowooğoditege lotağaneğegi. ⁵ Ağodilokoteloco niçina ane doğoyowooğodi. Pida başa daleditibige igaatağa oilatege eledi oko lotağaneğegi” ⁶ Jesus ida ane iciaceeketetege niçida latematigo, pida niçijo oko ağoyowooğodi niçica ane diitigilo niçijo a lotağası.

Jesus iniciaceeketetege nigina nowienogodi waxacoco anele

⁷ Odaa jegeetace Jesus, “Ejitagawatiwaji niçina anewi. Iciagi micatağa niçina epoagi anodi-otiwece waxacocoli. ⁸ Ijotawece niçijo anenagitibeci maleedigicatibige me janagi, niçijo abeyaceğegipi, codaa molicaağaga. Pida niçinoa waxacocoli ağowatacotece lotağaneğegi leeğodi me iomagaga. ⁹ Niçida me Ee iciagi epoagi. Niçina ane niotiwece meetağa, jiçida lewişa ane dağadiaağica liniogo miniwataşa Aneotedoğoji. Yakadi me nakatio, codaa me noditice ane yemaa me diiticogi, codaa yakadi ane yeligo. ¹⁰ Niçina oliceğegi inoka eletema me dolice, daije, codaa me yaağadi ane dağa nebi. Pida Ee başa janagi me jao lewişa ane dağadiaağica liniogo miniwataşa

Aneotedogoji codaa jao moyakadi inoatawece anoyopotibige me newiğa digoina iigo, micataga nişina nowienogodi waxacoco me doweditelogo niwaxacocoli, codaa me yediatece inoatawece anoyopotibige.

11 Ee nowienaganaga anele. Nişina nowienaganaga anele yeleotema niwaxacocoli. (Inatawece anonakato Goniotagodi liciagi nişinoa waxacocoli.) **12** Nişina nimeedi, ane dağa libakedi me nowienaganaga, codaa ane dağa nepiliditeda waxacocoli. Nişina dağa naditege diwilecogoni, nişini yaladi waxacocoli, elodi. Odaa diwilecogoni ja dibatalo waxacocoli, codaa ilaagaşaditiwaji. **13** Nişijo nimeedi elodi leegodi minoka yowo me dinigaanyetece ninyeelo me diba. Aşica meo daşa ligecağaleğetedi waxacocoli. **14-15** Ee nowienogodi waxacocoli anele. Digo mijoataşa Eiodi me idowooğodi, codaa Ee me jowoogodi Eiodi, jiğidaagee maşaşa jowoogodi iniwaxacocoli, nebi aşagaş etidowooğodi. Icota me ideleotema iniwaxacocoli. **16** Inoa eletidi waxacocoli ane inepilidi, pida aşicatibige minataşa nişini lapo judeutedi. Odaa leeditibige maşaşa ejigotiogi. Odaa owajipata yotaganeğegi, odaa jişini oniniteci lapo waxacocoli, iniaa oniniteci nowienogodi.

17 Eiodi idemaa leegodi me idinajigo metideloadi, pida idewigatace. **18** Aşica ane yakadi me ideloadi, nige daşa idinajigo, pida idinajigo me etideloadi. Ida inimaweneğegi me idinajigo me ideleo, codaa ida inimaweneğegi me idinewikatiditaci. Igaataşa Eiodi idiişe mideğeji.”

19 Odaa niğijoa judeutedi ja dawalacetacicoace leeğodi niğijoa lotaşa Jesus. **20** Eliodi oko anodi, “Niğidoa dakatiogilo niwigo abeyaceğegi, joanığidaa me yetole. Igaamee ina majipaatalotiwaji inoa lotaşa?” **21** Pida ica eledi oko modi, “Niğina oko anodakatiogi adotaşa daşa liciagi me dotaşa. Codaa niwigo abeyaceğegi ayakadi daşa icilatidi əolasa”.

Icoa judeutedi ane daşa odibatege Jesus

22 Icoa nokododi limedi niwetaşa. Jıgicota limedi lalokegi judeutedi moyalağatibige niğijo maleekoka oiwilegitigi Aneotedoğoji ligeladi digoida nigotaşa Jerusalém. **23** Jesus igotedigi ica eledi le Aneotedoğoji ligeladi anodita, “Licoogadi Salomão”. **24** Odaa niğijoa lacilodi judeutedi joğodilapodetacelogo Jesus, odaa idokee monigetedice, moditalo, “Igaatigi nige anelogötitoğowa ica anakaami? Enitogowa nigewi nağakamağakaami niğicoa Cristo, ane niiğe Aneotedoğoji me əodatamağateetetege niğinoa godaxakawepodi.”

25 Naşa niniğodi Jesus, meetediogi, “Jıgijo mejitagawatiwaji ane Ee, pida ağadadiwağati. Codaa niğinoa əodoxiceğetedi ane jaote, me jatika nağatetigi Liboonağadi Eiodi ane idimonya, jıginaağoicee ane Ee. **26** Pida ağadadiwağatitiwaji niğijo mejitagawa, leeğodi ağakaami iniwaxacocoli, **27** Niğinoa iniwaxacocoli oyowoogoditege yotaganeğegi. Ee jowooğoditiogi, codaa oniotibici. **28** Jajigotiogi lewişa ane dağadiaağica liniogo miniwataşa Aneotedoğoji, codaa ağalee nigo. Odaa ağica ane yakadi me

noğaticoace nişina naşa idei ibaağadi. ²⁹ Eiodi najigotediwa eliodi oko. Eiodi dağaxa meliodi nimaweneğegi, ağica liciagi. Codaa ağica ane yakadi me nogatice aneiteloco Eiodi libaağadi. ³⁰ Ee iniaa Eiodi, godiciagi doğokinitece oko.”

³¹ Igaanaşa owajipatalo nişijoa lotaşa Jesus, odaa nişijoa judeutedi joşodibatacalo wetiadi me domoşoyokoletelogo. ³² Pida naşa notaşaneğetediniwace Jesus, meetediogi, “Owidi ane jaote nişinoa anele şadodoetiwaji, nişinoa ane nişetediwa Eiodi me jaote. Amiica ijoa yoenataka aneo me leedi madigidaaticetiwaji?”

³³ Noşoninişodi, moditalo, “Ajoleegatibige me jokolenagataşaloco wetiga daga leeşodi okanico-daağica şadoenatagi anele. Pida joleegatibige me jokolenagataşaloco leeşodi nişijoa şadotaşa ane beyagi motaşanitibige Aneotedoşoji. Igaataşa akaami şoneleegiwa, pida adiniciaceekenitege Aneotedoşoji”.

³⁴ Naşa ninişodi Jesus, meetediogi, “Midiwataşa lotaşa şanişaxınuşaneğeco iwoteloco mee Aneotedoşoji, ‘Gadiciagitiwaji şonoenoşododi’. ³⁵ Aneotedoşoji lotaşa idioka limedi mewi, codaa Aneotedoşoji eetediogi me şonoenoşododi nişijo ane yajigotediogi lotaşa. ³⁶ Enige ina meji me Ee Aneotedoşoji Lionigi, igaamee ina menitiwaji me jotaşatibige Aneotedoşoji? Igaataşa idixipetedice Eiodi, odaa idiişetedicogi nişina iişo. ³⁷ Nige daga jaote ibaketedi ane nişetediwa Eiodi me jaote, odaa aleeditibiglietiwaji dağadadiwaşati. ³⁸ Pida daga jao libakedi, idokeeta aşadadiwaşatitiwaji leeşodi nişinoa yotaşa, enice adadiwaşatitiwaji

leegodi niqinoa ibaketedi ane jaote, amaleegaga owoogotitiwaji, codaa aqica daqadinawieni, miniwa Eiodi meetaqa, codaa Ee ejotelogo Eiodi.”

³⁹ Odaa joqodoletibige moniwilo Jesus leegodi modiletibige daqa dotaqatedibige Aneotedoqoji, pida oiwoko.

⁴⁰ Niqidiaaqidi joqopitacedicogi daato akiidi Jordão. Odaa jiqidiaaqite digoida anei João Batista me nilegetiniwace oko niqijo jotigide. ⁴¹ Eliodi oko igotibeci midoataqa, igaanaqa onadi, odaa modi, “João aqica degeo oteqexaaqidatece godoxicegedi libinienigi, pida ijoatawece niqijoa lotaga meeletece niqidoa goneleegiwa, ewi niqidaagee”. ⁴² Odaa eliodi niqidi oko joqoyiwaqadi Jesus.

11

Lemegegi Lázaro

¹⁻² Ica goneleegiwa ane liboonaqadi Lázaro ligeladi manitaqa aca nigotakawaana anodita Betânia. Niwaalepodi, Maria ajaa Marta ane noigliwepodi. Maria jaqaniaaqani naqajo ane yatitalo loqonaka Goniotagodi ladokojegi, odaa niqidiaaqidi, ja yati lamodi me yadilonatidi. Odaa ica noko Lázaro ja deelotika. ³ Odaa niqijo niwaalepodi joqodajoinaqatalo Jesus, modi, “Iniotagodi, niqijo qademaanigi etidi eliodi me deelotika”.

⁴⁻⁵ Jesus eliodi me yemaa Marta, ajo nioxoa, ijaa Lázaro. Niqijo naqa dibodicetedigi Lázaro me deelotika, odaa jegee, “Niqida neelotagi ageo Lázaro diqidioka limedi me yeleo. Pida niqida anee Lázaro onidaaqida meo niqina oko

modogetetibigimece Aneotedogoji. Jigidaa leegodi nige odogetetiwa, ane Ee Lionigi Aneotedogoji”.

⁶ Joanigidaa leegodi niçijo naşa dibodicetedigi Lázaro me deelotika, odaa edinopaşaditeda itoataale nokododi midiaağite niçijo aneite. ⁷ Niçidiaağidi jegeetediogi niçijo anodiotibece, “Jopilagatacicogi Judéia”.

⁸ Odaa moditalo niçijo anodiotibece, “Goniigaxinoğodi. Anaşa leegi niçijoa lacilodi judeutedi me domegetiğadigidaatice me domegetiğadeloati. Enige jegemaani mopilitacijo!”

⁹ Naşa niniçodi Jesus, meetediogi, “Idiwa dooze lakata niçina noko mani aligeşe. Odaa niçina oko anewaligitigi noko adixipe, igaataşa naditece ligi.

¹⁰ Pida niçina anewaligitigi enoale, aiwoko me dixipe, leegodi nexocaşa, coda ağaça lokokena mijotaşa”.

¹¹ Joanigidaa ligegi Jesus, odaa niçidiaağidi jegee, “Godokaagedi Lázaro ja diote, pida ejigo miditaşa, jojeteloco”.

¹² Odaa niçijo anodiotibece moditalo, “Goniogododi, nigokexaa diote, dice içi”.

¹³ Odiletibige degeete Jesus doğokexaa diote Lázaro. Pida eeteta naşa yeleo Lázaro, niçijo mee diote. ¹⁴ Odaa niçidiaağidi Jesus ja yelogoditediogi Lázaro naşa yeleo. ¹⁵ Odaa jegeetediogi, “Jakadi mele me daşa Ee miditaşa naşa yeleo leegodi akaamitiwaji, amaleegaşa adadiwaşatı. Natigide inığa miditaşa”.

16 Odaa niğijo anodita Tomé, ane nikoxeedi me “Owaadi”, joaniğijaaqeetiogi niğijo eledi an-odiotibece Jesus, “Inığa mijoatağa amaleegaga godeməgawa Goniiğaxinoğodi”.

Jesus jiginiaageote oko me yewiqatace

17 Niğijo niğicotedicogi Jesus niplidigi Judéia, pida jegeote cwaatolo nokododi midi Lázaro catiwedi lawimaqajegi-wetığa anonalignite. **18** Nağajo nigotakawaana anodita Betânia idıwa itoatadığida ciloomito me yototice nigotağa Jerusalém. **19** Eliodi judeutedi igotibeci odalita Marta, ajaa Maria, igotibeci modalitiogi me ninyaşaşa, leeğodi me yeleo naaginaga.

20 Igaanaga dibodice Marta niğinoa Jesus, odaa jiğigo dakapetege. Pida Maria baadegitibige, niğijo aneite me nicoti digoida ligeladi. **21** Niğijo Marta naşa dakapetege Jesus, odaa jegeetalo, “Iniwa-aagodi. Daşa-aamitibige mokotaşa, dağanagawi-iini inaaginaga agotaga ye-ee. **22** Pida jowooğodi mokanicodaağica ane ipokitalo Aneotedogoji, odaa yajigotedağawa”. **23** Odaa jegeeteta Jesus, “Yewiqatace ǵanaagina”. **24** Odaa Marta jegeetalo, “Jowooğodi me yewiqatace niğica noko nige yewikatiditace Aneotedogoji niğina oko”.

25 Odaa jegee Jesus, “Ee aneo oko me newiqatace, odaa jiğidaa diiticogi, midiokaanaga limedi me newığa. Niğina ane idadiwağadi icaağica nige yeleo, pida yewiqatace. **26** Niğina analee yewığa, ane idadiwağadi, nige yeleo, yewiqatace. De iwağati ida anejitağawa?” **27** Naşa

niniġodi Marta, meetalo, “Ejiwaġadi, Iniwa-aagodi. Codaa ġadadiwaġati naga-aamaga-aami Niġicoa ane ni-iige Aneotedoġoġi meote ġodewiġa, niġicoa Aneotedoġoġi Li-oonigi anenagi niġina i-iigo”.

Jesus anoe

²⁸ Igaanaġa nigotini Marta me dotaġa, odaa jiġiġo enidita Maria. Odaa ja ixipetice me yotaġaneġe meeta, “Goni-iigaxinoġodi jiġinoa. Codaa najoinagatedaġawa”. ²⁹ Igaanaġa wajipata Maria niġiġo Marta ligegi, odaa ja dinage me dabiditi, igo dakapetege Jesus. ³⁰ Jesus aneġenotediwece nigotakawaana, eġidiaaġiġe digoida anei Marta me dakapetege. ³¹ Niġioja judeutedi anidiaġi Maria liġeladi moniġiwatece, noġonadi me dabiditi me yediġa me noditice, odaa joġodioteci. Odiletiġibige Maria diġiġo anoetibece midataġa lawimaġajegi-wetiġa anonaligite Lázaro.

³² Igaanaġa icoticogi Maria aneitedice Jesus, odaa ja dakagitinigi iigo midoataġa logonaka. Odaa jeġeetaloo, “Iniwa-aagodi. Daġa-aamitibige mokotaga, daġanagawwi-iini inaaginaġa agotaġa ye-ee”.

³³ Igaanaġa nadi Jesus Maria me dacaagetibece, codaa niġiġo judeutedi ane lixigaġawepodi eledi nacaagaġateloċo, odaa Jesus deemitetetece, codaa agecaġalo. ³⁴ Odaa jeġeetediġi, “Igame analicitetiwaji?” Noġoniniġodi, moditalo, “Goniotagodi. Diganagi, awini!” ³⁵ Odaa Jesus jaġaġa anoe. ³⁶ Odaa modi niġioja judeutedi, “Ica mewi me yemaa ijoolatigi!” ³⁷ Pida ica eledi

modi, “Icilitadi niçijo golağa. Pida agodağayakadi degeote anigetiqida nimaweneğegi, odaa ijoolatigi agotaşa yeleo?”

Ica Lázaro naga yewigatace

³⁸ Odaa Jesus ağaleeqica lita, eliodi me deemitetece. Odaa jiçigo midataşa niçijo wetığa lawimağajegi anoyatice ijoolatigi. Onani aca wetığa nelegi anoyawililetio monibatoo niçijo lawimağajegi-wetığa. ³⁹ Odaa ja diiğenatakate Jesus, meetediogi, “Anogaaticetiwaji nağani wetığa nelegi”. Odaa Marta, nağajo niwaalo ijoolatigi meetalo, “Iniwa-aagodi, ejinaşa danice. Igaataşa jeğeote cwaatolo nokododi midi me ye-ee”.

⁴⁰ Naşa ninigodi Jesus, meeteta, “Geneğejitağawa, nige iwağatakani, odaa jaganati Aneotedoğoji melodi nimaweneğegi”.

⁴¹ Odaa jogonogatice nağajo wetığa nelegi. Naşa iwitedibigimece Jesus ditibigimedi, odaa jeğeeteta Aneotedoğoji, “Eiodi, eliodi me iniotagodetağawa leegodi manajipaatiwa.

⁴² Jowoğodi midioka limedi manajipaatiwa. Pida mejitağawa leegodi niçina noiigi digoina, amaleegaga eniwağatakanaşa nağakamağakaami anadimonyaa”. ⁴³ Igaanaşa nigotedini Jesus me dotaşa, odaa ja dapaawe, mee, “Lázaro, anagi, anotitice!” ⁴⁴ Odaa Lázaro ja noditice. Pida loğonaka, libaağatedi eğidaağee me dinilipaditece liwailidi lipegetege, codaña eğajo me nadeegitice leenxo anoilipaditece latobi. Odaa jeğeetediogi Jesus, “Anowilecenitibigetiwaji, odaa ikanitice epaağigo”.

Niçijoa lacilodi judeutedi dinilakidetiwage odoletibige moyeloadi Jesus

(Mateus 26.1-5; Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2)

⁴⁵ Eliodi judeutedi anigotibeci odalita Maria noşonadi Jesus meote Lázaro me yewigatace, odaa joşoyiwağadi. ⁴⁶ Pida ica eledi joşopitibeci, odaa jişigotibeci oyelogoditiogi fariseutedi niçijo loenatagi Jesus. ⁴⁷ Odaa niçijo anoiige sacerdotitedi ijaagijoa fariseutedi ja dinatecogotee, modi, “Amiida ica şonimaweneğegi me joxokokojoğó? Igaataşa niçijoa şoneleegiwa joşowidi şodoxiceğetedi aneote. ⁴⁸ Daşa jikanaşa nişida anee, inatawece oko icota moyiwağadi. Odaa niçijoa lacilodi romaanotedi doidetibige doşodiişenataka moyaağadi Aneotedoğoji ligeladi, codaa moyaağadi şodoiigi”.

⁴⁹ Onijoteci niçijoa lacilodi ane liboonağadi Caifás ane eneğegi şoneğegi, meetiogi, “Aşica şadixakeditiwaji! ⁵⁰ Aşowooşotitiwaji me daşaxa meletogodomi moniniteci şoneleegiwa ane yeleotema şodoiigi, odaa inatawece şodoiigi aşalee naağa”. ⁵¹ Aşepaa lowooko Caifás niçijoa lotaşa. Pida Aneotedoğoji eote meeetece niçijoa notaşa ane yeloşodi micota Jesus me yeleotetema loiigi, igaataşa Caifás joanığiniaa lacilo-sacerdotitedi niçijo nicaağabi. ⁵² Niçijoa lotaşa ageetalo Jesus daşa yeleotetema idiokidi noiigi judeu, pida yeleo meote oniniteci lapo inoatawece lionaşa Aneotedoğoji ane ilaagiteloco inatawece iigo.

⁵³ Odaa niçijo noko ja diiticogi niçijoa lacilodi judeutedi mowo lowoogotece Jesus

moyeloadi. ⁵⁴ Joaniqidaa leegodi Jesus me daqadiaaqawatedigi niqijo noiigi digoida Judéia. Pida jiqigo manitaqa nigotakawaana anodita Efraim, anipegitege nipoqidi ane yadilo ane digicata niqeladimigipi. Odaa jiqidiaaqite ijaagijo anodiotibece.

⁵⁵ Ja niqegiteloco niqijo lalokegi judeutedi anodita me Páscoa. Eliodi oko ane liqeladi niqinoa nigotadawaanaqa, inoa nipodaqa, ja waxoditibigimoace manitaqa nigotaqa Jerusalém. Aneqeya me nakatio nalokegi niqigotibeci dinibinie lodee Aneotedoqoji, ane najoinaqaneqegi noiigi. ⁵⁶ Odaa joqodoletibige Jesus, igaanoqototicogi Aneotedoqoji liqeladi, odaa ja dinige, modi, “Amiida ica anakatitiwaji? Migenagi Jesus niite naloogo?” ⁵⁷ Niqijo anoiige sacerdotitedi, ijaagijo fariseutedi domogoyemaa moniwilo Jesus. Joaniqidaa leegodi me najoinaqanaqa mokanicodaqa ane yowooqodi aneite Jesus, odaa owo libodigi.

12

Jesus idiaaqite nigotakawaana Betânia (Mateus 26.6-13; Marcos 14.3-9)

¹ Aniaditibige seis nokododi daqa nakatio nalokegi Páscoa, niqijo Jesus mani nigotakawaana Betânia ane liqeladi Lázaro, niqijo ane yewikatiditace Jesus. ² Odaa joqoyoe liweenigi Jesus niqijo enoale modiniotagodetalo. Marta daxawanataka dedianaqatece niweenigi. Lázaro eledi ini nameeja miniwataqa Jesus. ³ Odaa Maria ja dibata aca bootawaana ane nolee ladokojegi, idatawece “nardo”, one dakake loojedi. Odaa ja

yadotelogo logonaka Jesus, igaanaşa igodi me yadotelogo, odaa yatita lamodi me iwilegi. Odaa nişijo lanigi aneletege nişijo ladokojegi jişigotigi initawece diimigi.

⁴ Pida Judas Iscariotes, nişijo lionigi Simão, aninaaşına ane-diötibece Jesus, nişijo aneyaa Goniotagodi nişidiaşıdi miditaga nelogododipi, mee, ⁵ “Naşada bootawaana ladokojegi yalitini meyo-liitilo, coda loojedi iniwatadaşanı taalia beexotedi. Igaamee doğoyaa, odaa nişicoa lojetedi oditonnediatiniwace nişinoda madewetedipi?” ⁶ Judas eo nişida ligeji aleegodi daşa iwikode madewetedipi, pida leeşodi moliceşegi. Jeşepaa dowediteloco dinyeelo, coda dolicetibigalo dinyeelo.

⁷ Odaa jeşee Jesus, “Jinaşalomeşenı Maria! Igaataşa yotete nişida ladokojegi lajo nişica noko nigonalityi yolaadi mida lawimaşajegi-wetişa.

⁸ Nişinoa madewetedi bişidioka limedi mina makaamitaşatiwaji, pida Ee baadışidioka limedi minaaşejo makaamitaşatiwaji”.

Odinilakidetigi moyeloadi Lázaro

⁹ Eliodi judeutedi, noşodibodicetigi Jesus miniwatedigi Betânia, odaa jişigotibeci odoletibige. Aşigotibeci dişijoka leeşoditeda Jesus, pida ığotibeci maşaşa oiwi Lázaro, nişijo ane yewikatiditace Jesus. ¹⁰ Odaa nişijo anoişe sacerdotitedi jogodinotaşanegetigi moyeloadi Lázaro. ¹¹ Igaataşa, leeşodi Lázaro, eliodi judeutedi aşaleeşodeemitetigi nişijo lacilodi, pida jişijapoşoyiwagadi Jesus.

*Jesus dakatediwece nigotağa Jerusalém
micataga inionigi-eliodi.*

(Mateus 21.1-11; Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40)

¹² Naşa nigoi, nişijo noiigi-nelegi ane igotibeci lalokegi Páscoa, joğodibodicetege Jesus naşa ipegithe nigotağa Jerusalém. ¹³ Odaa joğodibatalo laamotiidi “palmeira”, ja noditicoaci migotibeci odakapetege, napaawağateloco, modi, “Jogeeğatalo Aneotedoğoji.

Codaa jemaanağa Aneotedoğoji me ibinie Nişinoanenagi
ane ibake nağatetigi Liboonağadi Goniotagodi
Aneotedoğoji,

Nişinoanenagi ane ninionigi-eliodi ǵodoiigi Israel”.

¹⁴ Odaa Jesus ja dakapetetege icoda boliiċawaanigi, odaa ja waxoditedeloco. Jotigide nağakaägeeta Aneotedoğoji lotaşa nişida niciagi,
¹⁵ “Jinağadoiitiwaji,

anakaami niġeladimigipitigi nigotaşa Jerusalém.
Digawinituge!

Ganinionigi-eliodi jeğenagi,
waxoditedeloco boliiċawaanigi”.

¹⁶ Igaanaga onaditege nişijo anodiotibece, aġoyowooġodi nişica anodaa diitigi nişida anee Jesus. Pida nişidiaağidi noğopitedibigimece Jesus ditibigimedi, odaa jogonalağatibige nişijoa aneeta Aneotedoğoji lotaşa, codaa aągaga onalağatibige nişijoa anodigotalo nişijo noiigi.

¹⁷ Nişijo noiigi-nelegi anidiaeğite midoataşa Jesus nişijo neġeniditedibige Lázaro midataşa lawimajajegi-wetişa naga yewikatidi, joaneğepaa oyatematitibece nişida niciagi. ¹⁸ Codaa

joaniçidaa leeġodi niġijo oko naġa noditicoaci nigotaġa, migotibeci odakapetege Jesus, leeġodi modibodiceṭibige meote niġijo godoxiceġeđi nelegi. ¹⁹ Odaa niġijoa fariseutedi ja dinotagaġaneġe midiokiditiwage, modi, “Digawini! Aġica ica godoenatagi me domaġa jaoġa ane beyagitema niġida libakedi. Inatawece oko joġodiotece.”

Icoa greegotedi igotibeci oiwi Jesus

²⁰ Liwigotigi niġijo oko ane igotibeci nigotaġa Jerusalém modoġetetaloo Aneotedoġoġi midi naloogo, idwa icoa greegotedi. ²¹ Odaa jiġigotibeci odakapetege Filipe, anelatibige nigotaġa Betsaida, nipodigi Galiléia. Odaa joġodipokota modita, “Goniotagodi, jemaanaġa me jinataġa icoa Jesus”.

²² Odaa Filipe jiġi eeta André, odaa jiġigotibeci oditalo Jesus. ²³ Naġa ninigodi Jesus, meetediogi, “Jiġicota noko Aneotedoġoġi me idineleċagħat, Ee, Gonleegiwa ane jicoġotibigimece ditibigimedi. ²⁴ Atacolitece anejitaġawatiwaji! Nige doqoyokoletinigi iiğgo lolagi leyeema, codaa nige doqoyati naġajololagi, odaa lolagi idioka limedi mokanitece. Pida naġajololagi nigonallitini, odaa ja yajigo eliodi leyeema. ²⁵ Niġina ane dagħaxa me yemaa me yewiġateloco niġina iiğgo, niġini baadaġa yemaa me niotici, codaa icota maniaditema lewiga. Pida niġina ane daġa ewianaga yecewe me yewiġateloco niġina iiğgo, baaniġiniaġini idioka limedi me yewiġa. ²⁶ Niġina ane yemaa me dibatomi, leeditibige me niotici. Odaa anejote jiġidhaaġa ite. Odaa Eiodi iweniġide niġina ane dibatomi”.

Jesus yalaqate ica lemegegi

²⁷ Eqidaa diitigi Jesus me notaqanegetediniwace, meetediogi, “Niçina natigide ja joçowikomata. Ajowoogodi ica anejatigi igege. Ajakadi daqa jipokotalo Eiodi degeote me idiwoko yawikodigi anicota, leeçodi jiçidaa ibakedi me janagi”.
²⁸ Odaa jegee Jesus, “Eiodi, ikeenitiogi niçina oko meliodi qanimawenegegi”. Odaa jiçijo nigegi ane icoçotibigimece ditibigimedi, mee, “Jiçijo me jikeetiogi meliodi inimawenegegi, codaaj ejikeetaciogi”.

²⁹ Niçijo noiigi-nelegi owajipata niçijo nigegi. Odaa ijo anodi me niximaqaga. Idiaa eledi modi me aanjo yotaqanege Jesus.

³⁰ Naqa ninigodi Jesus, meetediogi, “Niçijo nigegi aqee leeçodi, pida leeçodi akaamitiwaji.
³¹ Jiçicota noko Aneotedoçoji me iwi codaaj iloikatidi oko leeçodi libeyacegeco, codaaj me iticoitedice diaabo, niçijo ane iiçé oko anida aneetege niçina iiçó. ³² Igaataşa nigetidawacetibige madataşa nicenaqanagate, odaa ja jao moniitiwa eliodi oko inatawece iiçó, jaotibige mida lewiça ane diçica liniogo miniwatasa Aneotedoçoji.” ³³ Jesus eote niçijoa lotasa onidaaqida me ikee anodaaqee me yeleo.

³⁴ Noqoniniçodi niçijo noiigi-nelegi, moditalo, “Etigodiiçaxitece me iwoteloco notaqanaqaxi midiwatasa qonajoinaqanegeco, icoa Cristo, ane niçé Aneotedoçoji, midioka limedi miniwa mokotasa. Enige igamodaaqee ina meni me leeditibige ica Gonleegiwa ane icoçotibigimece ditibigimedi monawacetibige

mada nicenagañate? Amijo ica Goneleegiwa ane icoğotibigimece ditibigimedi?”

³⁵ Naşa niniğodi Jesus, meetediogi, “Naşajo lokokena onateciğidiwa nokododi minaağite makaamitağatiwaji. Awalitiwaji maleegani lokokena me dağa nikatiwağaji nexocaşa. Nişina anewaligitigi nexocaşa ayowooğodi nişica ane diiticogi. ³⁶ Nişina maleegani lokokena, iwağati lokokena ane Ee, amanagawini akatitiwaji makaami lionigipi Aneotedoğoji”.

Judeutedi aqoyiwağadi Jesus

Nişidiaağidi naşa nigotedini Jesus me dotaşa, odaa joğopi, ja dinağaditete ma nişijo noiiginelegi. ³⁷ Idaägee neğeliodi monadi Jesus meote şodoxiceğetedi, pida idokee aqoyiwağadi. ³⁸ Joanığidaa nişicotece nişijoa lotaşa Isaías, nişijo ane yelogoditedibece lowooko Aneotedoğoji, nişijo mee,

“Iniotagodi Aneotedoğoji.

Ağica aneyiwağadi şodatematiko.

Codaa ağica anigetiğijo anikeenita şanimaweneğegi.”

³⁹ Codaa aqoyakadi degeniwağatakanaşa, leeğodi eledi mee Isaías,

⁴⁰ “Aneotedoğoji ja noxoco ligecooğeli me dağadiaa yatetibigiwaji,

codaa yakakağadi laaleğenali me doğoyowooğodi ane diitigilo lotaşa,

codaa me doğodopitalo me nicilatiditediniwace.”

⁴¹ Mee Isaías nişijoa lotaşa nişijo naşa yowooğodi Jesus me dağaxa me şoneğegi, odaa ja yalağatalo.

42 Idaağida meliodi anoyiwaağadi Jesus niğijo lacilodi judeutedi. Pida ağica dağa dinelogotee moyiwaağadi leeğodi odoitiogi fariseutedi dogoiticogiticoace wetice niiakanagaixiidi. **43** Domogoyemaatibige diğidioka odeemitetibige niğina oko. Odaa agotığica moyocaganeğe Aneotedoğoji.

Lotaga Jesus iwi anodaagee lewiga oko

44 Niğidiaağidi Jesus dinigetağatee, mee, “Niğina ane idadiwaağadi, ağemokee me idadiwaağadi, pida aağaga eyiwaağadi Niğijo ane idimonyatedinigi niğina iiço. **45** Niğina ane idadi aağaga nadi Niğijo ane idimonya. **46** Janagi niğina iiço me Ee lokokena, jaotibige minatawece anetidadiwaağadi ağıdeiticoace nexocaşa. **47** Nigica ane wajipat-alو yotaga, pida ağeyiwaağadi, anığica anejigota niğina natigide. Igaatağa anağa janagi dağa jiwi anejigota oko, pida janagi me jao lewiga oko. **48** Niğina ane dağa dibatigi, codaa ane dağa dibatege yotaga, jiğini ane iwi anodaağigota. Niğinoя yotaga joaniğinaa anoiwi anodigota nigmota niğica owidijegi noko. **49** Igaatağa ağica değemaga yolaadi me jotağa, pida Eiodi idimonya. Odaa jiğiniaa idiiğe mejı niğina ane leeditibige me igeği. **50** Jowoogodi niğina liigenatakaneğegi me yajigota oko lewiga ane dağadiaağica liniogo miniwataşa. Ejitece inokinoateda niğinoя Eiodi ane niğetediwa me jelögodi”.

13

Jesus iwilegi logonaka nigijo anodiotibece

1 Naşa ni pegi lalo kegi judeu ted i anodita me Páscoa. Jesus ja yowooğodi nağani pegi me nodi te dicogi niçina iiço migo mini wata ga Eliodi. Idioka limedi me yemaa niçijo ane nepili di, maleeğina ağıte digoina iiço, codaa me yemaa neğepa ağıcota noko me yeleotetema.

2-3 Diaabo ja dakati wece laaleğena Judas Iscariotes, niçijo lionigi Simão, ixoti wece lowoogo me yajigo Jesus modibatalo nelogododi. Jesus yowooğodi Eliodi me yajigote nağat eti gite deloco inoata wece. Codaa yowooğodi me icoğot edigi mini wata ga Ane otedo goji codaa mopitedibigimece mini wata ga Ane otedo goji.

Odaa Jesus ija ağıjo anodiotibece naşa niata ga me ni oda ga niçijo eno ale. **4** Odaa ja dabidite dini Jesus, ja yotote dice nağajo namee ja, odaa ja noşa ni jayogo. Naşa dibate aca toaaya, odaa ja qanigo etedigi. **5** Niçidi ağıd i ja yadot edini gi ninyoğodi ica baxia. Odaa ja niwile git edini loğonaka niçijo anodiotibece, eote ane libakedi niçina ni otagi. Iga anaşa igodi me iwilegi, odaa ja yatite nağajo toaaya.

6 Iga anaşa icote Simão Pedro, odaa jegeetal o, “Iniotagodi. Ayakadi daanta qaka ma qaka am i ane iwilegi i gonaka.” **7** Naşa ni niçiodi Jesus, meeteta, “Niçina natigide aqwooo qot i ane diit i niçida anejigota qawati waji. Pida icota mowoo qot i niçidi ağıd i”. **8** Odaa jegeetal o Pedro, “Iniotagodi. Ica daga jikateda qadici me iwileci i gonaka”. Naşa ni niçiodi Jesus, meeteta, “Nige di qikaniteda me ji wilegi qadogonaka, odaa aqaleegica anenit i”. **9** Odaa jegeet Simão Pedro, “Iniotagodi, dice

jiniqidokidoateda iğonaka me iwileci, pida iwileci ibaaqatedi, codaa me yacilo!”

¹⁰ Naşa igidi Jesus, meeteta, “Niğijo baanaşa igo mánila ja yapidi, odaa idoka leeditibige loğonaka me iwilegi. Niğida makaami ağadapititiwaji, pida ini oniniteci ane daga yapidi niğina akaamitiwaji”. ¹¹ Jesus yowooğodi niğijo ane yajigo modibatalo neloğododi. Joaniğidaa leeğodi mee, “Ini oniniteci ane daga yapidi niğina akaamitiwaji.”

¹² Igaanaga igodi Jesus me niwilegitedini loğonaka niğijo anodiotibece, odaa ja dinixotacedinigi nijayogo. Odaa jişigotace nicotedini maditaşa nameeja. Odaa ja nigetediniwace, meetediogi, “Owooğoti anodaa diitigi ijo anejigotağawatiwaji? ¹³ Adadalitigitiji me Ee, ‘Ganiğaxinoğodi’, codaa me Ee, ‘Ganiotagodi’. Odaa diitigi anadadalitigitiji, igaataşa jeğemegee. ¹⁴ Odaa Ee, ane Ee Ganiotagodi, Ganiğaxinoğodi, ja jiwilegi ağadogonakatiwaji. Joaniğidaa leeditibige me eni madiniğawaatiwagi me miwileci ağadogonaka. ¹⁵ Ja jao ağawiniği, amaleegşaşa idoka enitatiwaji madiniğawaatiwage. ¹⁶ Atacolitece anejitağawatiwaji! Niğina nimeedi anağaxateloco niotagodi leeğodi şoneğegi. Codaa niğina ane yadeegi nibodigi anağaxateloco niğini ane iiğe anepaşa şoneğegi. ¹⁷ Nigowooğotitiwaji niğinoannejitedağawa, codaa nigawiite, odaa eliodi ağadinikegitiji.

¹⁸ Ağejitağadici akaamitawecetiwaji. Igaataşa jowooğoditibige niğijoia iomağataka. Codaa icota niğijo aneeta Aneotedoğoji lotaşa, mee, ‘Niğijo ane igiiwatibece me jiniodi, jiğijaa

analee yakapetegi'. ¹⁹ Ejitağawatiwaji niçina natigide, maleedağa icota, amaleegaga nivicota, odaa jağadadiwağatitiwaji makaağee, coda midioka limedi me Ee. ²⁰ Atacolitecetiwaji niçida anejitağawa. Ane dibatege niçina ane jiige, aağaşa dibatigi. Coda ane dibatigi, aağaşa dibatege Niçijo ane idimonyatedinigi niçina iiço".

Jesus ikee nigica ane yajigo modibatalo neloğododi

(Mateus 26.20-25; Marcos 14.17-21; Lucas 22.21-23)

²¹ Niçidiaağidi naşa nigotedi niçijo Jesus lotaşa, odaa ja doğowikomata, odaa yenikamaşa meetediogi, "Atacolitecetiwaji anejitağawa. Ini niçina akaamitiwaji ane idajigo modibatiwa ineloğododipi".

²² Odaa niçijo anodiotibece ja diniwi, nawelati-bigiwaji, aşoyowoogodi ane diitigi niçijo aneeteta Jesus. ²³ Niçijo ane lemaanigi Jesus ini me ipegitetege, dawaketelogo. ²⁴ Odaa Simão Pedro ja yotaganege yatita libaağadi, dipokota me igece Jesus ganigepitiğijo ica aneeteta me yajigo midi neloğododipi.

²⁵ Odaa niçijo ane-diotibece lemaanigi ja dawaketeloco elipije Jesus, odaa ja ige, oxati meetalo, "Iniotagodi. Amiijo ica anenita?" ²⁶ Naşa niniğodi Jesus, meeteta, "Niçini ane jajigota paon liwai ane itimi, joanığiniaaa idajigo." Odaa Jesus ja dibate paon liwai, naşa ititedinigi ica niweenigi liwagedi, odaa ja yajigote Judas, lionigi Simão Iscariotes. ²⁷ Igaanaşa dibatege Judas niçijo paon, odaa Satanás ja dakatiwece laaleğena.

Odaa Jesus jegeeteta Judas, “Nigica anigida ane eni me gadoenatagi, adinageni mawii”.
28 Niçijo anidiaaşı maditağa nameeja, ağıca ane yowooğodi ane leeğodi Jesus meote niçijo ligegi.
29 Judas jiçijaa doweditelogo dinyeelo. Joaniçidaa modiletibige daga iiğe Jesus migo dinoojetetigi anigetiğica anoyopotibige me naloogó, migetağa nediatiniwace madewetedi beexotedi.

30 Naşa dibatege Judas niçijo paon liwai, odaa ja dinagetice me noditice. Pida jeçenoale.

Ica gela niigenatakanegegi

31 Niçijo naşa noditice Judas, odaa jeğee Jesus, “Niçina natigide joğonelecağatee Gonleegiwa ane icoğotibigimece ditibigimedi, ane Ee, codaa odogetetalo Aneotedoğoji Ee leeğodi.
32 Nigodogetetalo Aneotedoğoji Ee leeğodi, odaa iniaqiniwa Aneotedoğoji nelecağatee Gonleegiwa ane icoğotibigimece ditibigimedi, ane Ee. Aneotedoğoji eote niçida aneete natigidawaanigi.
33 Ionigipi. Aqalee leegi minaağejo makaamitağa. Icota moleetibigijiwaji. Pida ejitağawatiwaji natigide niçijo ane ığegitiogi niçijoa lacilodi godoiigi judeutedi me dağakatitatiwaji memii ane jiiticogi. **34** Natigide jajigotağawatiwaji gela ganiğenatakanegegi, madinemaanitiwajigi. Digo aneji me gademaanitiwaji, gadiğeni mağaga adinemaanitiwage. **35** Nigadinemaanitiwage, inatawece oko oyowoogodi makaami niçina anoniotici”.

*Jesus eote leemidi Pedro
(Mateus 26.31-35; Marcos 14.27-31; Lucas 22.31-34)*

³⁶ Odaa Simão Pedro ja ige Jesus, meetalo, “Iniotagodi. Igame aaticogi?” Naga ninigodi Jesus, meeteta, “Niçina natigide, ağakati degemii ane jiiticogi. Pida nigidiaagidi icota memii”.

³⁷ Naga igetace Pedro, meetalo, “Iniotagodi. Igaamee ica dağa jakadi mejigo jiotaşadici ina natigide? Ja idigo me ideleotaşadomi”. ³⁸ Naga igidi Jesus, meeteta, “Migewi naşa ədigungi me əadelewitomi? Jemaa mejitaşawa anewi. Anıçicatibige dağa dinici okoşokoodi manoe, odaa itoatadığida meni me daşadowooşotı”.

14

Jesus naigi anigo miniwataga Aneotedoğoji

¹ Odaa jegeetediogi Jesus, “Jinaşakaami agecaşalodipi, codaa jinaga ağowikomataatiwaji. Pida anakatoni Aneotedoğoji. Ee eledi adinakatoni. ² Igaataşa digoida ligeladi Eiodi idiya owidi diimaşa. Daşaleetişidaağee daşanagawini akaağejitaşawatiwaji. Odaa ejigo jilakidetążadomitiwaji ane onite. ³ Igaanige ejigo jilakidetini ane onitetiwaji. Odaa nige jigodi, odaa ja idopitacijo me əadadeegitiwaji, amaleeağaga anejote, jişidıaaağaga onitetiwaji. ⁴ Joşowoşotitiwaji ane jiiticogi, codaa joşowoşotı naigi ane əadadeegiticogi digoida ane jiiticogi”.

⁵ Odaa jegeetalo Tomé, “Iniotagodi, ajowoşotaga ica ane aaticogi. Codaa, igamaleeağaga şonimaweneğegi me jowoşotaga ica naigi?” ⁶ Naga ninigodi Jesus, meeteta, “Ee jeğemeğee naigi ane əadadeegitalo Aneotedoğoji,

Ee anewi aneetece Aneotedoğoji, codaa jeğemaşa jao lewığa oko. Ağica ane yakadi micotalo Eiodi, nige dağa Ee jadeegitalo. ⁷ Nigadowooğotitiwaji, odaa Eiodi aağaga owooğoti. Odaa niğina natigide joğowoğoti codaa jağanati Eiodi.”

⁸ Odaa Filipe jeğeetaloo Jesus, “Goniotagodi, enice anikeenitedoğowa icoa Gadiodi. Odaa joğokomoda ele”. ⁹ Naga ninigodi Jesus, meeteta, “Filipe. Ja jotigide me Ee makaamitağatiwaji. Anağadowooğoti? Niğina ane idadi, odaa nadi Eiodi. Enice, igaamee ina menitiwa, ‘Anikeenitedoğowa icoa Gadiodi’? ¹⁰ Ağiwagatakani mejotelogo Eiodi, codaa Eiodi miniwa meetaşa?” Odaa jeğeetediogi Jesus niğijo anodiotibece, “Niğinoa anejitedağawatiwaji, ażejitece emeğee. Pida Eiodi aniniwa meetaşa, joaneğepaägeote libaketedi. ¹¹ Leeditibige me iwağatitiwaji me idejo miniwataşa Eiodi, codaa Eiodi miniwa meetaşa. Nige dağa iwağatakantatiwaji leeğodi niğinoa yotaşa, enice iwağatakani leeğodi niğijo godoxiceğetedi ane jaote.

¹² Natigide atacolitecetiwaji niğida igezi. Niğina ane idadiwağadi icota meote niğinoa ane jaote, codaa icota meote loenataka ane dağaxa me eloodoli, igaataşa ja jopitalo Eiodi. ¹³ Odaa jao okanicodaağica ananipokitiwaji niğina mabakeni Iboonağadi, amaleeğaga ane Ee, Lionigi Aneotedoğoji, inelecağatidi Liboonağadi Eiodi. ¹⁴ Niganipokitiwa mabakeni nağatetigi Iboonağadi okanicodaağica, odaa jajigotağawatiwaji ane gadipoketegi.

Aneotedoġoji niwakatee Liwigo

15 Nigademaanitiwaji, enice iwaġati niġinoa iiġenatakanegħeco. **16** Jipokotalo Eiodi me yajigotedaġawa eledi Ganaxawanatitogodi, anidioka limedi mini makaamitaġatiwaji. **17** Joaniġiniae Niwigo ane ikee anewi niġina moyalaġatiwa. Niġina okotigi digoina iīgo ayakadi doġodibatege, igaataġa aġoyakadi doġonadi, otegħexaaġaġa oywooġodi. Pida akaamitiwaji bogowooġoti igaataġa ini makaamitaġa, coda aċiċċa me dīgeladetiwaġaji.

18 Aġadalatitiwaji doġodaa micataġa daqakaami exiijigipi. Pida idopitacaqawatiwaji. **19** Aġalee leegi nige ideleo, odaa niġina okotigi digoina iīgo aġaleeġetidadi. Pida aġica daqa leegi akaamitiwaji baġadati. Leegħodi nige idewiġatace, odaa jaġaġa gadewikitace. **20** Nigicota noko nige idewiġatace, odaa joġowooġotitiwaji me emoka Ee me idexxogtege Eiodi, coda akamokakaamitatiwaji me gadexocitigi, coda a me emoka Eeta me idexxogtaġagħitiwaji.

21 Niġina ane dibatege coda a meyiwaġadi iiġenatakanegħeco, joaniġiniae idemaa. Odaa Eiodi aġaġa yemaa niġina ane idemaa. Coda Ee aġaġa jemaa, coda a me idinikeeta ane Ee.”

22 Odaa Judas, aġiġiġiō Judas Iscariotes, pida eledi Judas, ige Jesus, meetalo, “Goniżtagħodi, igamodaageeta ica madinikeenitogħowa, nige daqdinikeenitioġi ina eledi okko digoina iīgo?”

23 Naġa niniegħodi Jesus, meeteta, “Niġina ane idemaa eyiwaġadi niġinoa yotaga, coda Eiodi yemaa niġina ane idemaa. Ee iniaa Eiodi janagaġa

me ęonoiiowi. ²⁴ Niçina ane dağa idemaa, aägeyiwağıdi yotaga. Coodaa niçinooa notaga anajipaatalotiwaji, aägeemaşa yotaga, pida lotaga Eiodi ane idimonya.

²⁵ Ejitedağawatiwaji niçinooa yotaga maleegeetibige makaamitaga. ²⁶ Pida Niçina Ganaxawanatitogodi, Aneotedoçoji Liwigo, ane niwakatee Eiodi leeğodi Iboonağıdi, ęadiigaxinitecetiwaji inoatawece, coodaa eo manalakitibige ijoatawece niçijoannejitedağawatiwaji.

²⁷ Jaote mele ęadaaleğenaliitiwaji. Joaniçidaa ane jaotağıadomi. Aneji me jaotağıadomitiwaji aliciagi anee niçina oko anida aneetege niçina iiğ. Odaa jinağakaami agecağalodipi, jinağagowikomataa, coodaa jinağadoiitiwaji.

²⁸ Jağajipaatatatiwaji niçijo mejitağıawa mejigo, pida idopitağıawatiwaji. Niçina nigademaanitiwaji enice aniniitibeci leeğodi mejitağıawa me jopitalo Eiodi. Eiodi dağaxa meliodi nimaweneğegi, aiciagi. ²⁹ Ejitedağawa niçinooa yotaga, maleedaga icotalo niçinooa anejitece, amaleeğaga adadiwağıatitiwaji nige limedi me icotece niçinooa anejitedağawa.

³⁰ Aleegi me ęadotağıaneğenitiwaji, igaataşa niçijo ane iiğe oko digoina iiğ jığina menagi. Enagi me dakapetigi, pida ağıca nimaweneğegitici. ³¹ Pida amaleeğaga oyowooğodi niçina oko digoina iiğ me jemaa Eiodi, odaa jaote inoatawece ane niigetediwa. Xebatiwaji, adabititiniwace, jopilaga!"

15

Jesus diniciaceeketetege libatadi “uuva”

¹ Odaa jegee Jesus, “Ee idiniciaceeketege niğina libatadi ‘uuva’. Odaa Eiodi başa liciagi nawodağanağa jeğepaa doweditedeloco elanigije ‘uuva’. ² Nakagidi inoatawece libiwedi ane değetayetededa. Ibinie inoatawece libiwedi anepaşa etaye, eotedibige mepaanaşa dáwe. ³ Niğida makaamitiwaji ja ağadapiti leeğodi me iwağati niğinoa yotaga anejitedağawa. ⁴ Ele midioka limeditiwaji me ağadexocitigi, odaa Ee idiokaanaşa limedi me idexogotağagitiwaji. Nağana libiwe idoka etaye nigalee yexogotege nağada libatadi ‘uuva’. Jığidaağenitiwaji, idoka akati me áwe nige ağadexocitigi.

⁵ Ee libatadi ‘uuva’. Odaa akaamitiwaji libiwedi. Niğina anidioka limedi me yexogotigi, Ee aağaşa idexogotege, codaa joanığiniaa ane dáwe. Igaataşa nige dağa ağadexocitigitiwaji, odaa ağıca anakati mawii. ⁶ Niğina ane dağa yexogotigi, joanığiniaa oyaladiticogi we, yadilo mi-coataşa niğinoa niale libiwedi anoiladie, odaa jogoyokoletiogi noledi moyalegi. ⁷ Nigidioka limedi me ağadexocitigitiwaji, codaa nigidioka limedi mowoo yotaga, anipokitiwa niğica anemaani, odaa jaotağadomitiwaji. ⁸ Odogetetalo Eiodi, niğina nige áwetiwaji. Odaa jağakaami niğina anoniotici.

⁹ Ja ağademaanitiwaji digo anigotediwa Eiodi me idemaa. Idoka enitatiwaji midioka limedi me ağadexocitigi amaleegaga jikee me ağademaanitiwaji. ¹⁰ Niğina nigotetenı

iiğenatakanegeco, odaa idioka limedi me jikee me ḡademaanitiwaji, digo aneji me jotete liigenatakanegeco Eiodi, odaa idioka limedi me idemaa.

¹¹ Jeğejitedağawatiwaji niğinoa yotaşa amaleegaga itiwaşaji inikegi, odaa eliodi ḡadinikegitiwaji. ¹² Joaniğidaa iiğenatakanegegi, madinemaanitiwagetiwaji, digo anejigotagawa me ḡademaani. ¹³ Aşica ane dağaxa me yemaa lokaagetedipi, dağa liciagi niğina ane yeleotema lokaagetedipi. ¹⁴ Akaami yokaagetedipi niğawii niğina ane jiğetagawa. ¹⁵ Aşejiṭagawa makaami iotagipi, igaataşa niğina niotagi ayowooğodi niğica aneo niğini niotagodi. Pida ejitagawatiwaji makaami yokaagetedipi leeğodi jeğejitedağawatiwaji ijoatawece aneetediwa Eiodi.

¹⁶ Anağakamaga adiolaaticetiwaji, pida Ee ḡadiolaatice, odaa ja ḡadiomağatiticoace jaotibige memii, codaa me áwe, odaa niğinoa ḡatá abeyagi. Joaniğidaağee, Eiodi yajigotedağawatiwaji inoatawece ane ipokitibige, niğina me abakeni Iboonağadi. ¹⁷ Joaniğidaa me ḡadiiğenitiwaji madinemaanitiwage.

Oko anida aneetege niğina iiğ o neleğetedi niğina anodiotibece Jesus

¹⁸ Nigakaami neleğetedipi niğina oko anida aneetege niğina iiğ, analakitibigetiwaji me Ee odoejegi me Ee neleğedi. ¹⁹ Igaataşa diğida anenitegetiwaji niğina iiğ, dağanagawini niğina oko etiğademaani, igaataşa inoka oyemaa niğina ane nebi, anida aneetege

niçina iigo. Pida ja gadiomağatiticoace liwigotigi niçina oko, gadixipeniticoace, odaa ağaleegica anenitege. Joaniçidaa leeğodi makaami neleğetedipi. ²⁰ Analakitibige niçijo mejitağawatiwaji, niçina nimeedi anağaxateloco niotagodi. Odaa niçina oko anida aneetuge niçina iigo nigetidiyatibeci, odaa akaami aağaça etiğadiatenitibece. Doğoyotete yotaga, odaa tağaça oyotete gadotağatiwaji. ²¹ Pida leeğodi mida anenitigi jiçidaa midoğodigotağawatiwaji, igaatağa aşoyowoğodi Niçijoa ane idimonya. ²² Niçina daaditağa janagi, jeloğoditiogi, agotığica libeyaceğegi ane yelogo. Pida niçina natigide ağaleegica oko ane yakadi me yağaditini libeyaceğegi. ²³ Niçina ane Ee leleğedi, aağaça leleğedi Eiodi. ²⁴ Niçina daaditiğicoateda godoxiceğetedi ane jaote lodox, ane diğica ane yakadi meo liciagi, odaa niçinoa loenataka ane beyagi agotağa yelogo. Pida noğonadi godoxiceğetedi ane jaote, odaa joğoyelatomi, codaa Eiodi moyelatema. ²⁵ Pida mina jiçidaağee, icota niçijo ane diniditeloco notağanağaxi midiwataga niğenatakaneğeco, niçijo anee, ‘Ağica ane leeğodi moyelatomi’.

²⁶ Niçijo Ganaxawanatitogodi, Aneotedoğoji Liwigo, icota meno, odaa beğewi me ikeetağawa anodaağejî niçina moyalağatiwa, icoğotibigimece miniwatağa Eiodi. Jinimonyatağawatiwaji, icoğotibigimece Eiodi. Odaa nigeno, jeğeetece anodaağejî. ²⁷ Odaa akaamitiwaji jağaça enitece anodaağejî, leeğodi makaamitiwaji meetağa, niçijo maleekoka gadiomağatiticoace, codaa

niğina natigide.

16

¹ Ejitedağawatiwaji niğinoa yotaga jaotibige me dağa amiğiticoace. ² Etigaditicoiticoace wetice niiakanagaçaxiidi. Codaa icota noko, niğina anetiğadeloati odiletibige doğowo libakedi Aneotedogoji. ³ Odaa jiğidaağodigotağawatiwaji leegodi aqoyowoogodi Eiodi, codaa Ee aqetidowooogodi. ⁴ Pida ejitedağawatiwaji niğinoa yotaga amaleeqaga nige icotece, odaa jaşanalakitibigiwi miyo me jao şadeemidi.

Ica ane libakedi Aneotedogoji Liwigo

Niğijo maleekoka idinojocağatini me jibaaga aqica degejitedağawa niğinoa yotaga, leegodi maleegeetibige makaamitağatiwaji. ⁵ Pida niğina natigide ja jopitalo ane idimonya. Pida aqica niğina akaamitiwaji ane idigetece ica ane leegodi mejigo. ⁶ Pida jağakaami agecağalodipi leegodi me jao şadeemidi. ⁷ Ejitagawatiwaji anewi. Dağaxa mele mejigo, igaataşa daaditaşa ejigo, odaa Ganaxawanatitogoditiwaji aqenagi. Pida nigejigo odaa ja jinimonyatağawatiwaji.

⁸ Niğina nigenagi, odaa ja ikeetiogi niğina oko anodaagee nibeyaceğeco, codaa ane igenaga, codaa Aneotedogoji me laagetedipi niğina oko leeğotedi loenataka ane beyagi. ⁹ Codaa ikeetiogi niğina oko minoa libeyaceğeco, leegodi me degetidadiwağadi. ¹⁰ Eledi ikeetiogi ane igenaga, leegodi jeğejigo miniwataga Eiodi, odaa aqaleegee madatitiwaji. ¹¹ Codaa aqaşa ikeetiogi Aneotedogoji me laagetedipi niğina oko leeğotedi

libeyacegəeco, leeğodi ja laagedi niğijo ane iiğe oko digoina iiğo.

¹² Eginoa owidi ane domeğejitedağawatiwaji, pida ağabootegetiwaji dağajipaatalo eletidi yotaşa niğina natigide. ¹³ Pida nigenagi Aneotedogoji Liwigo, ane ikee anewi me yalağatiwa, ikeetedağawatiwaji inoatawece niğinoa anepeğewi. Adotaşa değepaa lolaadi, pida eetce niğica anağaga lajipakegi. Yatematitedağawatiwaji niğinoa ane icota manati. ¹⁴ Eo modoğetetiwa niğina oko, leeğodi yelogoditağawatiwaji niğina ane jajigota, ane jemaa me igeğitağawa. ¹⁵ Inoatawece ane nepilidi Eiodi, ağaşa inepilidi. Joaniğidaa meji, Liwigo Aneotedogoji dibatege niğinoa yotaşa ane jajigota, odaa jağaga yelogoditedağawatiwaji.

Niğijo anodiotibece agecağalodipi, pida niğidiaağidi ninitibigiwaji

¹⁶ Natigidawaanigi ağaleeğee madatitiwaji. Pida nigidiaağidi icotace madati. Igaataşa jeğejigo miniwatasa Eiodi”.

¹⁷ Odaa onica niğijo anodiotibece ane dinotağaneğe midiokiditiwage, modi, “Amiida ica ane diitigi ijo ligegi meetedoğowa me natigidawaanigi odaa ağaleeğicoa me jinataşa, odaa aleegi ja jinatağatace, eleditace niğina meetedoğowa me leeğodi niğigo miniwatasa Eliodi?” ¹⁸ Odaa ja dinotağaneğetace idiokiditiwage, modi, “Igame diitigi ica ligegi ijo mee, ‘Nigidiaağidi’? Ajowoogotaşa aneyatedigi ica ligegi”.

19 Jesus yowooğodi modoletibige moige, odaa jegeetediogi, “Jegejitağawatiwaji natigidawaanigi ağaleegee madati, pida nigidiaağıdi icotace madati. Jowoogodi me domağɑ agikanitecetiwaji niğica anodaa diitigi niğida igege. **20** Ejitağawatiwaji niğina anewi. Niğida makaami icota manoenitiwaji, codaa makaami agecağalodipi, pida inığina niğina oko anida aneetege niğina iigo başa ninitibigiwaji. Akaami agecağalodipi, pida nigidiaağıdi aniniitibecitiwaji. **21** Gadiciagitiwaji macatağa nağana iwaalo naşa niłegi me dinigaje, odaa jaşagecağalo, igaataga jiğicota noko lawikodigi. Pida nige dinigaje, odaa ağalee nalağatibige niğijo lawikodigi. Pida ja ninitibece leegodi naşa dinigajetece nigaanigawaanigi. **22** Jiğidaaşenitiwaji makaami agecağalodipi. Pida nigidiaağıdi nigadatitacitiwaji, odaa jaşaniniitibeci. Codaa ağaleeğica ane yakadi dağa noğatice əadinikegitiwaji.

23 Nigicota niğica noko me jopiticogi miniwatağa Eiodi, odaa ağalee leeditibige madigee. Ewi niğida anejetağawatiwaji. Nigabakeni Iboonağıdi mipokita okanicodaağicata anemaani, odaa jiğidiae yajigotedağawa Eiodi. **24** Codaa natigide aniğica dağa atikani Iboonağıdi me ipokitalo Eiodi. Ipokitalotiwaji Eiodi, odaa jaşabaatege ane əadipoketegi, eotedibige meliodi maniniitibecitiwaji.

Jesus ja iğeke loniciwaga ane beyagi niğina iigo

25 Niğijo me əadiğaxinitiniwace, jibake natematiko, anida ane jiciaceeketege. Pida

icota noko nige daqadiaa jao ane jiciaceeketege niqina me qadiigaxinitiwaji, pida igenaga mejitece Eiodi. ²⁶ Niqica noko atikanitiwaji Iboonaqadi me ipokitalo Eiodi. Pida ejitaqawa aqalee leeditibige daqa jipokotaqalocoti waji miniwataqa Eiodi. ²⁷ Igaataqa Iniaaqiniwa qademaaniteti waji. Odaa qademaaniteti waji leeqodi mademaani, codaajaqadadiwaqati me jicoqoticogi miniwataqa Aneotedogoji. ²⁸ Jaladi Eiodi, odaa ja janagi niqina iiqo. Odaa natigide jaladi niqina iiqo, jopitalo Eiodi”.

²⁹ Odaa moditalo niqijo anodiotibece, “Niqina natigide ja yelqotece qadotaga, ataleegawii ane iciaceekenitege aneo me daqa jowooqgataqatece. ³⁰ Niqina natigide ja jowooqgataqaga mowooqgoti inoatawece, codaajaqalee leeditibige diqica ane qadigee. Joanigidaa me qadadiwaqategegi me icoqoticogi miniwataqa Aneotedogoji (Leeqodi owoogoti codaaj qadewooko)”.

³¹ Naqa niniqodi Jesus, meetediogi, “Jawienataka naqa adadiwaqatitiwaji. ³² Igaataqa enagi noko codaajiqicota, odaa akaamitaweceti waji ilaagitibece, odaa joqopilitalotiwaji niqinoa qadigelatedi, leeqodi madoiitiogi lacilodi judeutedi. Odaa jiqidaaqee nige daqadiaaqica mawitibigiji. Pida aqoka Eetece, igaataqa Eiodi iniwa meetaqa. ³³ Ejitedaqawati waji niqinoa yotaqa, jaotibige mele qadaalegenali leeqodi mida anenitigitiwaji. Awikodeeti waji digoina iiqo, pida aleeni qadaalegena, igaataqa ja jiqeke loniciwaqa niqina ane beyagi digoina iiqo”.

17

Jesus yotaganege Eliodi

¹ Naşa igotedi Jesus nişijoa lotaşa, odaa ja iwitedibigimece ditibigimedi, odaa jegee, "Eiodi. Naşajo lakata me jawikode ja nipegi. Ikeeni me Ee şadionigi, odaa alecatinitibigimece Iboonaşadi lodox inatawece oko, amaleeşaga jakadi me jogetetaşawa. ² Leeşodi manajicitiwa inimaweneşegiteloco inatawece oko me jao midioka limedi me newişa nişijo ananajicitiwa.

³ Nişina oko idiokaanaşa limedi me newişa makaamitaga nişina neşetigadowooşotı, makamokakaami makaami Aneotedoşoji anewi, coda nişina neşetidowooşodi, me Ee, Jesus Cristo anakamaşa adimonyaa. ⁴ Ja şadinelecaşateeni lodox nişina oko digoina iişo, igaataşa ja şigodi ibakedi ananajicitiwa me jao. ⁵ Eiodi, natigide awii me idelogo şadodoe liciagi me idelogo nişijo jotigide maleedigicatibige daşa igo nişina iişo.

⁶ Ja jikeetiogi anodaageni nişijoa şoneleegiwadi ane iomaşatiticoace minataşa nişina oko digoina iişo, odaa jaşanajicitiwa. Ja şanepilidi, odaa jaşanajicitiwa. Coda oyivaşadi şadotaşa.

⁷ Nişina natigide nişijoa şoneleegiwadi şogoyowooşodi minoatawece nişinoan ananajicitediwa icoşotedigi makaamitaga.

⁸ Igaataşa jelşoditiogi şadotaşa ananajicitediwa, odaa şogodibatege. Coda şogoyowooşodi mewi me jicoşotibigimece makaamitaga, coda şegeniwaşatakanaşa mewi naşakamaşa adiigeni.

⁹ Jipokoteloco makaamitaga. Pida baadaşa jipokoteloco nişina oko anida aneetege nişina

iigo, ijoka jipokotelogo niçijo ananajicitediwa, igaatağa غانepilidi. ¹⁰ Inoatawece niçinoa ane inepilidi, غانepilidi. Codaa inoatawece niçinoa ane غانepilidi, Ee aağaga inepilidi. Leegodi moniotici, odaa niçina oko joçoilecateetibigimece Iboonağadi. ¹¹ Natigidawaanigi jegejigo makaamitaşa. Ağaleeginaağejio digoina iigo. Pida niçina anoniotici bağaleeginaağı digoina iigo. Eiodi, ane diğica گabatiigi, atikani nimaweneğegi Gaboonaqadı me otetenitibigiwaji niçijoa گoneleegiwadi ananajicitediwa, amaleeğaga idioka limedi me ilaqatiwage, digo anejinaşa me گodilaqatiwage. ¹² Niçijo maleeğejote miditaşa digoina iigo, jotetetibigiwaji jatika nimaweneğegi Gaboonaqadı. Niçijoa گoneleegiwadi ananajicitediwa, ja idoweditelogo. Codaa ağıca ananiaditice, ijokijo niçijo bağakaa aniatagigi, niçijo anakaa dinibikota maniatagigi, eotibige me jinataşa niçijo aneeta Aneotedoğoji lotaşa niçicota.

¹³ Pida natigidawaanigi jegejigo makaamitaşa. Ejitece niçinoa yotaşa maleeğeetibige niçina iigo, amaleeğaga niçina anoniotici eliodi me ninitibigiwaji digo aneji me idinitibeci. ¹⁴ Ja jajigotiogi گadotaşa. Odaa niçina oko anida aneetege niçina iigo ja neleğetedipi, leegodi niçina anoniotici ağaleegica aneetege niçina iigo, digo aneji me diğica anejitege niçina iigo. ¹⁵ Ajipokotaqawa dağanogaaticogi niçina iigo, pida jipokotaqawa motetenitibigiwaji, adowetiteloco, atamağateenitege nimaweneğegi niçijo ane abeyaceğegi, diaabo. ¹⁶ Ağıca anoditege

niçina iiço, iciagipi me dağaga icata anejitege
niçina iiço.

¹⁷ Atikani anewi niçina me iomaqatiticoace makamoka ęanepilidi. Gadotaga joaniçinaa anewi.

¹⁸ Anemiitiwa madimonyaatinigi niçina iiço, jiçidağaga ejigotiogi me jimonya.

¹⁹ Odaa idiniomaqaditəgadomi leeğodi niçina anoniotici. Jao niçida anejitağawa amaleeğaga odiniomaqaditəgadomi makamokakaami me ęanepilidi. Atiitiogi ęadotaga me iomaqatiticoace.

²⁰ Pida ağidioka jipokoteloco, aağaga jipokoteloco niçica eledi anicota metidadiwağadi leeğotedi ęadotaga. ²¹ Eledi jipokoteloco amaleeğaga idiokaağaga limedi me ilağatiwage.

Eiodi, jipokotəgawa amaleeğaga okomokokotege, anejinaağaa mokomokotiwage, codaamemokeetəgagi, codaamaleeğaga eniwağatakanaağaa niçina oko digoina iiço nağakamaağaa adimonyaa.

²² Ja jajigo yoğeeğegitiogi niçina anoniotici, liciagi ęadogeeğegitiwa, amaleeğaga idioka limedi me ilağatiwage, digo anejinaağaa me ęodilağatiwage.

²³ Idejote miditəga, liciagi makaami meetaağaa, amaleeğaga ewi me ilağatiwage, amanagawini niçina oko digoina iiço eniwağatakanaağaa nağakamaağaa adimonyaa, codaamemaani digo anemiitiwa mademaani.

²⁴ Eiodi. Jemaa niçijo ananajicitiwa odaa anejote jiçidiaağaga ite, codaamaleeğaga onadi malecatinitibigimece Iboonağadi, leeğodi ademaani maleedığicatibige me oeni niçina iiço. ²⁵ Eiodi ane iğenaga. Niçina oko anida aneetege niçina iiço agetigadowooğoti. Pida Ee bağaa ęadowooğoti codaanilçijo ananajicitiwa

oyowooğodi naqakamağa adimonyaa. ²⁶ Ja jao metiqadowoogoti, codaan eğıdaa diitigi me gadikeenitiogi, jaotibige me dinemaatiwage digo anemiitiwa mademaani, codaan mağaga idejotice miditaga”.

18

Ica Jesus noğoniwilo

(*Mateus 26.47-56; Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53*)

¹ Igaanağa nigotedini Jesus me yotağaneğe Eliodi, odaa ja noditedice nigotaşa ijaağıjo anodiotibece igotibeci daato nişijo natoağaa anodita “Cedrom”. Ini lapo nialeli enanigijedi, odaa joanişidiae dakatediwece Jesus ijaağıjo anodiotibece. ² Judas, nişijo ane yajigo Jesus modibatalo neloğododi, eledi yowoğodi anei nişini nialicawaanigi, leeğodi elioditibece midiaaşitedibige Jesus ijaağıjo anodiotibece. ³ Odaa Judas jişigo nişijo aneite Jesus, yadeegi ijoa iodağawadi romaanotedi ijaağıjoa onatecişijoa nowienoğododi lişeladi Aneotedoğoji, lişexedi fariseutedi ijaağıjoa lacilodi sacerdotitedi. Oyadeegi noledağaxiidi inaa lalogenagatedi, codaan me likanaağanagatedi.

⁴ Jesus akaa yowoğodi inoatawece nişinoa analleeğicotece modigotalo. Joanişidiae leeğodi nişigo dakapetetege, odaa ja nigetediniwace, meetediogi, “Amiijo ica anoleetibigliwaji?” ⁵ Nogoninişodi, moditalo, “Joleegatibige Jesus anelatedibige Nazaré”. Odaa jegeetediogi Jesus, “Nişida me Ee, Ee ane Ee!” Judas, nişijo aneyaa Jesus eledi ida me lixigağawepodi. ⁶ Nişijo

negee Jesus, “Niçida me Ee, Ee ane Ee!”, odaa jaçanojiceticoace, enitinigi iiçö. ⁷ Odaa ja nigetacediniwace Jesus, meetediogi, “Amijo ica anoleetibigetiwaji?” Odaa moditacalo, “Joleegatibige Jesus anelatedibige Nazaré”. ⁸ Odaa jegeetediogi Jesus, “Genegejitaçgawatiwaji jeğemeğee. Nige neğemağa oleetibigijitiwaji, enice ikaniticoace niçina anoniotibici mopitibeci”. ⁹ Eote niçida ligegi eote micotece niçijo ligegiteta Eliodi, “Eiodi, aqica ane aniaditibige otığinitece niçidi ananajicitiwa”.

¹⁰ Simão Pedro idatace lodaajo-ocaqataşa, naşa nixigitice, odaa ja yakagiditice napaağate ijo goneleegiwa ane liboonağadi Malco, ane liotagi lacilo-sacerdotitedi. Naşa napaağate diiğeticogi libaağadi. ¹¹ Odaa Jesus jegeeteta Pedro, “Ixomitwece qadodaajo laqaağaxi! Aleetibige daaditaşa jibatege yawikodigi ane najigotediwa Eiodi?”

Ica noqoyadeegitedicogi Jesus ligeladi Anás

¹² Odaa niçijoia iodağawadi romaanotedi, ijo lacilo, ijaaqijoia nowienoğododi Aneotedoğoji ligeladi joğodibatalo Jesus, joğoniwi. ¹³ Odaa odoejegi oyadeegitedicogi Jesus ligeladi Anás, loxiığadi Caifás, ane lacilo-sacerdotitedi. Joaniğiniae diiğenataka niçijo nicaağabi. ¹⁴ Caifás, joaniğiniae niçijo ane yajoitiogi niçijoia lacilodi judeutedi me dağaxa mele mokinitece goneleegiwa ane yeleotema noiigi.

Pedro diwitaka me digicoateda me yowooğodi Jesus

(Mateus 26.57-58, 69-70; Marcos 14.53-54, 66-80; Lucas 22.54-62)

15 Odaa Simão Pedro ijaağijo eledi ane-diotibece Jesus joğodiotece lowidi noğoyadeegi Jesus, dinixigağawamigi. Niğijo lixigağawa Simão Pedro lowooğotagi niğijo lacilo-sacerdotitedi. Joaniğidaa leeğodi me yakadi me diotiwece Jesus nağa dakatediwece niogó ligeladi niğijo lacilo-sacerdotitedi. **16** Pida Pedro biğidiaağitice we, ipegitege ijo epoagi nelegi. Odaa niğijo lixigağawa Pedro ane lowooğotagi niğijo lacilo-sacerdotitedi ja noditice, odaa ja yotaganeğe nağajo awicije ane yowie niğijo epoagi nelegi. Odaa ja ikatio Pedro me dakatio. **17** Odaa nağajo awicije jeğeeta Pedro, “Ica ina dağa-aami eledi niğina ane doootibece niğidoa aaginağa.” Naşa niniğodi, meeta, “Ogoa, ağıca anejitege!” **18** Nişijoa niotaka ijaağijoa nowienoğododi Aneotedoğoji ligeladi owo noledi nelegi aninoa ligoli, leeğodi me diwete niğijo enoale. Odaa jiğidiaa dabidite me dinitotibigiwaji. Pedro eledi ida mawatiogi aağaşa dilowate.

Anás nigetedice Jesus

(*Mateus 26.59-66; Marcos 14.55-64; Lucas 22.66-71*)

19 Odaa niğijo lacilo-sacerdotitedi ja igetece Jesus niğijo anodiotibece, icaagica ane iiğaxitetece, onidaağida me doletibige ane leeğodi mowo anodigota. **20** Naşa niniğodi Jesus, meeteta, “Idioka limedi me jiğaxinağa lodox noiigi-nelegi. Codaa elioditibece me jiğaxinağa catiwedi niiakanağaxiidi, codaa me catiwedi Aneotedoğoji ligeladi, aneitibige godoiigi judeutedi me yatecogo. Ağıca dağa idınağaditini

me jiiğaxinaşa. ²¹ Natigide, igaamee ina madiguee? Anigeetiniwace niğijo anonajipatiwa, igaataşa oyowooğodi niğinoa ane jiiğaxitece”.

²² Niğijo neğee Jesus niğijo ligegi, odaa ica nowienoğodi īapoagi Aneotedoğoji ligeladi ja yabaketigi latobi, meetalo, “Ayakadi mideğemii magiti niğini lacilo-sacerdotitedi”. ²³ Naşa niniğodi Jesus, meeteta, “Nige beyagi niğijo igeği, enice anikeenitiwa ica ibatiği. Pida nigele niğijo igeği, igatime leğgodi madabakeni?” ²⁴ Jesus eğıdaağee moigoetedi, odaa Anás ja diiğenatakatalo moyadeegitedicogi minitaşa Caifás, niğijo eledi lacilo-sacerdotitedi.

Pedro ja diwitakatace me diğicoateda me yowooğodi Jesus

(Mateus 26.71-75; Marcos 14.69-72; Lucas 22.58-62)

²⁵ Eğidiaa dabidite Pedro me dilowate, noğoigetace, modita, “Akaami eledi iwitibece idoa ęoneleegiwa?” Odaa Pedro ja diwitakatace, meetiogi, “Ee ogoa!”

²⁶ Onijoteci niğijo a niotaka ane litaagi niğijo Pedro ane yakagiditice napaağate, meeta Pedro, “Ica ina dağa ęadati digoida aneite enanigijedi nialeli.” ²⁷ Odaa Pedro jiğijaa naşa inaaletace mee me diğicoateda me yowooğodi Jesus. Odaa ağıca dağa leegi jaşanoe okoşokoodi.

Pilatos iwi anigotalo Jesus

(Mateus 27.1-2, 11-14; Marcos 15.1-5; Lucas 23.1-5)

28 Nişidiaaqidi jogonotaqateetedice Jesus ligeladi Caifás, odaa joşoyadeegitedicogi ligeladinelegi ninionigi romaanotedi ane liboonaqadi Pilatos, jegepaa iiğe iditawece niigo noiigi judeu. Naşa yelogotibige, joşoyooditedicogi Jesus minitaşa Pilatos. Odaa aşodakatiwece ligeladi Pilatos, leeğodi lakatigi judeutedi yoli doğodakatiwece ligeladi eledi oko ane dağa judeu. Odoitibige diğica lapioyaqajegi lodox Aneotedogoji, igaataşa leeditibige me yapiditibigiwaji odaa joşoyakadi moyeligo liweenigi lalokegi Páscoa. Joanişidaa leeğodi midiaaqiticoace we nişijo diimigi-nelegi, ligeladi Pilatos. **29** Odaa Pilatos ja noditice ligeladi, jişigo dakapetege, odaa jegeetiogi, “Amiini ica ananatiteciwaji me libeyaceğegi idoa şoneleegiwa?” **30** Noşoigidi, modita, “Ajinadeegaqatedağawa nişidoa şoneleegiwa daaditişicata loenatagi ane beyagi”.

31 Odaa jegeetiogi Pilatos, “Enice adeegitetiwaji, akamaşa awini nişica anemiitalo, iwitece ane şanajoinaqaneğeco”. Odaa nişijo lacilodi judeutedi modi, “Aşica şonagatetigi dağa jeloataşa oko, akamokakaami mida şanagatetigi”. **32** Joanişidaaqee, jegeo micotece nişijo Jesus ligegi, me yalağate anodaaqee me yeleo. (Leeğodi ijomijo romaanotedi moyakadi moyeloadi oko oyototeloco nicenaşanagate.)

33 Odaa Pilatos ja dakatiwece ligeladi, odaa jeğeniditalo Jesus, naşa ige, meetalo, “Ewi makaami ninionigi-eliodi judeutedi?” **34** Naşa ninişodi Jesus, meeteta, “Ida anadigeetece

akamaağā զadowoogo? Oğoa, eledi oko yelogoditağawa ane Ee?” ³⁵ Nağa niniğodi Pilatos, meetalo, “Niğida me ee, ağee judeu! Niğina akamaağā զadoiigi inaağına anoiige sacerdotitedi joaneğepaa etiğadajici meetağa. Enice amiini ica զadoenatagi?”

³⁶ Nağa igidi Jesus, meeteta, “Ininioxigi ağica aneetege niğina iiğo. Diğica aneetege ininioxigi niğina iiğo, dağanagawini niğinoa iotaka odideletomi me doğoika modibatiwa judeutedi. Pida ininioxigi ağica aneetege niğina iiğo”.

³⁷ Odaa Pilatos ja igeriace Jesus, meetalo, “Enice, ida makaami, akaami inionigi-eliodi?” Nağa niniğodi Jesus, meeteta, “Ee inionigi-eliodi, diğanaleğgalitigi զagegi. Joaniğidaa leeğodi me janitini, odaa ja janagi digoina iiğo mejitece anewi. Niğina oko anida aneetege anewi, joaniğiniaa wajipatalo yotaga”. ³⁸ Odaa jeğee Pilatos, “Amiijo ica anewi?”

*Ağoyemaa moikatedice Jesus
(Mateus 27.15-31; Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25)*

Odaa Pilatos ja noditacicogi we me notağaneğetaciniwace judeutedi, meetiogi, “Ağica jakaditece ane leeğodi dağa jiiğenatakatalo niğidoa զoneleegiwa moyeloadi. ³⁹ Pida geme զadakatitiwaji manipokitiwa me jikatice oniniteci niwilogojegi niğina me nakatio զadalokegitiwaji anodita Páscoa. Emaani me jikatedice idoa ninionigi-eliodi judeutedi?”

⁴⁰ Odaa iditawece ja napaawağataceloco modi, “Baadeęele dağa ikanitedice. Biğida ikanitice Barrabás!” Barrabás one niğina զoneleegiwa ane

doide, ḡonematagodi. (Codaa joniġica me idelege niodağawadi ninionigi-eliodi romaanotedi.)

19

Pilatos diiġenatakatalo moyeloadi Jesus

¹ Odaa Pilatos ja diiġenatakatalo Jesus monalaketedibige. ² Odaa niġijoa iodağawadi joġoyoetema lale, macataġa naġana lale inionigi-eliodi, pida bogodatika lalepiġigo moyoe. Odaa joġonixotinece lacilo Jesus, codaa onixomegetedinigi ajo caapa ocaġataġa nolidigolawoġo liciagi naġana nicaapa inionigi-eliodi. ³ Odaa moditibigalo me napaawaġateloco, “Niġidoa ninionigi-eliodi judeutedi!” Odaa ja diitcogi moyametibigo, onabaketedice.

⁴ Odaa ja noditacicogi Pilatos we. Odaa jeġeetiogi, “Digawinitiwaji. Inadeegitedicogi digoina wetice, amaleeġaġa anatitiwaji me digicata ane jakadi me leegodi daqa jiiġenatakatalo moyeloadi”. ⁵ Odaa Jesus ja noditedice we ajaaġajo lale lalepiġigo anonixotinece lacilo, ajaaġajo caapa ane nolidigolawoġo eledi anonixomegetinigilo. Odaa Pilatos jeġeetiogi, “Naġanatitiwaji! Etidoa niġidoa ḡoneleegiwa!”

⁶ Niġijo anoiġe sacerdotitedi iċċaġijoa nowienoġododi Aneotedoġoġi ligeladi noġonaditeġe Jesus, odaa ja napaawaġateloco, modi, “Otonitedeloco nicenaġanaġate! Otonitedini!” Odaa jeġeetiogi Pilatos, “Adeegitetiwaji, akamaġa otonitedeloco nicenaġanaġate. Igaataġa jakadi me digica

anigetiğida ane leeğodi dağa jiigenatakatalo moyeloadi”. ⁷ Odaa niğijo lacilodi judeutedi jogoniniğodi, modita, “Inoa əonajoinaqaneğeco. Odaa əonajoinaqaneğegi meetoğowa me leeditibige me jeloatağa, igaatağa mee mone Aneotedoğoji Lionigi”.

⁸ Igaanağa wajipata Pilatos lotaşa lacilodi judeutedi, odaa jeğepaanaşa doi. ⁹ Odaa ja dakataciwece ligeladi, igo me igetace Jesus, meetalo, “Igame icoğiticogi?” Pida Jesus aigidı. ¹⁰ Odaa jegeetalo Pilatos, “Igaamee ina me değemaani madigit? Ağowoogotı mida inağatetigi me əadikanitice, codaa mida inağatetigi me jiigenatakataşawa metığadotoniteloco nicenaganağate?”

¹¹ Naga niniğodi Jesus, meeteta, “Ida əanagatetigi leeğodi Niğijo ane ideite ditibigimedi me yajigotedaşawa əanimaweneğegi. Joaniğidaa leeğodi nişina ane idajigotaşawa nelegi libatiigi caticedi əabatiigi.”

¹² Naga wajipatalo niğijo lotaşa Jesus, odaa Pilatos ja doletibige niğica nimaweneğegitece Jesus me ikatedice. Pida niğijo lacilodi judeutedi idokee me napaawaşateloco, modi, “Nige ikanitedice niğidoa əoneleegiwa, amakaami lokaşedi César, anokotawece şodiğe. Igaataşa nişina ane dinanatigi me inionigi-eliodi, lakapetegi César”.

¹³ Niğijo Pilatos naşa wajipata niğida nigegi, odaa ja nadeeegitedicogi Jesus wetice ligeladi. Odaa Pilatos jiğigo nicotini manitaga nibaanco əoneğe, niğica aneitice nağani baanco liboonaşadi

“Godipodağaladi wetığa”. (Liboonağaditigi nioladi judeutedi me “Gabatá”.)

¹⁴ Aniaditibige onidateci noko dağa nakatio nalokegi Páscoa, noğodinoetge me nalooğeo. Ja doletibige me seis lakata, neğeetiogi Pilatos niğijoja judeutedi, “Digawini! Etidoa ğaninionigi-eliidotetiwaji!” ¹⁵ Pida idokee me napaawağateloco, modi, “Eloati! Otonitedeloco nicenağanağate meloati!” Odaa ja nigetiniwace Pilatos, meetiogi, “Ewi memaanitiwaji me jiğenatakatalo moyototedeloco nicenağanağate idoa ğaninionigi-eliodi?” Pida niğijo anoiüğe sacerdotitedi modita, “Iniokini César me ğoninionigi-eliodi. Ağıca eledi ğoninionigi”.

¹⁶ Odaa Pilatos ja yajigo Jesus moyototedeloco nicenağanağate, odaa joğoyadeegi niğijoja iodağawadi.

*Jesus noğoyototedeloco nicenağanağate
(Mateus 27.32-44; Marcos 15.21-32; Lucas
23.26-43)*

¹⁷ Odaa ja noditedice Jesus, epaa yoyağaditedijo ajo licenağanağate. Odaa jiğigotibeci minitağ lojotağadi ane liboonağadi “Lojotağadi ȝodacılılibitagi”. (Nioladi judeutedi niğini liboonağadi “Gólgota”). ¹⁸ Joanıgidiaa oyelite noğoyototedeloco nicenağanağate ijaağijoja itoataale ȝoneleegiwadi. Odaa odoyate Jesus liwigotigi niğijoja itoa.

¹⁹⁻²⁰ Odaa Pilatos jeğeote lidiko iditeloco taaboa-liwai. Odaa ja diiğenataka moyototeloco licenağanağate Jesus ditibigimedawaanigi lacilo. Iditini,

“JESUS ANE ELATEDIBIGE NAZARÉ,
NINIONIGI-ELIODI JUDEUTEDI.”

Oiditedi niğijoa lidiko me nioladi judeutedi, nioladi greegotedi, ijaa nioladi romaanotedi. Eliodi judeutedi oyalomeğeteloco nağajo nidie, leeğodi niğijo anoyelite Jesus moyototedeloco nicenağanağate ipegitege nigotağa. ²¹ Odaa niğijo anoiige sacerdotitedi modita Pilatos, “Jinaga eliiteloco nağada nidie ‘Ninionigi-eliodi judeutedi’. Pida idiiteloco ‘Mee me ninionigi-eliodi judeutedi’ ”.

²² Naşa ninigodi Pilatos, meetiogi, “Ane jiditini, ja diniditini.”

²³ Igaanaga oigodi Jesus moyototedeloco nicenağanağate niğijoa iodağawadi, odaa jogodibatalo lowoodi, odaa jogodinilaagağaditigilo onaditecibige niğijoa cwaatolo iodağawadi. Odaa yeyağatice onajoteci nağajo nitoonicogo, anadatawece me lipegetege adinapeegi. ²⁴ Odaa ja dinotağanege, midiokiditiwage, modi, “Ağele dağa jaağatağa nağada toonicogo. Pida jiwinaga niğica anepaşa dinetetece. Odaa ane dinete ja nebi nağada toonicogo.” Niğida niciagi eo micotece niğijo aneeta Aneotedoğoji lotaşa, niğijo mee, “Odinilaagağaditigi yowoodi, codaa oiwi anepaşa dinetetece, odaa ja nebi initoonicogo.”

Odaa niğijoa iodağawadi jiğidaağodigotalo niğijoa lowoodi Jesus.

²⁵ Ada mipegitege nağajo licenağanağate Jesus nağajo eliodo, ajo nioxoa, ajaağajo Maria lodawa Clopas, ajaa Maria Madalena eledi ada miditaşa.

26 Igaanağa nadi Jesus nağajo eliodo, ijaağıjo niğijo ane-diotibece ane dağaxa me yemaa, odaa jeğeete nağajo eliodo, “Iniotagodo. Niğidoda şoneleegiwa. Ademii micataga dağa şadionigi”.

27 Niğidiaağıdi Jesus jağaga eete niğijo ane-diotibece, “Nağada iwaalo. Ademii micatağa dağa şadiodo”. Odaa niğijo ane-diotibece Jesus ja yadeegi nağajo eliodo Jesus me noiigliwa digoida ligeladi ijaağıjo niğijo noko.

Jesus nağayeleo

(*Mateus 27.45-56; Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49*)

28 Niğidiaağıdi Jesus ja yowooğodi nağ a igodi inoatawece ane leeditibige meote. Odaa jeğeo micota niğijo aneeta Aneotedoğoji lotaşa, niğijo neğee Jesus, “Ideloadi ecibi”.

29 Ada ajo lağaağaxi viinyo ane dağa dakake loojedi (anepoka lacipağadi niğinoda madewetedi). Odaa joğoititinigi niğijo viinyo nağajo ane liciagi coxao. Odaa joğoigoeteloco niğijo iwogo anoyak-agidi libiwe “hissopo”. Odaa joğoyatiwece nioladi Jesus. **30** Igaanağa ici Jesus niğijo viinyo, odaa jeğee, “Ja jıgodi inoatawece ane leeditibige me jaote.” Nağ a noletedini, odaa ja yopilağadite liwiglo Eliodi.

Ica iodağawa yapoace liwai Jesus yatitalo apoc-enigi

31 Niğijo noko judeutedi joğodinoetege nalokegi, odaa niğijoa lacilodi judeutedi açoymaa diğidiağıte niğijoa şoneleegiwadi midoataşa licenağanağatedi değepaa eledi noko, leegodi me saabado, noko dağaxa me şoneğegi. Joaniğidaa

leegodi modipokota Pilatos me diiğenatakatigi moninoketedini litili niğijoa goneleegiwadi anoyototelogo nicenağanagatedi (owotibige me age me nigo), odaa jogonikatiniwace nicenağanagatedi. ³² Odaa niğijoa iodağawadi jiğigotibeci, odaa joğoninoketedini litili niğijo odoejegi goneleegiwa anoyototini. Odaa niğidiaağıdi jaşaşa otata moninoketedini litili niğijo eledi goneleegiwa anabotege Jesus moyototedini. ³³ Pida niğidiaağıdi naşaşa otatalo Jesus, odaa joğonadi mewi naşa yeleo. Joaniğidaa leegodi me dağadiaağoninoketedini litili. ³⁴ Odaa jiğijo iodağawa ane dibata napocenigi, odaa ja yapoace liwai Jesus. Odaa jaşanado lawodi, ina ninyogodi. ³⁵ Niğijo ane nadi yalağata niğida niciagi eotibige makaami eleditetiwaji iwaşatakani. Yatemati anewi, codaajaağıjo yowooğodi mewi niğinoa latematiko. ³⁶⁻³⁷ Inoatawece niğinoa ane jinataşa eotibige me icotece niğijoa aneeta Aneotedoğoji lotaşa, niğijo mee, “Ağica otığiditece əabitagi ane dinoke”. Eledi mee Aneotedoğoji lotaşa, “Oiwitibigimece niğijoa anoyojogotalo apocenigi”.

Jesus oixotediwece lawimaşajegi-wetiga mon-alightedini

(Mateus 27.57-61; Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56)

³⁸ Niğidiaağıdi José anelatibige nigotaşa Arimatéia jiğigo yotaganeşe Pilatos, dipokota me yadeegi lolaadi Jesus. José eledi diotibece Jesus, pida başa dinağaditi me diotibece, igaataşa doitiogi niğijoa lacilodi judeutedi. Igaanaşa

dipokotalo, odaa Pilatos ja ikatece. Odaa José jiġiġo nikatedini Jesus madataga nicenaqanaqate. ³⁹ Nicodemus ijo migo lixigaqawa José. Nicodemus, niġiġo ane igo yotaqaneġe Jesus niġiġo enoale naġa diitcogi me niigaxitediniwace oko. Nicodemus me lixigaqawa José yadeegi triinta ciilo ladokojegi anodita “aloés” awatege ica “mirra”. ⁴⁰ Odaa José ijaa Nicodemus joġodibata lolaadi Jesus, odaa joġoilipaditigi niġelateli, oyatitibige niġiġo ladokojegi. Owo anepaa lakatigi judeutedi moyoetini niġina némeġegi anoixotiwece wetiġa-lawimaqajegi. ⁴¹ Niġiġo anoyelite Jesus moyototedeloco nicenaqanaqate ipegitege ijoa nawodigijedi niale lawoġo aneitice niġiġo lawimaqajegi-wetiġa gela moigodi, analleedigicata émeġegi anoixotiwece. ⁴² Odaa jiġidiae oixotediwece lolaadi Jesus, leeġodi niġiġo lawimaqajegi-wetiġa baġa ipegitege aneiticoace, codaa eleditace leeġodi naġa nipegi me nakatio nisaabado judeutedi. (Limedi me nipenaġa).

20

Aġaleegica lolaadi Jesus midataġa law-imaqajegi-wetiġa

(Mateus 28.1-8; Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12)

¹ Niġiġo naġa domiingo me nigoitijo, eġinnaa nexocaġa, odaa Maria Madalena jiġiġo midataġa wetiġa-lawimaqajegi anoyatice lolaadi Jesus. Odaa ja nadi nagajo wetiġa nelegi ane nibatoo lawimaqajegi-wetiġa aneitice lolaadi Jesus naġa dawililetice. ² Odaa ja walokodi migo midataġa Simão Pedro, ijaqajlo ane-diotibece

Jesus lemaanigi. Odaa jegeetiogi, “Jogonogowa Goniwa-aagodi lolaadi, age-eegica midataga wetiga-lawimaqajegi, ajowooqotaga niqica anoyaticogi lolaadi.”

³ Odaa Pedro ijaagijo lokaagedi jaqagigotibeci midataga wetiga-lawimaqajegi anoyatice lolaadi Jesus.

⁴ Niqijo itoa ja waledi, pida niqijo eledi dagaxa me dawé, odaa odoejegi me icota anoyatice lolaadi Jesus, ijaa Pedro ja nalatigi.

⁵ Igaanaqa dakagitini niqijo anodoejegi micotio, iwitiwece niqijo anoyatice lolaadi Jesus, odaa ja nadi niqijo lipataqaxiidi Jesus, pida adakatio.

⁶ Niqidiaaqidi Simão Pedro jaqagicotio, odaa jegepaqa dakatio. Odaa ja nadi niqijo lipatege anoilipaditigilo Jesus, idiaaqitedice niqijo ane iwote. ⁷ Eledi nadi nagajo leenxo anoilipaditece lacilo Jesus. Nagajo leenxo aqawatege niqijo lipatege lipataqaxiidi, pida digeticogi eledi liwai, dinokomoke.

⁸ Niqijo lokaagedi Pedro anodoejegi mico, jaqaga dakatio. Igaanaqa nadi, odaa jegetiwaqataka mewi naqa yewiqatace Jesus.

⁹ Pida egidaaqee maleedoqoyowoogodi niqijo aneeta Aneotedoqoji lotaga, me leeditibige me yewiqatace Jesus.

¹⁰ Niqidiaaqidi niqijo itoataale anodiotibece Jesus jogopiticogi ligeladi.

Maria Madalena nadi Jesus

(Mateus 28.9-10; Marcos 16.9-11)

¹¹ Maria Madalena idiaa dabidite wetice miditaqa anoyatice lolaadi Jesus, anoetibece. Egidaaqee manoetibece, naqa dakagitini me iwitiwece catiwedi. ¹² Odaa ja nadi icoa

JOÃO 20:13

civ

JOÃO 20:18

itoataale aanjotedi yapacaşa lowoodi. Idiaa nicotiniwace miditaşa anoyatice lolaadi Jesus. Onijoteci nicotini dişeticogi lakaşaadi nişijo ane iwote Jesus, ijo eledi baga nicote ane dojitedicogi loşonaka. ¹³ Odaa joşoige, modita, “Iniotagodawaana. Igaameni ina me anoenitibece?” Naşa ninişodi, meetiogi, “Jinoetibece le-eegodi aşe-eegica lolaadi Iniwa-aagodi, joşoyadeegi, ajowooşodi nişica anoyaticogi”.

¹⁴ Igaanaşa nigotini me dotaşa, naşa nawilitetijo, odaa ja nadi Jesus, dabiditedi, pida ayowooşodi nişidaağidoa. ¹⁵ Odaa ja ige Jesus, meeteta, “Iniotagodo. Ame leeşodi me anoenitibece? Amiijo ica anoleetibige?” Maria diletibige dişijigijo nowienoşodi niale lawoşo. Odaa jeğeetalo, “Iniwa-aagodi. Nige naşa-aamaşa anoşowaatice lolaadi Iniwa-aagodi, adiwikoden anelogotitiwa nişica ana-aanite, odaa jadeegoda.” ¹⁶ Odaa jeğee Jesus, “Maria!” Naşa nilokotijo, odaa ja igidi, yatitalo ioladi hebraico, meetalo, “Raboni!” (Amina anejinaşa “Iniğaxinoşodi”).

¹⁷ Odaa jeğee Jesus, “Jinaşa domaşa abaataloco, igaataşa anşa jopitibigimece Eiodi. Pida emii opilitio, enitiogi inioxoadipi mejigo miniwataşa Eiodi ane Gadiodi, Inoenoşodi ane Ganoenoşoditetiwaji”.

¹⁸ Odaa Maria Madalena joşopitio, odaa ja yatematiogi nişijo anodiotibece Jesus me nadi Goniotagodi, codaa yatemati ijoatawece nişijoa aneeteta.

*Jesus jaqaga dinikeetediogi niqijo anodiotibece
(Mateus 28.16-20; Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49)*

¹⁹ Ijaaqijo niqijo domiingo, naqa gocidi, niqijo anodiotibece Jesus idiaagi yatecogo catiwedi diimigi, onibatoo lapoaco, leegodi odoitibige niqijoa lacilodi judeutedi. Pida codaagidoateda Jesus liwigotigi me dilapode, odaa jegeetediogi, “Jemaa mele gadaalegenalitiwaji!” ²⁰ Igaanaqa nigotini niqijo ligegi, odaa ja ikeetediogi libaaqatedi, liwai ane yapoace apocenigi. Niqijo noqonadi Goniotagodi, odaa eliodi me ninitibigwaji.

²¹ Odaa jegeetacediogi Jesus, “Jemaa mele gadaalegenalitiwaji! Natigide ane igotediwa Eiodi me idimonya, jişidaağejigotağawatiwaji me gadimonyaa mawii ane jemaa.” ²² Igaanaqa nigotedini me notağaneğetediniwace, odaa ja nawetediniwace, codaan meetediogi, “Abaategetiwaji Aneotedoğoji Liwigo. ²³ Odaa nigipokitalo Aneotedoğoji me napitağadi libeyaceğeco eledi oko, odaa Aneotedoğoji jaqaga napitağadi niqicoa libeyaceğeco. Nige değemaani Aneotedoğoji me napitağadi oko libeyaceğeco, odaa Aneotedoğoji anapitağadi niqicoa libeyaceğeco.”

Jesus dinikeeteta Tomé

²⁴ Onijoteci niqijo dooze anodiotibece Jesus ane liboonağadi Tomé ane nikoxeedi me “Owaadi”. Tomé ağica niqijo noko Jesus niğicotediogi me dilapode niqijo eledi anodiotibece. ²⁵ Odaa niqijo eledi anodiotibece modita Tomé, “Jinatağa Goniotagodi”. Pida Tomé dawienataka, meetiogi,

“Nige dağa jinaditeda adotonadi libecoli liwigotigi libaağadi, codaanige dağa jixotewece inibedona, codaanige dağa jibatiwece niğijo elaciledi liwai moyojogotalo apocenigi, oteğexaağaga ejiwagatakanawaanigi.”

²⁶ Igaanağga ixomağatedice seete nokododi, odaanige anodiotibece Jesus ja yatecogotace ijaağijo aneiticoace, pida Tomé jiğini mawatiogi. Idoatawece epoaco dinoxoco. Codaağidoataceda Jesus, nağawatediogi, odaajegheetediogi, “Jemaa mele ağadaaleğenatalitiwaji!” ²⁷ Odaajegheeteta Tomé, “Dige adeoni ağanibedona digoina, codaadigawini ibaağatedi. Abaatiwece eyaciledi digoina iwai. Ikani mawienatakani, biğida iwağatakani”. ²⁸ Nağaninigodi Tomé, meetalo, “Iniotagodi, me Inoenogodi”. ²⁹ Odaajegheeteta Jesus, “Eka iwağatakani leeğodi nağadati. Eliodi linikegi niğina ane idadiwağadi, idaağida medigicata me idadi”.

Ane leeğodi me diniditini nağadi notağanağaxi

³⁰ Owidi eletidi ağodoxiceğetedi Jesus aneote lodoxe niğijo anodiotibece. Pida ağicoa dağa diniditelogo nağadi notağanağaxi. ³¹ Pida niğinoanotağanadiditili amaleeğaga iwağatakantiwaji Jesus me niğijaağijo ane niiğe Aneotedoğoji meote ağodewiğga, codaame Lionigi Aneotedoğoji, codaamanagawini nige iwağatakantiwaji, odaaidiokaanaga limedi me gadewikitema leeğodi nağatetigi Jesus.

21

*Jesus dinikeetediogi niğijo anodiotibece digoida
nipodigi Galiléia*

¹ Niğidiaağıdi Jesus ja dinikeetacediogi niğijo anodiotibece liniogotibece weiigi anodita “Tiberíades” (eledi oyatigi me Galiléia). Digawini anodaagee me dinikeetediogi. ² Ini Simão Pedro, Tomé ane nikoxeedi me “Owaadi”, Natanael anelatibige nigotağa Caná nipodigi Galiléia, ijoa itoataale lionaşa Zebedeu, ijağıjoa eletidi itoataale anodiotibece Jesus. ³ Odaa jegeetiogi Simão Pedro, “Ejigo jomiige”. Odaa niğijo eledi modita, “Oko, inişa akaami şodixigaşawa”. Odaa jiğigotibeci, joğowaxoditiniği ajo niwatece, odaa ijotawece niğijo enoale ağica libakajetegi otigiditece noğojegi.

⁴ Igaanaga yelogotibige, naşa nodi aligeşe, Jesus idiaa dabidite liniogotibece weiigi, miditaşa ijo dotiwadi. Pida niğijo anodiotibece açooyowoogodi niğidaağidoa. ⁵ Odaa ja dapaawetediogi, mee, “Ionigipi. Ağica şabakajetegi noğojegi?” Noğoniniğodi, moditalo, “Amitiğica ica şobakajetegi”. ⁶ Odaa jegeetediogi, “Okoleniticogi şadeladitiwaji eledi şawai, ane diğeticogi şobaağadi, odaa bağabaatalotiwaji noğojedi”. Odaa joğoyokoletace leladi. Ağica daşa leegi, ağalee domoşoyakadi niğijo leladi moixigitinigi catinedi liwatece, leeğodi owidi noğojedi anodibatalo.

⁷ Odaa niğijo ane-diotibece Jesus ane dağaxa me yemaa, joanığijaägeeta Pedro, “Niğidoa jiğidaa Goniotagodi”. Igaanaga wajipata Simão Pedro

modi Goniotagodi, odaa ja dinixotinigi nicaapa, leegodi noğa lowoodi me domiige. Naşa dinixotinigi lowoodi, odaa ja ipoditinigi ninyoğodi, igo midi dotiwadi. ⁸ Nişijoa eletidi lokaagetedi başa owaxoditinigi niwatece, onixigitita neladi nolee nogojedi, leegodi aleegita moyototice linigotibece, onexaa onaniteci taalia meetilo moyete-cetice nişijo dotiwadi ane dabidite Jesus.

⁹ Igaanaşa digetitacicoace daato, odaa ja waxoditicoace liwatece, odaa joşonadi ini noledi jişinoa ligoli, idiaa noşojedi ditibigimedi, idiaagidi paon. ¹⁰ Odaa jegeetediogi Jesus, “Awii te manadeegi nişidiwa nogojedi ane geladi mabaatalotiwaji”.

¹¹ Odaa Simão Pedro ja waxoditacinigi naşajo niwatece, odaa ja ixigitijo nişijo neladi, yadeegiti-cogi lipenagadi. Nolee nişijo neladi, 153 nogojedi nelecoli. Diganee me nolee nişijo neladi, pida adawalace. ¹² Odaa jegeetediogi Jesus, “Anagiti-waji, aniodi”. Pida aşica anabo laaleğena daşa ige degeetalo, “Amakaami?” Leegodi joşoyowoogodi nişiniaağiniwa Goniotagodi. ¹³ Odaa Jesus jeğenagi miditaşa, naşa dibate ijo paon, odaa ja nediate-diniwace. Odaa nişijoa nogojedi idaaşigote.

¹⁴ Jişitoatadiğida Jesus me dinikeetediogi anodi-tibece nişijo naşa yewişatace.

Jesus yotaşaneşe Pedro

¹⁵ Igaanaşa niataşa me niodaşa, odaa Jesus jeğeeteta Simão Pedro, “Simão lionigi Jonas, ademaani caticedi nişina eledi metidemaa?” Naşa ninişodi meetalo, “Jişidaagee Iniotagodi, şademaani. Codaa owoogoti me şademaani”.

Odaa jegeete Jesus, “Enice, owieni iniwaxacocoli!”
16 Odaa Jesus ja igetace, meeteta, “Simão, lionigi Jonas, ida makaami ademaani?” Naşa niniğodi meetalo, “Iniotagodi owoogoti me ǵademaani”. Odaa jegeete Jesus, “Enice, adowetitelogo iniwaxacocoli!” **17** Odaa jiǵicota me itoatadığida me ige, meeteta, “Simão, lionigi Jonas, ida makaami ademaani?” Odaa Pedro jaǵagecaǵalo leegodi jiǵitoatadığida Jesus me ige meeteta, “Ida makaami ademaani?” Odaa Pedro jegeetalo, “Owoogoti inoatawece, Iniotagodi. Owoogoti me ǵademaani”. Odaa Jesus jegeeteta, “Enice, adowetitelogo iniwaxacocoli! **18** Codaa atacolitece niǵida anejitaǵawa. Niǵina maleeǵakaami lioneega, adinoeni, odaa jeǵemii anemaani me aaticogi. Pida nigakaami oxiiğodi, odaa jiǵixokenitedice ǵabaagatedi. Nigenagi eledi, odaa ja igoe ǵabaagatedi, ǵadadeegiticogi ane daǵa domeǵemaani me aaticogi.” **19** Jesus eote niǵida ligegi me ikee anodaagee Pedro lemeǵegi, me ilecatiditibigimece Liboonaǵadi Aneotedoǵoji. Odaa jegeeteta Pedro, “Aniwitici!”

*Jesus yalagate niǵijo ane-diotibece ane daǵaxa
me yemaa*

20 Igaanaǵa noletijo Pedro, odaa ja naditege niǵijo ane-diotibece Jesus ane daǵaxa me yemaa, ina me dilokotioji. Joanıǵijaa dawaketeloco elipije Jesus, niǵijo me niodaǵa me Páscoa me ige Jesus, meetalo, “Iniotagodi, amiijo ica ane ǵadajicitiogi ǵanelogododipi?” **21** Igaanaǵa naditege Pedro niǵijo ane-diotibece Jesus lemaanigi, odaa jegeetalo, “Iniotagodi, igamaǵagodaageeta

JOÃO 21:22

cx

JOÃO 21:25

lewiğga ina ęoneleegiwa?” **22** Nağa niniğgodi Jesus, meeteta, “Ağica anenitege nige jemaa me yewiğga nigepaağicota me idopitijo. Pida akaami leed-
itibige maniwitici!”

23 Odaa jięigotice enalaęaneęegi miditaęa nięijo anodiotibece Goniotagodi, modi me dąęa yeleo nięijo lemaanigi Jesus. Pida anięidaęeyatedigi lięegi Jesus, onexaageeteda, “Aęica anenitege nige jemaa me yewięga nigepaaęicota me idopitijo.” **24** Nięijo ane-diotibece Jesus lemaanigi joaneęepaa yelęgodi nięinoę notaęa, codaę jeęepaa iditedini, codaę jowoogotęa mewi nięinoę aneetalo.

Ijoa owidi eletidi Jesus loenataka

25 Ijoa owidi eletidi Jesus loenataka. Dęgidiwatawece diniditedini, ejitibige me dąęa domaęabo nięina iięo nięicoę notaęanaęaxiidi dąęa diniditedini ijoatawece loenataka. Odaa jięidaęee. (Amém).

Gela Liwai Lotaŋanaŋaxi Aneotedoŋoji New Testament in Kadiwéu (BR:kbc:Kadiwéu)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kadiwéu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kadiwéu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
[7128a549-e957-5460-8c56-0f5281edf264](#)